

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun Ana
Nizamnamesinin 11 İnci Maddesine
Göre 14-4-1958 de Toplanan

TÜRK—İŞ

**Mümessiller Heyeti
Zabıt ve Raporları**

1 9 5 8

.8806
214
Babaoğlu Matbaası — 1959 Ankara

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYO-
NU'NUN ANA NİZAMNAMESİNİN 11 İNCİ MAD-
DESİNE GÖRE 14 - 4 - 1958 DE
T O P L A N A N**

TÜRK—İŞ

Mümessiller Heyeti

Zabıt ve Raporları

1 9 5 8

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih: **Babaogul Matbaası — Ankara**

Demirbaş No: **1374**

Tasnif No: **331.8806**

Müm 1959

Ö N S Ö Z

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk - İş)in Ana Nizamnamesi normal olarak yılda bir defa Mümessiller Heyet'inin toplanmasını amirdir.

Türk-İş'in kuruluş tarihi olan 31 Temmuz 1952 den bu yana Mümessiller Heyetinin toplanması mümkün olmamıştır. Buna mukabil, Konfederasyon Genel Kurulu İzmir'de, İstanbul'da ve Ankara'da olmak üzere üç defa toplanmıştır.

Mümessiller Heyeti, Konfederasyona bağlı Federasyon, Birlik ve Sendika Başkanlarından teşekkül eden bir kuruldur. İdare Heyeti ve İcra Heyeti kararları ile yapılan iş ve hesapları Ana Tüzük hükümleri ve Genel Kurul kararlarına uyulup uyulmadığını inceler. İlgilileri ikaz eder ve mali vaziyet hakkında gerekli tedbirleri alır. İdare Heyetinin ve İcra Heyetinin sunacağı ayrı raporlar hakkında tavsiyelerde bulunur. Lüzum görürse Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır. Bu kadar önemli vazifeleri olan Türk-İş Mümessiller Heyeti Sendika çevrelerinde "Mümessiller Meclisi," diye adlandırılır. İşte, Nuri Beşer, Cemil Gider ve Ömer Ergün'den müteşekkil Türk-İş İcra Heyeti Temsilciler Meclisinin toplantıya çağırılması isteğini İdare Heyetine getirmiştir. Burhanettin Asutay, Seyfi Demirsoy, Mehmet İnhanlı, Celal Beyaz, Sabri Tıgılı, İsmail Aras, Dervişe Koç, Mehmet Ali Sarı ve İbrahim Denizcier'den müteşekkil İdare Heyeti de bu isteği yerinde bulmuş ve 14 Nisan 1958 tarihinde Mümessiller Heyetinin toplantıya davet edilmesini kararlaştırmıştır.

BİRİNCİ GÜN

14/4/1958 Pazartesi (İşçi Sigortaları Kurumu Umum
Müdürlüğü Toplantı Salonu)

Saat : 10.00

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Cemil Gider yoklama yaptı ve Aşağıdaki Sendikaların temsilci göndermiş bulundukları anlaşıldı.

- 1 — Bira Fabrikası İşçileri Sendikası (İstanbul)
- 2 — Kibrit ve Ağaç İşçileri Sendikası »
- 3 — Tekel Tütün Bakım ve İşleme Evi İş. Sen. »
- 4 — Tütün ve Sigara Sanayii İşçileri Sendikası »
- 5 — Nakliyat İşçileri Sendikası »
- 6 — Likör ve Kaynak Fabrikası İşçileri Sen. »
- 7 — Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası »
- 8 — İçki Sanayii İşçileri Sendikası »
- 9 — İnhisarlar Yaprak Tütün Sendikası (İzmir)
- 10 — İspirtolu İçkiler Sanayii İşçileri Sen. »
- 11 — Tuzla İşçileri Sendikası »
- 12 — Tütün ve Sigara Sanayii İşçileri Sen. (Malatya)
- 13 — Otel, Lokanta ve Eğlence Yer. İş. Sen. (Bursa)
- 14 — « » « » » » (Eskişehir)
- 15 — « » « » » » (İstanbul)
- 16 — « » « » » » (İzmir)
- 17 — Gemi Sanayii İşçileri Sendikası (İstanbul)
- 18 — Deniz Vasıtalarını Koruma İş. Sen. »
- 19 — D. D. Yolları İşçileri Sendikası (Samsun)
- 20 — Demiryolları İşçileri Sendikası (Afyon)
- 21 — » » » (Nazilli)
- 22 — » Sanayii İşçileri Sendikası (Şenyurt)
- 23 — Devlet Demiryolları Liman İş. Sen. (İskenderun)
- 24 — Tahmil Tahliye Liman D.D.Y. İş. Sen. (Mersin)
- 25 — D.D.Y. I. İşlet. Sanayi Yol ve Taşıt İş. Sen. (İst.)
- 26 — Sirkeci Demiryolları İşçileri Sen. (İstanbul)
- 27 — D.D.Y. Sanayi İşçileri Sendikası (İzmir)
- 28 — D.D.Y. Sanayi İşçileri Sendikası (Eskişehir)
- 29 — Adana Millî Mensucat Fab. Sanat İş. Sen.
- 30 — Mensucat İşçileri Sendikası (Diyarbakır)

- 31 — Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası (Gaziantep)
- 32 — Yünlü ve Halı Dokuma Sanayi İş. Sen. (Hereke)
- 33 — Tekstil ve Örmeye Sanayii İş. Sen. (İstanbul)
- 34 — Türkiye Maden. Madeni Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası (İstanbul)
- 35 — Deri ve Kundura Sanayii İş. Sen. »
- 36 — Lastik ve Kuyruk Sanayii İş. Sen. »
- 37 — Yaprak Tütün El İşçileri Sendikası »
- 38 — Haller Meyva Sebze Taşıma İş. Sen. »
- 39 — Bağırsak işçileri sendikası »
- 40 — Şişe Cam Sanayii işçileri sendikası »
- 41 — Debağ ve Deri işçileri sendikası »
- 42 — Milli Müdafaa Vekaleti işçileri sendikası »
- 43 — Y.K.M. Umum Belediye inş. ve inş. Mülzemesi işçileri sendikası (İstanbul)
- 44 — Film Sanayii işçileri sendikası »
- 45 — Türk musikisi mensupları Sendikası »
- 46 — Gıda Sanayii İşçileri Sendikası »
- 47 — Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası (İzmir)
- 48 — Karayolları İşçileri Sendikası »
- 49 — Müstahdem ve Tezgâhtarlar Sendikası »
- 50 — Denizcilik Bankası Gümrük Anb. İş. Sen. »
- 51 — Liman İnşaat İşçileri Sendikası »
- 52 — Yağ Sanayii İşçileri Sendikası »
- 53 — ESHOT İşçileri Sendikası »
- 54 — Matbuat Teknisyenleri Sendikası »
- 55 — Ege Bölgesi Un ve Unlu Mad. İş. Sen. »
- 56 — Ödemiş Tütün işçileri Sendikası (Ödemiş)
- 57 — Mihanik ve Kimya İşçileri Sendikası (Ankara)
- 58 — Sümerbank İşçileri Sendikası »
- 59 — Sivas Bölgesi işçileri sendikası (Sivas)
- 60 — Mensucat işçileri sendikası (Diyarbakır)
- 61 — Ayancık Teknik ve Ağaç Sanayii iş. sen. (Ayancık)
- 62 — Yapı ve inşaat işçileri sendikası (Eskişehir)

63 — Türkiye Petrol işçileri sendikası (İstanbul)
Birlik ve Federasyonlar

- 1 — Türkiye Müskirat Tütün ve Yardımcı işçi sendikaları Federasyonu (İstanbul)
- 2 — Deniz-İş Deniz iş. sen. Federasyonu »
- 3 — Türkiye D.D.Y. iş. sen. Federasyonu (Eskişehir)
- 4 — İşçi Sendikaları Birliği (İstanbul)
- 5 — İşçi Sendikaları Birliği (İzmir)

Bunlardan başka toplantıya davetli olarak katılanlar da şunlardır :

Çalışma Vekili Hayrettin Erkmen, Çalışma Vekâleti Müsteşarı, muhtelif Vekâletlere mensup Umum Müdürler, İşçi Sigortaları Kurumu, İş ve İşçi Bulma Kurumu temsilcileri, Amerikan misyonu çalışma işleri temsilcileri; başlıca iş verenler, bu arada, Şahap Kocatopçu (İstanbul Sanayi Odasından), Cemil Refet Korur (İstanbul Sanayi Odası), Nedim Topçuoğlu, Petrol Ofisi Umum Müdür Vekili, Bülent Bengisu (Petrol Ofisi Umum Müdür Muavini), Fuat Yücesoy (Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Umum Müdürü), Servet Sezgin (D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden), Burhanettin Vanlı (D. D. Yolları Umum Müdürlüğü Temsilcisi), Hamdi Toker (Karabük Demir - Çelik Fabrikası), Misbah Uras (İstanbul Ticaret Odasından).

Mebuslardan gelenler şunlardır :

Ahmet Ünal (İzmir), Recep Kırım (Bursa), Hasan Polat (Trabzon), İsmail İnönü (Ankara), Necdet Azak (Bursa), Doğan Köymen (Giresun), Necati Dikon (Zonguldak), Tevfik Ünal (Malatya)

cemiyet kurma yasağı (10/Haziran/1946) da kaldırıldı. Yasa kalktıktan sonra derhal sendikalar kurulmuştu, fakat Çalışma Vekâleti yalnız Cemiyetler Kanununun sınıf esasına dayanan teşekküller kurmasına müsait hükmünden faydalanarak meydana gelen bu sendikaların « salim bir yolda gelişmelerini sağlamak » diye vasıflandırdığı esbabı mucibeyi ileri sürerek bir sendikalar kanununu hazırlamak zaruretini duymuştu. O zamanın Başbakanının ifadesiyle « Milli telekilere aykırı zihniyetlerin tesiri altında tutulmak istenen işçi meslek teşekküllerini, işçilerimizin yurt sever duygularına ve milli ruha uygun esaslar üzerinde kurmayı temin için » hazırlanan milli sendikalar kanunu tasarısı Mecliste kabul edildi. (20/Şubat/1947).

O günden bu güne 11 yıl ve iki ay geçmiş olup sosyal hayatımızda genç bir ölüm telakki edilen bu devreyi kısaca tahlil etmek suretile çalışmalarımıza daha iyi bir vechе vermek imkânını bulacağız.

1947 yılında kurulmaya başlayan sendikalar o günün tecrübesizliği içinde kurulmuş ve gelişmelerine devam etmişler ve dün mahdud sayıda olmalarına rağmen, günden güne iş hayatımızın gelişmesi nisbetinde sayıları artmış, yurdun her bölgesinde çalışan işçileri sendikalar sinesine toplayarak teşkilatlanma yolunda faaliyetlerine devam etmişlerdir. Ayrıca kuruluşlarında gelişen sendikalar aralarında birleşerek yurdumuzun muhtelif vilâyet ve bölgelerinde meslekî federasyon ve mahalli birlikler kurarak sendikacılık ülkülerini daha şumullü manada gerçekleştirme yolunda faaliyet sarfetmişlerdir.

Sendikaların kuruluşundan bu güne iş hukuku ve sigorta mevzuatı yönünden yapılan tadilatların tatbikatında sendikaların hizmet ve gayretleri mühim rol oynamıştır. Bu cümleden olarak muaddel 5518 sayılı kanunun hükümleri-

rinin tatbiki ve kanuna paralel iş kanununun tatbik sahasını genişleten Bakanlar Kurulu kararının tatbiki suretiyle nüfusu elli binden fazla olan vilâyetlerde dört işçi çalıştıran iş yerleri iş kanunu aksamına alınarak nisbî de olsa sosyal emniyetin teessüsü müşahade edilmiştir. Keza sosyal hayatımızda yapılan hamlelerin en önemlilerinden biri olan 10/1/1950 tarihinde neşredilerek fasılalarla yurdun muhtelif bölgelerine tatbik edilmiş olan hastalık ve analık sigortası kanunundan faydalanarak sıhhatimizi teminat altına almak imkanına bir nisbet dahilinde kavuşmuş bulunmaktayız.

Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları Kanunu ile sosyal hayatımızdaki mühim boşluklardan bazıları doldurulmuş, bu yönden de işçiler lehine bir inkişaf müşahade etmek imkânı elde edilmiştir.

Yıllarca mukadderatı ile başbaşa bırakılmış olan Deniz işçileri 6379 sayılı Deniz İş Kanununun çıkarılması suretile önemli haklarının kısmı azamisi kanun teminatı altına alınmış ve bu vesile ile mühim miktarda işçi kütlesi bir çok sosyal imkanlardan faydalanmak olunu bulmuştur.

Basın mesleğinde çalışanların haklarını koruyabilmelerini temin maksadı ile fikir işçileri kanunu çıkarılmış olup kendilerini bu mesleğe vakfeden binlerce fikir işçisinin hak ve menfaati kanun teminatı altına alınmıştır.

Bu arada Basın mensuplarının hak ve menfaatlerini müştereken aramak gayesiyle kurdukları sendikalardan bir tanesi olan İstanbul gazeteciler Sendikası mahallî mahkemece muvakkaten faaliyetten menedilmişti. Son günlerde mezkûr sendikanın tekrar faaliyete avdeti bizleri son derece sevindirmiş ve sevincimizi ifade eden birer telgrafla sayın Başvekilimiz Adnan Menderes'e, Değerli Çalışma Vekilimiz Sayın Hayrettin Erkmene ve adı geçen sendika başkanlarına bildirmiştım. Memnuniyetle öğrendiğimize göre Türki-

ye çapında gazeteciler Sendikaları Federasyonu'nun kurulması yolundaki çalışmaların nihayete erdiğini ve yakında ilk Genel Kurullarını yapacaklarını müşahade etmekteyim. En iyi temennilerimle başarılar dilerim.

Sosyal hayatımızdaki inkıfaflara dair verilen misaller ve emsali yenilikleri gözden geçirerek Türk sendikacıları olarak, makul ve mantıkî taleplerimizi tam bir samimiyet havası içinde alakalılarına aksettirmemiz neticesi Türk Sendikacılığı için bazı meselelerin halledildiğini görmüş bulunmaktayız. Halline muvaffak olduğumuz meselelerimizin ekserisi malumunuz olduğu veçhile garp demokrasilerinde sessiz ve sedasız hallolmamış en ufak bir hakkın tahakkuku yolunda birçok şeyleri feda etmek zorunda kalmışlardır.

Bu durum bizim hükümet ve iş verenlerle münasebetlerimizin nasıl olması icap ettiği hususunda bir fikir vermiştir. Demek ki delillere dayanan fikirler ve ağır tenkitlere kaçmadan ikna yolunu takip lâzımdır. Ve bu yolda Konfederasyonun yeni bir anlayış havası içinde hedefine doğru mesafe alması icap eder. Hükümetle münasebetlerimizde açık konuşma, serbest fikir beyanında taassuba varan müfrit hareketlerden çekinmek gerçekleri mutedil bir lisanla anlatmak ve karşılıklı anlayışa itina göstermek şiarımız olmuştur.

Bütün yeniliklerimiz de, iyi kalpliliğimizle deriz ki : Bu şekilde çalışmalarımız İşçi Sendikaları Birlikleri, Federasyonları ve Konfederasyon bakımından son derece faydalı olmuş, Başkanlığımız zamanında hiçbir işçi teşekkülü kapatılmamış hiç bir işçi teşekkülü aleyhinde çalışma ve Dahiliye Vekaletlerince herhangi bir takibat emri çıkarılmamıştır. Türk-İş in meşruiyeti meselesi zihinlerini yorarken Vekâlet bizi İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kuruluna davet etmek suretile tanımış ye bu hal teşkilatlarımız arası münasebetlerimizi geliştirmiştir. Ancak

şunu da bütün iyi niyetlerimizle ifade etmek yerinde olur ki; biz kanunların, şahısların kanaatleri ile tatbik şekillerinde değişiklik olan elâstikiyette kaideler olarak kalmalarında isabet görmüyoruz.

Bu yüzdendir ki 5018 sayılı kanunun yeni baştan ele alınarak Konfederasyonun görüşlerine uygun olarak ve değişik şekilde tatbikine imkân bırakmıyacak vuzuhta süratle değiştirilmesini istiyoruz.

Bu açık izahattan sonra teşkilatlanmış işçilerin siz kıymetli idarecelerine bazı çevrelerde isnat edilmek istenen politika yapmak iddiasına cevap vermek isterim.

5018 sayılı Kanun sendikaların siyaset yapmasını ve siyasi teşekküllerin aleti olmasını yasak etmiştir. Bu yasayı en çok dikkat eden teşekküllerin başında sendikalarımız ve onların bağlı bulundukları organlarımız gelmektedir. Yalnız unutmamak lâzımdır ki sendika olarak siyaset yapmak veya sendikaları siyasi teşekküllere alet etmek başka, sendika mensuplarının birer vatandaş olarak sendikaları dışında siyasi faaliyet göstermesi başka bir husustur.

Şunu sarahatle belirtmek isterim ki 27 Ekim mebus seçimleri arifesinde hiçbir işçi teşekkülünün siyaset yaptığı görülmemiş, sendikalar saflarında ün kazanmış sendikacılar bu vazifelerinden istifa veya izin almak suretile siyasi kanaatlerine göre Anayasada teminat altına alınan şerefli vatandaşlık haklarını kullanmışlardır.

Teşkilata gönderdiğimiz bir tamimimizde de belirttiğimiz gibi, çok değerli sendikacı arkadaşlarımızın seçimler dolayısıyla görüş ve kanaatlerinin icabı olarak, vazifeli bulundukları teşekküllerden izin almak suretile tabii hakları olarak, bu yoldaki faaliyetlerini normal bulmaktayız. Ancak herşeyin bitmiş ve sona ermiş ve neticenin alınmış bulun-

duğunu Vatanımız ve milletimiz adına mesai görmelerini temenni ettiğimiz yeni Hükümetimizin iş başına gelmiş olması dolayısıyla değerli sendikacı arkadaşlarımızın da sendika, birlik ve federasyonların başında eskisi gibi ahenkli ve iyi niyetle mesailerini daha azimle devam etmelerini işaret etmiştik.

Siyasi kanaatleri ne olursa olsun sendikacı arkadaşlarımızın kütlenin menfaati ile alakalı mesaide tam bir fikir birliği etrafında toplanmak suretile çalışmalarının ve mevcut ahengin bozulmaması için de bilumum arkadaşların itina göstereceğine inancımız tamdır.

Böylece; memleketimiz tarihinde mühim bir yer işgal eden seçimlerden sonra yeni başlayan dört yıllık teşrii devreden, temsil ettiğimiz işçiler lehine en büyük ölçüde istifade etmek imkânını bulmak vazifesinde olduğumuzu hatırlamamızdan çıkarmamalıyız. Göstereceğimiz başarı, takip edeceğimiz sendikacılık yolundaki tutumumuza ve hadiseler karşısındaki davranışımızdaki itidalimize ve mantıklı olmaya bağlıdır.

Kabul etmek lazımdır ki işçiler ve sendikalar için halli zarurî olan meseleleri birer birer açık kalble ve iyi niyetle yeniden tetkike tabi tutmalıdır. Bunu sağlamak için burada prensip kararlarına varmamız gerektir. İcra Heyeti Başkanı olarak verdiğimiz kararları tatbik için büyük dikkat gösterecek ve alakalıları nezdinde yapılacak hiçbir teşebbüsten çekinmiyeceğim.

Bize düşen ilk vazifeler kanunları tadil ve yeni kanunlar çıkarılması için her imkândan istifade olunduğu muhakkaktır. Bu vazifemizi yaparken kademe kademe bütün teşkilatın görüşünü tesbit edecek, varacağımız neticeyi alakalı makamlara sunarken cesaretle şunu ifade edeceğiz :

“Türk İşçileri Böyle İstiyor,,

Bunu söylerken karşımızdakilerin, hata etmediğimiz kanaatine varabilmeleri için sizlere göndereceğimiz tasarı örnekleri hakkında tayin edeceğimiz müddet içinde görüşlerinizi bildirmenizde zaruret vardır. Bu hususun ihmal edilmemesi müstakbel çalışmalarımızın hızını arttıracaktır. Mesuliyetlerini müdrik olan siz işçi kardeşlerimin ihmali, unutmaması, aldırmazlığı teşkilatlarımız kademelerinde hakim kılmayacağınızdan eminim.

Neme lâzımcılık, aldırmazlık ve umursamama cemiyetlerin gerilemelerinde büyük rol oynarlar.

Biz bu beşerî hastalıkların dinamik işçi sendikalarında revaç bulmayacağına inanıyoruz. Bizleri ilgilendiren her konuda serbestçe fikir beyan edecek. bu fikirlerin çoğunluk tarafından beğenileni ve tasvip görenini hapimizin fikri olarak sunacağız. Bu bakımdan Türk işçilerinin mukaddes temsil emanetlerini üzerine alanların yetkilerini kötüye kullandıklarını görmeyeceğiz. Eğer camiamız içinde sendikacılık ülküsünü unutan ve saflarımızın telkin ettiği milli heyecanlar ve dinamik çalışmalar düzeninden ayrılanlar görülürse bunları topluluğumuzda, ilk önce kendi üyeleri aralarından ve onları takiben hepimiz aramızdan kovmakla cezalandırmakta tereddüt göstermiyeceğiz. (Alkışlar)

Ele almak kararında olduğumuz iş, teşkilât hukukunda süratle aydınlığa kavuşmaktır.

5018 sayılı sendikalar kanunu süratle tadil edilmelidir. Sendikalar bugün olduğu gibi yine istihsal esasına dayanan teşekküller halinde serbestçe kurulmalı ancak sendikalar kongrelerinde bulunan üye veya delegelerin üçte iki çoğunluğu kararı ile mahallî birlikler, federasyonlar kurabilmeli veya üye olabilmelidir. Ayrıca gayelerini benimsediği gayrı

siyasi milli teşekküllerde katılabilmelidir. Birlikler, Federasyonlar, federasyonu veya mahallî birliği olmayan sendikalar Konfederasyona girebilmelidir. Bu teşekküllerin yetkileri Konfederasyon tarafından bir iç tüzük halinde belirlilmeli, Konfederasyon; Birlik ve Federasyonları, onlar da sendikaları murakabe yetkisini haiz olmalıdır,

Bu tadilleri isterken itiraf etmeliyiz ki bazı federasyonlarımızın bu günkü durumları maalesef ilk kuruluşlarındaki heyecanı kaybetmiştir. Vazifeleri adeta tabelalarını muhafazadan ibaret kalmıştır. Yönetim kurulunu zamanında toplayamayanlar olduğu gibi halâ vakti geçen Genel Kurullarını da yapamayanlar vardır.

Hatta bir federasyon başkanı teşkilâtına gönderdiği bir yazıda Federasyonu hakkında « ismi var, cismi yok, Ankara kuşu » tabirini kullanmak mecburiyetini duymuştur,

Bu sebeple sendikalar kanununun tadilini istarken mevcut durumun düzelmesini sağlayacak tedbir ve fikirleri belirtmeniz de isabet olacaktır.

Mahallî İşçi Sendikaları Birliklerinin canlı hareketli ve büyük bir ihtiyaca cevap verir bünyelerini daha da geliştirmek vazifemiz olmalıdır. Ancak yine hatırımızda olmalıdır ki Birliklerin bir bölgede ikileşmesi, önlenmesi lüzumlu anlaşmazlıklardan ileri gelmiştir. Bu ikiliklerden geniş işçi kütlelerinin zarar gördüklerini söylemek hakikatın tam ifadesidir. Eşiğinde bulunduğumuz yeni devrede birbirine çelme takmamak ve bir çatı altında bulunan işçileri bir tek sendika etrafında birleştirmek suretile bir bölgedeki iki sendikalar Birliğinin ortadan kaldırılmasını sağlayacak her türlü fedakarlığı ve çalışmayı yapmaktan geri durmamalıyız.

İkinci Birlikleri ve İkinci Sendikaları doğuran amilleri ortadan kaldırırsak bu ayrılıklara son vermiş olacağız.

Ne yapmalıyız? Bu meseleyi yüksek heyetiniz prensiplere varmak suretile halletmek mevkiindedir. Teşkil edilecek bir Komisyon. Temsilciler Meclisine bir rapor sunarsa sanırım ki daha sakin ve daha seviyeli bir karar vermiş oluruz.

Gösterilecek anlayış zihniyeti içinde yapıcı ve toplayıcı olmalıyız.

Aksi takdirde işçi topluluğunu parçalayıcı hareketleri ve buna tevessül edenleri kendi başlarına bırakmıyacağız,

Gerek Sendikalar Birliğinde, gerekse Federasyon yönetim Kurulundaki müzakereler usulünde esaslı ıslahata ihtiyaç duyulduğunu görmekteyiz. Şahısların mütalâalarını, ihtisas Komisyonları raporları üzerinde fikir beyanı haline getirmemizde zaman tasarrufu ve hedefe kolayca ulaşma avantajı vardır. Kıymetli zamanların ciddi tetkiklerle geçmesine fırsat vermek için Komisyon raporları üzerinde müzakere açılması sistemini ycrleştirmeliyiz. İhtisas Komisyonları dışındaki mütehassıs elemanların fikir ve meselelerinden kaçınmamalıdır. Tabiidir ki bu yola gitmemiz teşekküllerimizin maddi imkânları ile ilgilidir, Biz nasıl istismarın aleyhindeysck çalıştıracığımız elemanların mesailerini değerlendirmek suretile istismar etme töhmetinden çekinmeliyiz.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu kurulduğu 31 Temmuz 1952 gününden itibaren ciddi engelleri yenmek mecburiyetinde kalmıştır. Ve bütün isteklere rağmen istikrarlı bir çalışma hayatına kavuşmamıştır. Bunda derece derece ve kademe kademe hepimizin sorumluluğu vardır. Geçmiş günlerin acı hatıralarını tazelemek istemiyor, burada yüksek huzurunuzla meydana gelen büyük topluluğun bundan sonra eski günlere benzemiyecek bir çalışma sistemi ve bağlılık kudreti temin edeceğine inanıyorum.

Sizin her ciddi kararı gözünü kırpmadan ve her fedakârlığa peşinen hazır olarak yürütmeyi arzetmiş kıymetli topluluğunuz, Türk işçilerinin beklediklerini süratle elde edeceklerinin ilk mutlu işaretidir, Varolunuz.

Türk-İş, uzun müddet aidatların gönderilmesi için çırpınan bir yaralı kuş olarak kalmıştır. Federasyon ve birliklerin gerçek vazifelerini yapamıyacak bir duruma düşmeleri, Konfederasyona da sirayet etmiştir. Bu hal yeni sendikaların Türk-İş'e üye olmalarını geciktirmiştir: Bu zaaf süresi içinde de iftihar verici bir hadiseyi de kaydetmeden geçemiyeceğim. Her ihtiyaç anında Türk-İş'e üye bir çok sendikalar kendi malî takatlerinin en yüksek derecesinde yardıma koştuktan geri kalmamışlardır. Bu arada üye olmayan teşekküllerin zaman zaman vaki yardımları da bizi sevindirmiştir. Bu dayanışma şuurunun yüreklere tatlı ve kutsal heyecanlar uyandıran izahlarını Türk efkârı umumiyesi ile birlikte işçi kardeşlerimizin de yakında okuma fırsatını bulacaklarını da bildirmek isterim.

Türk-İş'in doğuşundan bugüne kadar geçen bütün safhalarını vesikalara dayanarak resimleri ile birlikte bir kiiap halinde hazırlanması kararını yakında yerine getireceğiz. Bu eserde Türk-İş'e emek verenleri, Türk-İş'i yaratanları, Türk-İş'e destek olanları manen mükâfatlandırmaya çalışacağız. Görüşümüz şudur ki, işçi hareketleri ve işçi hareketlerine katılarak hizmetleri dokunan sendikacıları, sendikacılık hareketlerinde emeği geçenleri kütlelere mal etmek lazımdır. Bu yapılmalıdır ki manevî zevkler ikliminde hayat bulan sendikalarımız saflarına yeni ve genç kadroların katılma hevesleri kamçılansın.

Çanakkale abidesinin inşasını kolaylaştırmak için açılan yardım kampanyasına işçilerimizin ve işçi teşekküllerimizin gösterdikleri büyük alâka son derece takdir uyandırıcıdır.

İzmit Limanı açıklarında vuku bulan "Üsküdar,, vapuru faciası milletçe hepimizi teessüre garketmiştir. Sendikalarımızın İzmit'e heyetler göndererek denize çelenk atmaları ve cenezelerinde bulunmaları büyük mana taşımıştır. İzmit faciası ile hayata gözlerini yuman kardeşlerimize Tanrıdan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı dilerim.

Bütün bu izahatlardan sonra önümüzdeki üç yıllık teşrii devre içinde nelerin gerçekleştirilmesini tesbit etmeliyiz. İstek ve tekliflerimizin kanunlaşması için İşçi Sendikaları saflarından mebus seçilen kıymetli arkadaşlarımızdan, sosyal davalara gönül bağlayan kıymetli Büyük Millet Meclisi üyelerinden, daima kendileri ile dostane münasebetler tesisine ve karşılıklı anlayış gösterilmesinden haz duyacağımız kıymetli İcra Vekilleri Heyeti üyelerinden, daima hak ve menfaatlerimizi titizlikle koruyan muhterem basınımızdan yardım sağlamaya itina edeceğiz. Türk basını her zaman işçi hareketlerine ve meselelerine önem vermiştir. Sendika meselelerine ve haberlerine her gün sütunlar ayıran basınımıza teşekkürü bir borç bilirim. Bu arada kanunî imkânlarımızı ve bütün çalışmalarımızı bilmemezlikten gelerek partizanca hücumlarda bulunmaktan marazî zevk duyanlar da yok değildir. Biz basınımızın büyük çoğunluğunun işçi mevzularına karşı partilerüstü bir anlayışla ışık tutmalarını memnunlukla karşılıyoruz ve kendilerine teşekkür ediyoruz.

Ele alınmasında lüzum gördüğümüz mevzularımız ve bu husustaki temennilerimic kısaca şunlardır:

1 — İş Kanunu tadil edilmeli, bütün işçiler iş kanununa tabi olmalıdır.

2 — İş yerleri iç yönetmelikleri hazırlanırken sendikaların tasvibi zarureti kanunlaşmalıdır.

3 — Kıdem tazminatı müessesesi islah edilmelidir.

- 4 — Grev yasağı kaldırılmalıdır.
- 5 — Çalışma Vekâleti İş kolları için tek tip iş yönetmelikler hazırlamalıdır.
- 6 — İşçi mümessilliği kaldırılmalıdır.
- 7 — İşçiye ceza verme işçi ve iş veren temsilcilerinin müştereken Komisyonunda karara bağlanmalıdır.
- 8 — İşçi Sigortaları Teşkilât Kanununda tadilat yapılmalı, sigorta Genel Kurullarının yetkileri olmalıdır.
- 9 — İstanbul gibi büyük şehirlerdeki şube müdürlükleri bir sigorta bölge müdürlüğüne bağlanmalıdır.
- 10— Sigorta kolları mevzuatı yeniden gözden geçirilmelidir.
- 11— İş Bulma Kurumu danışma kurulu muayyen yetkilerle teçhiz edilmelidir.
- 12— Mahallî Danışma Kurulları bütün ücret dalgaları ile ilgilenmelidir. Asgarî ücret Komisyonlarına esas olacak raporlar sunmalıdır.
- 13— Asgarî ücretler günün hayat şartları değiştikçe hemen ona göre ayarlanmalıdır.
- 14— Çıraklık müessesesi kurulmalıdır.
- 15— İşçi eğitimine önem verilmelidir.
- 16— Bütün İş yerlerinin işçileri ancak Kurum kanalı ile temin etmeleri mecburiyeti konulmalıdır.
- 17— Bölge Çalışma Müdürlüklerinin ve İş müfettişlerinin yetkileri artırılmalıdır.
- 18— İş verenlerin işçi sağlığı ve iş emniyeti bakımından gösterecekleri ihmallerin devamı halinde iş verenin hapis cezasına çarptırılması mümkün olmalıdır.

19— İş müfettişlerine haricî tesirler altında kalmıyacak şekilde refah sağlanmalıdır.

20— Esnaf Dernekleri Kanunu ile Sendikalar Kanunu arasındaki ayrılıklar giderilmelidir. Esnaf yanında çalışanlar işçi sendikalarına yazılabilmeli, esnaf ve işçi aynı derneğe üye olmamalıdır.

21— İl ve Yüksek Hakem Kurullarının henüz tatbik edilemeyen yeni şekli de değiştirilmeli, teşekkül tarzı yeniden müzakere mevzuu olmalıdır.

22— Müstakil İş ve Liman Mahkemeleri süratle kurulmalıdır.

23— Tarım İşçileri için Kanun çıkarılmalıdır.

24— Deniz iş Kanunu tadil edilmelidir.

25— Kollektif iş akti mecburiyeti süratle kanunlaşmalıdır.

26— Yıllık ücretli izin tasarısı süratle Meclis Heyeti Umumiyesine sevk edilip kanunlaşmalıdır.

27— Yabancı uyruklu garson ve müzisyen davası halledilmelidir.

28— İşçi Sigortaları Kurumuna ödenen primler bir işçi veya sosyal güvenlik bankasının sermayesi olabilir. Böyle bir banka işçi mesken davasını daha sağlam temellere istinai ettirebilir. Bunun içindir ki bir Bankanın kurulmasında zaruret vardır.

29— Muhtelif müesseselerde serbest çalışan fikir işçileri için yeni bir kanun tasarısı huzurlanmalıdır.

Anahtarları ile tekrarlamaya çalıştığım bu isteklerimizin bütün teferruatı ile tesbit edilebilmesi için Çalışma Meclisinin süratle toplanmasına ihtiyaç vardır. Çalışma Meclisi bütün çalışma Mevzuatını ele almalı, muhtelif komis-

yonlar günlerce bu meseleleri inceleyip prensip kararına varmalıdır.

İsteklerimizi sıralarken elbette ki hatırlatmamı beklediniz teşkilatımızla ilgili bir nokta daha vardır.

Konfederasyonumuz Genel Kurullarının bir biri üzerine verdiği bir karar vardır. Milletimizin de üye bulunduğu Birleşmiş Milletler Teşkilatının bize dost üyelerinin işçi tenekkülleri tarafından meydana getirilen Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na iltihak.

Bugünkü mevzuat, yurt dışındaki teşekküllere katılma kararlarının İcra Vekilleri Heyeti Kararnamesi ile yürürlüğe girebileceğini amirdir. Bu hüküm yüzünden Genel Kurulumuzun ısrarla teyit ettiği Hür Konfederasyona katılma kararı yerine getirilmemiştir. Bu defa yeni hükümetten bu kararımızı tatbik etmemize imkân verecek kararnameyi çıkarmasını titizlikle rica edeceğim. Türk işçisi' Hür Konfederasyonundaki mevkiini almalı ve her yerde olduğu gibi milletimizin hürriyetlerine' memleketimizin menfaatlerine yararlı kararlarda söz sahibi olmalıdır. (Alkışlar)

Ancak şunu da ilâve etmeliyim ki Kıbrıs mevzuu Hür Konfederasyonunun gündeminde kaldığı müddetçe Türk-İş Konfederasyonu olarak bu teşekküle üyeliğimiz sıhhatli olmayacaktır.

Tarihi ve hali ile Türk olan Kıbrıs'ın orada yaşayan işçi kardeşlerimizin hak ve hürriyetlerini sonuna kadar müdafaa edecek, ezilmelerine Türk milleti ve Türk işçileri olarak asla rıza göstermiyeceğiz.

Kıbrıs mevzuunda her millî teşekkül gibi Konfederasyonumuzda gerekli teşebbüslerde bulunacak ve kendine düşeni yapacaktır. Umarım ki Kıbrıs'taki işçi kardeşlerimizin bir yabancı çizme altında ezilmek istenmesine asla müsaade et-

miyeceğinizi burada bir kere daha karar altına almak istiyeceksiniz. (Alkışlar)

Gerek Kıbrıs mevzuunda, gerekse çalışma hayatımızla ilgili yeni mevzuat ve mevzuatı islâh yolunda rehberimiz, mensup olmakla daima şeref duyduğumuz Türk milletinin yüksek menfaatleri ve bu yüksek millet içinde şerefli mevkiini alan fedakâr ve kahraman işçi kardeşlerimizin hakları ve bu hakları dile getiren sendikalar idarecilerinin irsadlarıdır.

Yeni bir çalışma devresinde bize gösterdiğiniz yakınlık ve esirgemediğiniz gayretlerin milletimiz ve meslekdaşlarımız için hayırlı olmasını diler hepinizi saygı ile selamlarım. (Alkışlar)

Sayın Çalışma Vekilimizi bir hitabede bulunmaları için kürsüye davet ederim. (Alkışlar)

Hayrettin Erkmen (Çalışma Vekili) - Kıymetli sendika idarecileri, sevgili arkadaşlarım,

Türkiye İşçi Sendikalarının mümtaz temsilcilerini toplu olarak selamlamak bahtiyarlığına eriştiğim için bu imkânı izhar eden Konfederasyonun İcra Heyetine ve dinamik başkanına huzurunuzda teşekkürü vazife bilirim.

Sevgili arkadaşlarım,

Türk Sendikacılığı mesut ve inşirah verici bir inkişaf içindedir. Bunu türlü delillerle her gün, günlük hayatımızda her vesile ile görüyoruz. Bu inkişaf hem fikri bakımdan, hem maddi bakımdan memnuniyet ve inşirah vericidir: Fikri bakımdan inşirah vericidir: Türkiye İşçi Sendikaları İdareci ve temsilcileri, idareciliğin gerektirdiği mesuliyeti müdrik, temsil etmekle şeref duydukları çalışkan, vefalı işçi kardeşlerine layık olmak için dikkatli, vakur ve hak müdafaa yol larını bilen, vakar ve talepkârlığı telif etmek hünelerini nefislerinde gösteren arkadaşlarımızdır. Kendilerini bu

başarılı mesaileri içinde daima takip ediyoruz ve bu başarılarının sadece temsil ettikleri işçi kardeşlerine ve arkadaşlarına değil top yekûn iş hayatına ve binaenaleyh top yekûn İktisadî ve içtimai hayatımıza bir kelime ile millet hayatımıza olduğunu müdriktirler ve anlayışı bir an dahi gölgelemekten faaliyetlerine devam etmektedirler. Devam edeceklerine eminiz.

Sevgili İşçi Temsilcileri,

Temsil etmekte bulunduğunuz Türk İşçi Sendikacılığının maddî bakımdan inkişafı da inşirah vericidir. Hakikaten gittikçe gelişen bir işçi teşkilatlanma bünyesi memleketimizde mevcuttur. Bu sıhhatli gelişme, biraz evvel işaret ettiğim gibi, teşkilattan günlük hayatında, çalışma hayatında fayda bekleyen işçiler için olduğu kadar meseslelerinin halledilmesinde iş verenleri ve nihayet işveren-işçi mevzuu ve meselelerinde hakem mevkiinde bulunan ve sosyal kanunların her iki tarafa bahşettiği hukuku müessir surette teminat altında bulundurmak vazifesini üzerine almış olan Hükümetimiz için de bir teminattır. Bu vasfıyla işçi Sendikası idarecileri ve top yekûn işçi teşkilatları aynı zamanda işverenlerimizin yakın, şuurlu, yapıcı yardımcılarıdır. Zannediyorum ki Hükümet adına bu teşekkürü ifa ederken işverenlerin teşekkürünü ifa etmek de onlar adına mümkün olacaktır. Çünkü işverenler benimle vaki temaslarında işçilerimizin ve onların idarecilerinin anlayış ve yardım zihniyetinden sitayişle bahsetmişlerdir. Bu böyle kalacaktır. Bu üçlü anlayış işçilerimizin, iş verenlerimizin iş hayatımızın ve memleketimizin an be an yükselmesi bakımından en büyük Milli teminatı teşkil etmektedir. Bunu bize şuurlu ve bilgili çalışmalarını ile temin eden işçi ve işverene ayrıca Hükümet adına teşekkürü vazife bilirim.

İşçi teşkilatlanması inşirah verici biri inkişaf içindedir, dedim. Bu inkişafı memnurlukla takip ediyor ve memleket

hayrına hızlandırmak için bütün gayretleri sarfetmekten geri kalmıyoruz.

Aziz arkadaşlarım,

Başkanınız bir rapor okudu yahut bir açış konuşması yaptı. Bu açış konuşmasının ihtiva ettiği prensipler hepimizin kolaylıkla mutabık kalacağı prensiplerdir, cidden sağlam prensipler üzerinde bina edilmiş bir konuşma dinledik. Bu konuşma kısaca temas edilen ihtiyaçlarınızın ve dileklerinizin memleketimiz realitelerinden, işçilerimizin arzularından ve iş icaplarından çıkmış bulunduğunu da hemen hepsine şamil bir şekilde ifade etmek yerinde olur. Hâl böyle olunca çalışma metotlarında mutabakat ihtiyaçların sıralanmasında menbağ mutabakatı kabul edilince elbette meselelerin hallı hem süratlenir, hem kolaylaşır. Sizi bilgili, vakur çalışmalarınızdan Vekâlet olarak üzerinde işlemekte olduğumuz mevzular bakımından olduğu kadar memleket realiteleri bakımından da bir çok istifadeler temin edeceğimiz muhakkaktır. Esasen dileklerinizin bir kısmı tahakkuk safhasına çok yaklaşmıştır. Bu mevzular üzerinde vereceğiniz son fikirler, yapacağınız son telkinler kıymetlendirme imkânını kaybetmeden sıcağı sıcağına ve aynı çatı altında değerini bulacaktır. Bundan emin olabilirsiniz. Türk işçisinin ötedenberi arzu ettiği ve hakkı olan yıllık dinlenmeye dair kanunun Başvekâlete takdim edilmiş bulunduğunu gazetelerden öğrendiğinizi tahmin ederim. Ümit ve temenni ediyorum ki çok yerinde ve Türk işçisinin çoktan beri haketmiş bulunduğu dinlenme imkânı kanun halinde vefalı Türk işçisine yakında bahsedilsin. Buna zamimeten üzerinde çalıştığımız mevzuların zaman zaman matbuattan öğrendiğiniz üzere Teşkilât Kanunlarımız olduğunu bilirsiniz. Teşkilât Kanunlarının sizin taleplerinizle doğrudan doğruya alakası vardır. Çünkü müessir tatbikat ancak kâfi teşkilât ile olur. Vekâletin teşkilâtının, Kurumların teşkilâtının sayı bakı-

mından kalife bakımdan kifayetli hale ifrağ edilmesi için kanun tasarılarımız hrzırlanmıştır. Büyük Millet Meclisinin tasvibine mazhar olmasını çok temenni ettiğimiz bu tasarılarımızın da sosyal mevzuatımızın tatbikatı bakımından büyük ehemmiyet taşıdığı izahtan varestedir.

Bunlara ilâveten gene dilekleriniz arasında yer alan sosyal yardımlar ve sosyal güvenlik bakımından ehemmiyetli bir kaynak teşkil edeceğine inandığımız banka kurma hakkındaki kanun tasarısı da Cumartesi günü Vekâlette ri-yasetim altında yapılan bir toplantıda son rötüşlerini almış ve artık ait olduğu mercilere harekete hazır bir hale gelmiştir. Bunların yanında iş mahkemelerine ait olan tasarı ve nihayet hepinizin beklediğiniz kollektif mukaveleye ait tasarı ve onun kardeşi olarak beraber yürüyen Sendikalar kanunu tasarısı üzerindeki çalışmalar çok ileri safhalara varmış ve Türk-iş hayatına hemen atılmak meyvalarını ve semerelerini Türk-iş hayatına katmak üzere bulunan mesailerimizdir. Bunların biraz evvel işaret ettiğim gibi son safhalarında kıymetli fikirlerinizle daha mükemmel hale gelmesi imkân dahilindedir. Burada yapacağınız çalışmalar bizim yakından takip edeceğimiz kıymetli bir kaynak telâkki ettiğimiz faaliyetler cümlesindedir. Bu itibarla bize yapacağınız yeni telkinleri dikkatle inceliyerek kıymetlendirmek hususunda sabırsızlıkla bekliyoruz. Bu mesainizin içtimai hayatımıza ve bizim çalışmalarımıza çok kıymetli yenilikler getireceğine inanıyoruz. Hepinize bu görüşle muvaffakiyetler temenni ederim. Hoş geldiniz”.

Vekilin nutkundan sonra gündem okundu:

14 Nisan 1958 Pazartesi günü saat 10 da İşçi Sigortalı Kurumu Umum Müdürlüğü Konferans salonunda toplanacak olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

MÜMESSİLLER HEYETİ

GÜNDEMİDİR

- 1 — Yoklama
- 2 — İki Başkan Vekili, İki kâtip seçimi,
- 3 — Başkan'ın açış nutku
- 4 — İcra Heyeti ile İdare Heyetinin raporunun okunması
- 5 — Umumi Heyette alınan kararların arzı
- 6 — Umumi müzakere: Türk-İş'in istikbale ait çalışmalar, tavsiyeler ve dilekler,
- 7 — Kapanış.

Burhanettin Asutay (Başkan Vekili)- Gündem gereğince toplantının idaresi için riyaset divanının teşkili lazımdır. Aday gösierilsin, lütfen.

Delegeler - Süreyya Birol, Ziya Hepbir, Hasan Türkây Ahmet Aras.

Hasan Türkây - Feragat ediyorum.

Delegeler - Emin Akheren, Rıza Tetik.

Emin Akheren Feragat ediyorum.

Rıza Tetik - Ben de feragat ediyorum.

Nuri Beşer - Adayları oylarınıza sunuyorum. Süreyya Birol'u isteyenler (Kırk bir.), Ziya Hepbir'i arzu edenler,.. (Yirmi dokuz), Ahmet Aras arkadaşımızı oyunuza arz ediyorum,.. (On yedi). Arkadaşlar isterseniz birinci Başkan Vekilliğine Süreyya Birol'u, ikinci Başkan Vekilliğine de Ziya Hepbir'i vazifelendirelim. (Kabul sesleri).

Nuri Beşer - İki Katiplik için aday...

Delegeler - Tahsin Fındıklıgil, Zekı Gedik, Mücahit Teoman.

Mücahit Teoman - Feragat ediyorum.

Nuri Beşer - Öyle ise iki kâtibi oylarımıza arz ediyorum, Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Süreyya Birol - Temsilciler Meclisi gibi yüksek bir heyetin başkan vekillikleri ile kâtipliklerine bizleri seçtiğiniz için heyetimiz adına hepinize teşekkür ederiz. Büyük Kongrenize başarılar dilerim.

(Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşu yapıldı).

Ziya Hepbir - (Mümessiller Heyeti, Başkan Vekili) - Gündemi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... etmiyenler.. Aynen kabul edilmiştir. Şimdi sıra İcra Heyeti Raporunun okunmasındadır. Buyurun.

Cemil Gider (İcra Heyeti Genel Sekreteri) - Sayın Mümessiller Heyeti;

Türk-İş İcra Heyeti olarak Genel Kurulumuzun aldığı kararların ışığı altında, İdare Heyetimizin 17-18-19-20 Aralık 1957 tarihlerinde toplanarak aldığı kararları mesnet itti haz ederek, muhterem türk basınının tavsiyelerini mutabakatla telakki ederek, muhterem ilim adamlarımızın irşadlarından faydalanarak, değerli Hükümetimizin içtimai ve iktisadi sahalarda aldığı kararları bünyemiz içinde meczederek millî kanunlarımızın himayeleri istikameti yolunda temsil ettiğimiz zümreye ve memleket sanayiinin inkişafına faydalı olmak yolunda çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Teşkilatlarla temaslar :

1 — İcra Heyeti olarak vazifeye başladığımız andan itibaren teşkilatlarla hemen temasa geçmek ve o günlerde zayıf olan mali durumumuzu takviye etmek, aynı zamanda tadil edilen tüzüğün yeni şekline göre aidat tahsilinde bu-

lunmak üzere imkânlarımız nisbetinde teşkilatları dolaşacağımızı bildirir bir tamim yayınladık.

2 — Mezkûr tamimimizi müteakip İcra Heyeti Başkanı ve Genel Sekreteri İstanbul'a giderek İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin delaleti ile mezkûr birliğin binasında, İstanbul'da mevcut sendika Başkanlarının otuz dördünün iştiraki ile bir toplantı tertip ettiler.

Bu toplantı teşkilatın iç bünyesine ait meseleleri, umumî ihtiyaç ve talepleri tesbit ettiler. Mezkûr toplantıya iştirak eden Sendika Başkanlarının, İstanbul Sendikalar Birliği İdarecilerinin, merkezi İstanbul'da bulunan Federasyon idarecilerinin büyük anlayışları muvacehesinde ittifakla alınan karar gereğince altışar aylık aidatların tahsiline başlanmış, üç ile dört sendika hariç İstanbul'da bulunan diğer sendikalar bu kararı yerine getirmişlerdir. Bu vadede hizmetleri geçen ve alâkalarını esirgemiyen bütün arkadaşlara teşekkür ederiz.

3 — İstanbul'daki müsbet temaslarını bitiren İcra Heyeti faaliyet sahasını diğer bölgelere intikal ettirmek ve teşkilatları daha merbut ve şumullü bir şekilde Türk-İş'in etrafında toplamak arzusunda oluşu neticesi, zaman zaman doğan imkân ve davetlerden faydalanarak 21 Temmuzda yapılan Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının Kongresine iştirak edilmiştir. Bu ziyaret Türk-İş'in kuruluşundan beri bizce malûm olmayan sebeplerden, teşkilatımıza iltifat etmeyen Zonguldak işçilerinin fikir ve kanaatini değiştirmiş, mezkûr Kongrede Türk-İş'in çalışmaları, gayeleri izah edilerek bu teşkilatın Türk-İş'e iltihak kararı alınması vaad ve prensibine varılmıştır.

Türk-İş Başkanı Zonguldak'tan Karabük'e geçmek suretile, Karabük Ağır Sanayi İşçileri Sendikası idarecileri ile temas etmiş, ve müsbet bir intiba ile Ankara'ya dönmüştür.

4 — Türk-İş Başkanı, 27/7/1957 günü İstanbul Tekstil Örme Sanayii İşçileri Sendikasının ve 4/8/1957 Pazar günü İstanbul Millî Müdafaa Vekaleti İşçileri Sendikasının Genel Kurul toplantılarını takiple, alakalı iş kollarının dilek ve temennilerini tesbit etmek fırsatını bulmuştur. Türk-İş Başkanı aynı gün Kocaeli'ye geçerek Kocaeli gölgesindeki Sendikaları ziyaret etmiş, Sendika idarecileri ile temaslarda bulunmuş, tetkiklerine dört gün devam ederek Kocaeli'den müsbet bir intiba ile ayrılmıştır.

28 - 8 - 1957 tarihinde Bursa'ya giden Başkan, Bursa sendikaları ile temasta bulunmuş ve bir toplantı yaparak Türk-İş'in gayelerini izah etmiştir.

26-1-1958 Başkan ve Genel Sekreter Nazilli Mensucat İşçileri Sendikasının Kongresine davetli olarak iştirak etmiş ve Kongrede lüzumlu konuşmalar yaparak Sendikacılık ile lüzumlu tesanüt fikrinin izahını yapmışlar ve Kongre olgun bir hava içinde ikmal edilmiştir.

27-1-1958 tarihinde Denizli Mensucat İşçileri Sendikaları ve yeni kurulan İşçi Sigortaları Dispanseri ziyaret edilmiş arkadaşların talepleri tesbit edilerek alakalılara aksettirilmiş ve intacına çalışılmıştır.

28-1-1958 tarihinde İzmir'e hareketle İzmir İşçi Sendikaları Birliği ve Ege Federasyonu ziyaret edilmiş. her iki üst teşekküle bağlı İzmir'de kurulu Sendikaların Başkanları ile müştereken yapılan toplantıda Türk-İş'in çalışma ve gayelerini izah ile son defa yapılan tüzük tadilindeki aidat müessesesinin işleyiş tarzı kendilerine anlatılmış ve Ege Federasyonu ile İzmir İşçi Sendikaları Birliğinin birleşmesi yolunda gerekli teklifler müzakere edilerek ve tarafların gösterdiği müsbet anlayışa teşekkür edilerek toplantıya son verilmiştir.

Bir hafta müddetle İzmir'deki iş yerleri ve sendikalar

ziyaret edilerek gerekli tetkiklerde bulunulmuş, çok büyük bir anlayış içinde hareket eden teşkilât idarecileri malî kudretleri nisbetinde Türk-İş'e aidatlarını ödemelerdir. İzmir İşçi Sendikaları ile temaslarımızda mevcut tesanüdün takviyesi yolunda müsbet netice almamıza büyük müzaharet ve yakın alâka gösteren İzmir İşçi Sendikaları Birliği ve Ege İşçi Federasyonu ve bu teşekküllere bağlı sendikaların idarecilerine teşekkür ederiz. Ayrıca Heyetimiz, Ankara Sendikaları, Eskişehir, Sivas, Çelteç, İstanbul Maden-İş, Deniz-İş Federasyonu, Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası, İstanbul Sendikaları Birliği, Kongrelerine iştirak etmiş ve temaslarda bulunmuştur. Bu temaslardan neticesi olarak Ankara'da Makina ve Kimya İşçileri Sendikası ile Un ve Unlu Maddeler Sanayii İşçileri Sendikaları, Sivas'ta ise İnşaat İşçileri Sendikası yaptığı Genel Kurullarında Türk - İş'e iltihak kararını ittifakla almışlardır.

Sanayi hayatımızda mühim bir mevki işgal eden Karabük Demir - Çelik Ağır Sanayi İşçileri Sendikasının yakında yapacağı genel Kurulunda iltihak kararına intizar etmekteyiz.

İş hukuku ve mevzuatı yönünden faaliyetlerimiz

5108 Sayılı Kanunun 1 ve 8 inci maddelerinin mahallî ve muntika birliklerinin kurulabilmelerine imkân verecek şekilde tadilini ve bu meyanda mezkûr kanunun yeniden revizyona tabi tutulmasını, işçi ve iş veren münasebetlerinin tanziminde sendikaların fonksiyonlarının gelişmesinde en mühim rolü olan (Mecburî Kollektif İş Akdi) nin tatbikatına dair kanun çıkarılarak her hangi bir müdahaleden arı işçi ve işverenin müsavî müzakere şartları altında meselelerini Kollektif Akitlerle teminini;

İl ve Yüksek Hakem Kurullarının 12-1-1952 tarih ve 3/14072 sayılı iş uyuşmazlıkları tüzüğünün Ek Maddesine göre teşekkül etmesinin teminini;

Tasarısının hazır olduğuna muttali olduğumuz yıllık ücretli mezuniyet kanunun bir an evvel meclise sevki sureti ile işçilerin de senelik mezuniyetlerinin malî huzur içinde geçmişinin teminini ;

İşçilerin her iş yerinde ayrı ayrı muameleye tabi tutulmamalarını ;

Sosyal yardımların tatbikatının ve iş ve işyeri nizamının başı bozuk bir halden kurtarılaraq tatbikatı disipline eden iş hayatımızın tanziminde büyük faydalar sağlayacak olan tek tip işyeri dahilî nizamnamesinin tatbikinin temini ;

Grev ve Lokavt yasağının kaldırılarak anlaşmazlıklarda kademenin sonu olan iktisadî grev yapma serbestisinin tanınmasını ;

Milletler arası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonuna iltihakımız yolundaki talebimizin millî menfaalearimizin ışığı altında mütalaa edilerek millî bünyemize uygun bir esasa bağlanmasını ;

Milletler arası çalışma teşkilâtına gönderilecek işçi delegelerin seçiminde Çalışma Vekâleti kurulduğundan beri devam eden bir anlaşmazlığın hallini, gönderilecek işçilerin seçiminde sözün konfederasyona ait olmasının teminini ;

Memleket efkârı umumiyesine sosyal meselelerimizin daha şumullü takdimine imkân vermek üzere çalışma meclisinin toplanmasını ve emsali meseleleri sayın Çalışma Vekili ve alâkalı diğer zevata geniş manada izah ederek talep ettik.

Taleplerimizin önem sırasına göre yerine getirilmesi için faaliyet sarfedildiğini, taleplerimizde samimi ve haklı bulunduğumuzu sayın Çalışma Vekili beyan etmişlerdir. Bu beyan muvacehesinde mezkûr taleplerin neticelenmesi yolun-

da ısrarlı takipte bulunarak meselelere layık olduğu önemi vermek suretile azami alâkayı göstermekte devam edeceğiz.

Ücret problemi hususunda faaliyetimiz :

Sendikaların, işçi ücretlerinin arttırmalarını yani başka bir deyimle işçilerin hayat seviyelerinin yükseltilmesine dair faaliyetlerinin başlıcaları toplulukla iş ihtilâfını yürütmek ve asgarî ücret komisyonlarında asgarî geçim haddini sağlayacak nisbette ücret sağlamak olduğu malumunuzdur. Yüksek Hakeme intikal eden iş ihtilâfları tarafımızdan günün gününe takip edilmiş ve neticesinin alınması yolunda gerekli izahat bu yönden muhatap olduğumuz Sendikalara en seri vasıtalarla en kısa zamanda ulaştırılmaya çalışılmıştır. Asgarî ücret talepleri yüksek itiraz kuruluna intikal eden sendikaların müdafaaları alâkalılara etraflıca izah edilmiş ve muhatap iş kolu temsilcileri ile de bu yolda lüzumlu muhabere ihmal edilmiyerek gerekli izahat verilmiş ve neticeleri işçi arkadaşlarımızın lehine tecelli etmiştir.

Millî Meselelerimiz Hususunda Müşterek Davranışlarımız :

Millî meselelerimiz yönünden vuku bulan hadiselerde mevcut millî cemiyetlerimizin safında yer alarak Türk işçisinin de görüşü açıklanmış, telin edilmesi lâzım gelen muhatap telin edilmiş, teşekkür edilmesi lâzım gelen dosttan teşekkür esirgenmemiş, bu vadide daima hükümetimizin görüşü kendimize rehber olmuştur.

Yine teşkilâtımızı tanıtmaya ve tanışmaya gayesini güden ve bu arada malî imkânlarımızı daha da geliştirmek maksadıyla Ankara Palas Salonlarında 16 Mart 1958 tarihinde Türk işçisinin şeref ve seviyesi ile mütenasip müstesna manada bir balo tertip edilmiş, Başkanımızın azimli çalışmaları ve kendisine bütün imkânları ile yardımcı olan İcra Heyetimizin gayretleriyle, maddî, manevî, yönden balonun tertibinde

müsbet netice alınmıştır. Bu yönden bizlere yardımını esirgemiyen teşkilâtlara ve muhterem zevata alenen teşekkür ederiz.

ETÜD ve KIRTASI HAZIRLIKLAR :

Sendikalarımızın bünyesi hakkında istatistik malumat derlemek için lüzumlu cetvelleri teşkilâtımıza göndererek gerekli malûmatı temin etmekteyiz. Yine teşkilâtımızın, tetkik etmelerine imkân vermek için bugüne kadar bastırılmayan Ana Nizamnamemizi bastırıp tevzi etmiş bulunmaktayız.

Aza Sendikaların tablo halinde hesabatını ve hareketini her an takip edebilmek için modern bir sistem olan Kartoteks usulü ile çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

G E L İ R H Ü L A S A M I Z .

Kongreden devir : 2 256.04

Aidatlardan gelir : 26 523.33

Muhtelif gelirler : 93 776.73

Umumî yekûn : 122 546.10

Bununla beraber 16 Mart 1958 de tertip edilen balonun kat'i hesabı, lüzumlu tahsilât henüz ikmâl edilmediğinden kapatılmamıştır.

Kat'i Hesap

Gelir Yekûnu : 122 546.10

Gider Yekûnu : 62 799.79

Kasa Mevcudu: 59 746.31

Muhterem Mümessiller Heyeti :

Dokuz aylık İcra Heyeti faaliyet hulasasını takdirlerinize arz ederken teklif ve irşadlarınızın çalışmalarımıza mes-

net ve ilham kaynağı olacağını beyan etmek isteriz. Saygılarımızla.

Ziya Hepbir — Şimdi İdare Heyetinin raporu okunacaktır. Buyurunuz.

Devrişe Koç (İdare Heyeti azası) — Mümtaz Türk işçisinin değerli temsilcileri;

Kısa zamana inhisar eden İdare Kurulunun çalışmalarını izah, Türk - İş'in istikbale muzaf görüşlerini ifade ve Türk işçisini selâhiyeti tamme ile temsil eden siz kıymetli mümessillerin makul tekliflerini tesbit, irşatlarını istirham etmek üzere huzurunuzda çıkarken, Türk Sendikacılık tarihinde mümtaz bir yer işgal edecek bu asil topluluğu temin etmede gayret sarfeden, çalışmalarımızda müzahir olan talep ve temennilerimizin tahakkukunda bizlere yardımcı olacaklara huzurunuzda arzı şükran ederiz.

Muhterem Temsilciler;

Türk İşçisinin ümit menbaı Türk - İş'in üçüncü büyük kongresi akabinde toplanan İdare Kurulumuz, Büyük Kongrede tesbit edilen meseleleri gözden geçirmiş, temenni ve talepleri tasnif ederek kıymetli idarecilerin direktif ve göstereceği ışık altında takip edilecek çalışma sistemini tesbit etmiş, İcra Heyetimizle tam iman mesaisini bitirmiştir.

17-12-1957 tarihinde İcra Heyetinin daveti ile toplanan İdare Kurulumuz geçen zamanın mesaisini tetkik etmiş, İcra Heyetinin hazırladığı raporun dokuzuncu maddesinde samimiyetle kaleme alınan :

« Değerli idareciler, esas mesaimiz bundan sonra başlamış bulunmaktadır. Programlı çalışmak, verimli sonuçlar elde etmek için teşkilatla normal temasla birlikte, sayın hükümetimizle ve işçi mebuslarımızla sıkı işbirliğinin ve

karşılıklı emniyet ve ahengin tesisi elzemdir. Bunun için sizlerin de tayin edeceği yol esas olacaktır. »

Paragrafını mesaisine esas kabul ederek uzun yıllar işçi toplantılarında ileri sürülen isteklerini bir kere daha gözden geçirmiş ve aşağıdaki kararları almıştır.

1 — Kapatılan birliklerin yeniden faaliyete geçmesi için Çalışma Vekili ile şifahen görüşülmesine;

2 — Sendika ve Sendikalar Birlikleri Kanunun değişmesi için gerekli faaliyette bulunulmasına;

3 — Hür Dünya İşçileri Konfederasyonuna katılmak için Çalışma Vekili ile görüşülmesine, yazılı müracaatta bulunulmasına;

4 — Çalışma Vekili ile Grev Kanunu ve Sendikalar Kanununun tadili hususunda görüşülmesine, Sendikalar ve Grev Kanunu tasarısının İcra Heyetince ele alınmasına;

Bu meseleler Çalışma Vekili ile şifahen görüşülmüş ve iç ferahlatıcı vaatler alınmıştır.

İcra Heyeti ile, Çalışma programının İdare Kurulumuzca tesbit edilmesinin faydalı olacağına, tam mutabakata varılarak, aşağıda tesbit edilen hususlar karara alınmıştır.

1 — Türk-İş'in bir neşir organına sahip olması,

2 — Evvelce tertip edilen eşya piyango hesaplarının tasfiyesi

3 — İşçi çocuklarının ilkmektepten yüksek tahsile kadar okuyabilmelerini temin maksadıyla, bir Sigorta'nın ihdası; İşçi, işveren ve Hükümetimizin % 1'er pirim vererek bu Sigortaya iştiraklerinin sağlanması;

4 — Türk-İş'in menafii Umumiyyeye hadim cemiyetlerden sayılması

5 — İşçi Yapı Kooperatiflerine ait tip statünün ihtiyaca cevap verecek şekilde yeniden tanzimi; Faiz hadlerinin indirilmesi tapu, harcı, yol elektrik ve kanalisyonlar için talep edilen harç ve ücretlerin haddi asgariye indirilmesi ve bir İşçi Bankası kurulması hususunun talebi;

6 — İşçi mümessillikleri yerine sendika temsilciliklerinin ihdası;

7 — İş yerlerinde İşletme Komitelerinin kurulması, bu komitelere sendika temsilcilerinin iştiraki hususunun temini;

8 — Ölen işçilerin kıdem tazminatları nın varislerine verilmesine

9 — Kadın işçilerimizle garson, artist, ve benzeri işçilerin ihtiyarlık yaş haddinin elliye indirilmesi,

10 — Çalışma meclisinin tekrar toplanması,

11 — İş yeri iç yönetmenliklerinin tek tip haline getirilmesi,

12 — Hastalık, kaza ve resmi tatil günleri gibi çalışmayan günlerin kıdem tazminatlarının hesabında nazari dikkate alınması ve sayılması

13 — 7932 sayılı kararnameye göre saat ücretiyle çalışan deniz adamlarında hafta tatili kanunundan faydalanmaları,

14 — Yıllık işçi ikramiyelerinin ücrete tahvili veya yılda üçe çıkarılması,

15 — İl hakem kurullarının yeni şekilde vazife görmelerinin temini,

İcra heyetiyle hem ahenk dört gün süren toplantı bu suretle programa bağlanmış, mahalli istek, umumi temenni

ve sendika başkanlarının görüşlerinin tesbit ederek ilgililere bizzat duyurmak maksadile mümessiller heyetinin toplanmasında karar alınarak boş ve çok bozuk olan malî hususâtın düzeltilmesi, aidat müessesesi ile sair gelir kaynaklarının işler hale getirilmesi İcra heyetinden bir kere daha rica edilerek iç huzuru ile toplantı kapatılmıştır.

Bu defa 10 - 4 - 1958 tarihinde toplanarak geçmiş çalışmaları tetkik ve müzakere eden İdare Kurulumuz, İcra Heyetinin, malî yönden Konfederasyonu rahatlatıcı bir hale getirdiklerini tesbit ederek kendilerine teşekkür etmiş, huzurunuzda da bizlerden maddî ve manevî yardımlarını esirgemeyen zevata, Kurul ve Teşekkül idarecileri ile himayetleri ile bizleri minnettar kılan çalışma ve inhisarlar vekâletlerine şükranlarını arzutmeyi kararlaştırmıştır. Yukarıda maddeler halinde gösterilen temennileri üzerinde yazılı herhangi bir müracaat ve çalışmaya tesadüf edilmemiş ise de ilgililerden alınan malûmata göre, şifahen meselelerin ilgililere duyurulduğu, yıllık izin, sendikalar Kanunu, Grev ve Diğer kanunlarla ilgili taleplerin çalışma Vekâletinde ele alınarak çalışmalara başlandığı öğrenilmiştir. İcra Heyetinde kanunlar üzerinde herhangi bir çalışma yapılamadığı, sebebinin malî bünyeyi takviye etmek maksadıyla tertip edilen baloya büyük gayret ve zaman sarfedildiği bittetkik anlaşılmıştır. Gönül, malî meseleler meyanında çok mühim ve bütün işçinin sabır ve tevekkülle beklediği hayatî meselelerin de ele alınmasını arzu etmektedir. Şurasına katiyen işaret etmek isteriz ki İdare Kurulumuz İcra Heyetimizin önümüzdeki toplantılara çok daha etraflı ve iç açıcı müjdeli haberler getireceğinden emin bulunmaktadır.

Türk işçisinin değerli temsilcileri;

Türk-İş'in kurulduğu 1952 yılından beri. İcra heyetinin tam kadro çalıştığı bu devreden kurulumuz ümitvardır. Siz kıymetlerin, mahalli idarî, malî kanunî görüş, istek ve ta-

leplerinizin ışığı altında ileri ki çalışmalarını programlama-ya kararlı idare Kurulumuz

a) Sendika ve Sendikalar Birlikleri Kanununun, ihtiyaca cevap verecek sendikaların muhtar bazı idari tasarruflardan masun kılacak hale getirilmesini,

b) İşçi ve İşveren münasebetlerini tanzim edecek, say ve serinaye arasında ahengi temin, inancı tesis edecek grev ve lokavt hakkının tanınmasını,

c) İş kanununun tek işçiyi dahi himaye altına alması-
nın teminini,

d) İhtiyarlık, Hastalık ve Kaza Kanunlarının ele alınmasını bilhassa hastalık, analık kanunlarındaki ödeme ile ilgili çalışma süresinde hesaba esas olan bir evvelki ay başından, hesaplanması mecburiyetinin kaldırılması,

e) Bir evvelki çalışma meclisinde tesbit edilen hususların yeni çıkarılacak kanunlarda nezari dikkate alınmasını ve en kısa zamanda bu meclisin tekrar toplanmasının temini;

f) Türk-İş'in İzmir'de akdettiği ilk Genel Kurul toplantısı sırasında Kongre delegelerinden Rahim Mumcular'ın bir erkek evlâdının dünyaya geldiğini bildiren telgrafın okunması üzerine Mutlu toplantıda verilen bu serinletici müjdeye Türk-İş adı verilmesi ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu nun manevi evlâdı olması müsaadesi istirham edilmiş, asil sendikacı Rahim Mumcular bu şerefi Türk-İş'ten esirgememişti. O günden beri Türk işçisinin, Sendikalarının ve sendika müntesiplerinin evlâdı olan, istikbalde kendisinden ümitle bahsedilen bu çocuk Türk-İş'in kaderine bağlandığını isbat etmiş, Türk-İş gibi 1952 den beri hiç sıhhat kavuşmamıştır. Bu ümit kaynağı Türk-İş gibi daima hasta ve mecalsiz hayatla mücadele etmiştir. Tek kelime ile Türk-İş gibi felç olmuştur. Biz, siz ve idarecilerle

birlikte hükümet erkânı, bünyeye arız olan hastalığı teşhise ve tedaviye azamî gayret sarfetmeye başladık. Türkiye İşçi Sendikalar Konfederasyonu sağlam temeller üzerine inşa edilmekte olduğuna göre evlâdını tedavi ettirmeyi ilk işleri başında görmesi icap ettiği kanaati ile İdare Kurulumuz manevi evlâdının tedavi işinin kabul edilmesini teklif eder.

g) Yıllarca bizlerle beraber omuz omuza, diz dize, dirsek dirseğe vazife görmüş sendikaların muhtelif kademelelerinde vazife ile zaman vermiş derdimize, Kongrelerde, toplantılarda yemek masalarında, köşe bucakta en kısa tabirle her fırsat buluşta şöylemiş, müdafaa etmiş ve teşrii kuvvete sahip kişilerden talepte bulunmuş, bu gün ise aynı libaslara sahip işçilikten yetişmiş millet vekillerinin bizlerden müzaharaetlerini esirgememelerini dünkü bildikleri ve yaşadıkları, bu gün de unutmamaları gereken meselelerimizi dile getirmelerini kıymetli mesailerinin bir kısmını bizden esirgememelerini bilhassa talep etmekteyiz.

h) «Birlik dirlik» demiş atalarımız. O halde biz de bir ve beraber olarak davamızı savunmalıyız. Bunun için muhtelif yerlerde şu veya bu mülâhazalarla parçalanmış sendikaların aynı çatıda birleşmelerini idare Kurulumuz tavsiye ve temenni etmektedir. Birlikten kuvvet doğar, bu kökleşmiş bir anahtardır. İdare ve İcra Kurulumuz bu vazifeler ışığında bu asil topluluğa Türk-İş'e aza olanları ve olmayanları da çağırdı. O halde bütün ihtilâflar burada sona ermelidir. Tavsiyemiz odur ki sendikalar birleşmelidir. Aynı iş kolunda parçalanmalara son verilmelidir. Aynı muhitlerde kurulu üst teşkilâtlar birbirlerine el uzatarak tek fikir halinde hareketi borç ve vazife bilmelidirler.

İdare Kurulumuz bütün bu arzularımızı muhterem hükümetimiz erkânı ve Çalışma Vekâletinden bir kere daha talep ve rica etmeyi faydalı bulmaktadır. İstikbale inanla

bağlı, gelecekte ümitli, her geçen gün için bir müjde beklemekte olduğumuza bir kere daha işaret ederken mesainizin mezkûr, kararlarınızın Türk işçisi ve Hür Türkiyemizin sosyal ve iş hayatına müsmir, çalışmalarınızın muvaffak olmasını temenni, Çalışma Vekâletimizin samimi dilek ve tekliflerimizin tahakkukunda bizlere ve İcra Heyetimize müzahir olmalarını bir kere daha istirham eder hepinizi hürmetle selâmlarız.

Ziya Hepbir — Gündemimizin beşinci maddesi umumî heyette alınan kararların arzıdır. Bunu kim izah edeceksiniz buyursun.

Cemil Gider (İcra Heyeti Genel Sekreteri) — Bahis mevzuu kararlar, heyeti umumiyenize İcra ve İdare raporları içinde arz edilmiştir. Bu bakımdan ayrı bir rapor takdiminden sarfınazar edilmiştir.

Ziya Hepbir — Umumi Heyetiniz tatmin edilmiş midir?

Delegeler — Tamam, . tamam...

Ziya Hepbir — Öyle ise müsaade buyurursanız Toplantımıza gelen tebrik ve iyi temenni telgraflarını okuyayım.

«Davetinize tesekkür eder. Başarı dileği ile saygılarımı sunarım,

Maarif Vekili Celâl Yardımcı

«Sendikalar istişari Konseyine başarılar diler. Arkadaşlarıma sevgi ve saygılarımı sunarım.

Ankara Valisi Kemal Aygün

«Siz kıymetli arkadaşlarımızın menfaatleri ile ilgili bazı hususları İstanbul'da tetkikle görevliyim. Toplantınızda bulunmak şerefinden mahrum kaldığım için üzgünüm. Meclisinizin Türk işçisine nafi kararlar alacağından eminim. Başarılar dilerim.

İstanbul Mebusu Mahmut Yüksel

İşçi arkadaşlarımızın yüksek kademedeki bu mühim toplantısına mücbir sebep dolayısıyla katılamamış bulunuyorum. Asil Türk işçisinin feragatle büyük bir vatanperverlik içinde Türk iktisadiyatına kazandırdığı kıymetler paha biçilmez derecededir. Bu vesile ile muhterem heyetinizi en içten gelen saygı ve hürmetlerimle selâmlarım.

İstanbul Mebusu Rüştü Güneri

Fedakâr Türk işçisinin refahı, saadet ve verimii çalışmaları hakkında en iyi kararların alınacağına şüphem yoktur. Bütün üyelere daimi sağlık, ve en iyi başarılar diler gözlerinizden öperim.

T C D D Umum Müdürü Safa Yalçuk

Nazik davetinize işlerimin çokluğundan icabet edemiyecğimi üzülererek bildirir Kongrenize teşekkür ve selâmlarla başarılar dilerim.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı
Osman Kibar

Ali Rıza Arı ve Arkadaşları Kongrenizi saygıyla selâmlar, başarılar diler.

Sendika Birlik ve Federasyon Başkanlarının toplantısı münasebetile nazik davetinize teşekkür ederim. İşlerimin çokluğu dolayısıyla bu toplantıya iştirak etmek fırsatını bulamadığım için çok üzüldüğümü bildirirken, toplantının işçilerimizin sosyal kalkınmaları için hayırlı neticeler vermesini temenni eder selâmlarımı sunarım.

İ.E.T.T.İ. Umum Müdürü Prof.
Kâmuran Görgün

İşvereninim izin vermemesi sebebiile muhterem toplantınıza iştirak edemediğim için teessürlerimi arzeder toplantınızın başarılı kararlar almasını candan dilerim.

Türk-İş İdare Heyeti Azası ve Sendika Bşk.
Mehmot İnhanlı

Türu-İş Temsilciler Meclisi toplantısının Türk işçilerine hayırlı kararlar almasını temenni eder, meclisin sayın temsilcilerini İstanbul işçileri adına selâmlar başarılar dileriz.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Başkanı
Mehmet İnhanlı

Mümessiller Heyeti toplantısının hayırlı olmasını temenni eder sayın sendika mümessillerini hürmetle selâmlarım.

Rize Çay Sanayii İşçileri Sendikası Heyeti

Temsilciler Meclisine muvaffakiyetler diler, sosyal hayatımızda bizlere rehber olacak kararlarınızı bekler, demiryolları işçileri adına heyetimizi muhabbetle selâmlarız.

Türkiye Demiryolları İşletmesi İşçileri Sendikası
Başkanı Fahrettin Başkan

Hastalığım dolayısıle toplantıya iştirak edemediğim için özür diler, Kongrenin bütün işçiler hakkında hayırlı olmasını temenni eder ve başarılar dilerim. Saygılarımla.

Kükürt İşçileri Sendikası Başkanı
Hasan Atılğan

Yapmakta olduğunuz toplantıda Türk işçisine hayırlı kararlar almanızı Deri ve Debağ işçileri candan temenni ederler.

İstanbul Deri ve Debağ İşçileri adına
Mustafa Pekin

Kongrenizin işçi arkadaşlar namına hayırlı olmasını temenni eder bilhassa Vekilimizin müjdelerinden memnuniyet duyar, Kongrenize başarılar dilerim.

Üsküdar İnhisarlar Yaprak Tütün Bakım ve İşleme
Evi İşçileri Sendikası Başkanı Ali Sertel

Büyük Kongrenizin muvaffakiyetle neticelenmesini temenni eder bütün arkadaşlara candan temennilerimizi sunarız.

İsparta Mensucat ve Halı Sanayii İşçileri
Sendikası İdare Heyeti

Kongrenize en halisane temennilerle başarılar temenni eder, Türk Sendikacılığı ve işçiliği namına hayırlı kararlar ittihazınıza intizar eylemekteyiz. Üstün saygılarımızla.

İzmir Tütün İşçileri Sendikası Başkanı
Avni Özyüzgen

Temsilciler Meclisinin toplanması hususunda gösterdiğiniz başarıdan dolayı sizi ve yakın alakalarından dolayı mesai arkadaşlarınızı tebrik eder. Başarılar dileriz.

Türkiye Demiryolları İşçileri Genel Sendikası
Başkanlığı Orhan Tüzüner ve Fahrettin Başkan

İstişari toplantınıza katılmadığımızdan özür diler, toplantıda işçi meseleleri üzerinde alınacak kararlara iştirak ile başarılar dileriz.

İzmir Pamuklu Mensucat Sanayii İşçileri
Sendikası Başkanı Sebahattin Aykın

8 tarihli telinize, İdare Meclisi toplantımızın devamı sebebiyle teşekkülümüz adına Ankara mümessilimiz Hamdi Toker toplantıya iştirak edecektir. Muvaffakiyetler temenni ederim.

Ali Çimen

Ziya Hepbir (Devamla) — Muhterem delegeler şimdiki umumî müzakereleri açıyorum.

Hasan Türkay — Usul hakkında söz istiyorum. Müzakerelere geçmeden önce komisyon teşkiline lüzum vardı ilk evvela İhtisas Komisyonları seçelim.

Kemal Türkler — Usul hakkında söz istiyorum.

Ziya Hepbir — Buyurun Kemal Bey.

Kemal Türkler — Türk-İş İcra Heyetine Türkiyedeki bütün sendika başkanlarını buraya topladıkları için teşekkür ederim. Komisyonların seçimi zaruridir en mühim mesele teşkilatlanma meselesidir. Teşkilatlanma mevzuunda bir komisyon seçilmesi şarttır. Bu komisyon ikinci sendikalar mevzuunu ele almalıdır.

İkinci Komisyon mevzuat komisyonudur. Bu komisyon kanunlarda istediğimiz tadilleri tesbit etsin.

Mali Komisyon üçüncü komisyon olarak kurulmalıdır. Bu komisyon çok mühimdir. Mali Komisyonun teşkilinde gaye Türk-İş'in mali takatini devamlı bir istikrara kavuşturacak teklifler getirmektir.

Burhanettin Asutay — İdare ve İcra Heyeti raporlarının heyeti umumiyece tasvip keyfiyeti vardır. Bunun için de bir Komisyona ihtiyaç vardır. Bunun da ilâvesiyle Komisyon teşkili tekliflerini destekliyorum.

Ziya Hepbir — Komisyonlar teşkilini isteyenler.... Komisyon teşkiline karar verilmiştir. Her Komisyonda kaç kişi bulunmalıdır?

Bir delege — Her vilayetten bir kişi komisyonda vazife alsın.

Bir delege — Onar kişilik.

Bir delege — Her branş sendikadan birer kişi bulunsun.

Bir delege — Her branş federasyonundan birer kişi bulunsun.

Bir delege — Türk-İş'e üye teşekküllerden birer kişi seçelim.

Bir delege — İkinci sendikalardan birer kişiyi Komisyonlara alalım.

Ahmet Aras — Usul üzerinde konuşmak istiyorum.

Ziya Hepbir — Buyurunuz.

Ahmet Aras — Komisyonlarda ikinci sendikalardan kimse bulunmaz. Sadece gelir, konuşur, fikirlerini bildirir, fakat kararı bize bırakırlar.

Recep Tecik — Biz Türk-İş'e üye değiliz. Ama Raporların evvela tasvibi lazımdır, fikrendeyiz. Ondan sonra, İcra ve İdare Heyt'lerinin tasvibinden sonra Komisyonlar teşkiline gidilmelidir.

Kemal Türkler — Söz istiyorum.

Ziya Hepbir — Buyurun.

Komisyonlar seçiminden sonra raporların hazırlanması, umumî müzakerelerin de bu raporlar üzerinde ceryanı şarttır. Komisyonlar fazla olmamalıdır. Teşkilat Komisyonunda ikinci sendikalar mevzuu ele alınmalıdır. Aynı iş kolunda birden fazla kurulan sendikaların bir kısmı birinci sendikada ihtilaf olmadan kurulmuştur. Diğerleri birbirleri içinden doğmuştur. Komisyonlarda müşahitlere vazife verebilir mi? Bilmiyorum fakat fikirlerinden istifade edilmesi cihetine gidilmelidir. Komisyonlar yedi kişilik olmalıdır.

Nurettin Koparal — Söz istiyorum.

Ziya Hepbir — Buyurunuz efendim,

Nurettin Kaporal — Divan hataya düşmüştür. Yalnız aza olanların Türk-İş rozeti tasımaları lazımken müşahitlere de rozet verilmiştir. Sonra, Türk-İş'e üye olmayan bir sendikacının temsilcisi olan Recep Tecik biraz evvel bir konuşma yaptı. Evvelâ raporların tasvibini sonra da komisyonlar

seçimini istedi. Bu doğru değildir. Daha kendileri hakkında bir karar verilmeden burada konuşuyorlar. Bizlere birer rozet dağıtıldı, göğsümüze taktık. Bu rozeti, bu teşkilata üye olmayanlar da taktılar, bu doğru değildir. Müşahitlerin durumu bu olmamalıdır. Rozetleri herkes takmamalıdır.

Ziya Hepbir — Buyurun Serdaroglu.

İbrahim Serdaroglu — Nurettin Kaporalin konuşması usulsüzdür. Kendisi Genel Sekreterdir. Başkan buradadır. Onun gelip konuşması lazımdır. Barası temsilciler meclisidir.

Nurettin Kaporol — İşte vesika sendikamın mühürünü taşıyor. Burada konuşma yetkisi bana tanınmıştır. Bu bakımdan asıl usulsüzlük bu yanlış iddiaları yapanlardadır.

Ali Göktürk — Komisyonları kuralım. Her branştan bir delege komisyonda vazife alsın.

Celal Bülbül - Sendikaların birleştirilmesi için çalışacak Komisyona ayrılacaklar İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'dan ayrılın. Türk-İş'e iltihak ve sendikaların birleşmesi için çalışacak komisyonu daha evvel seçmemiz zaman kazanmamıza matuftur. Ayrıca üyeler arasından komisyonları seçmemiz nizamnamemize daha uygundur.

Ziya Hepbir - Görüşler tebellür etmiştir. Komisyonlara lütfen aday gösteriniz.

(Gösterilen adaylardan Komisyonlar şöyle teşekkül etti.

Teşkilatlanma Komisyonu

- 1 — Rıza Tetik
- 2 — Bahir Ersoy
- 3 — Melih Dölen
- 4 — Niyazi Sürendal
- 5 — Ahmet Aras

Mevzuat Komisyonu

- 1 — Muzaffer Çiçek
- 2 — Ali Haydar Mutağ
- 3 — Kemal Türkler
- 4 — Behzat Mazıcı
- 5 — Hasan Türkay

İcra ve İdare Heyetinin raporlarını tetkik Komisyonu

- 1 — İbrhîm Genç
- 2 — M. Emin Öztürk
- 3 — Nuri Bekesen
- 4 — Sadık Malatya
- 5 — Celâl Bâlbûl

Mali Komisyon

- 1 — Mustafa Beton
- 2 — Emin Aklieren
- 3 — Rıza Kuas
- 4 — Ahmet Sarıyer
- 5 — Mücahit Teoman

Ziya Hepbir (Devamla) - Komisyonları reyinize sunuyorum. Kabul edenler, etmiyenler ... Komisyonlar kabul edilmiştir.

Şimdi divanımıza verilen bir takrir var. Ahmet Aras arkadaşımızın bu takririnde Sakarya İşçi Sendikaları Federasyonu temsilcilerinin toplantıda hazır bulundukları bildiriliyor. Ahmet Aras soruyor: Bu arkadaşlar aslı delege olarak Temsilciler meclisine kabul edilecek midir? Bize bu hususta malumat verecek yetkili arkadaş var mıdır?

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

Cemil Gider — Bu Federasyon mahkeme kararı ile kapatılmıştır. Kapatılan teşekküller temsilci gönderemez. Federasyonun açıldığını bildiren evrakı müsbite Konfederasyonumuza gönderilmemiştir. Bu bakımdan resmen Federasyonun açıldığından haberdar değiliz.

Ahmet Aras — Cemil Gider'in bu beyanatı doğru değildir. Kendileri fedrasyonun açıldığından resmen haberdardır. Temyiz Mahkemesi Sakarya Federasyonunun kapatılmasını usulsüz bulmuştur. Binaenaleyh Sakarya Federasyonunu temsilcileri asli üye olarak temsil edilmelidirler. Eskişehir Hava Sanayii İşçileri Sendikaları da bu federasyonun üyesidir. Yapı Sanayii İşçileri Sendikası da bu federasyonun üyesidir. Ve Türk-İş'te temsil edilmektedir.

Nuri Beşer — Sakarya İşçi Sendikaları Federasyonu Mahkeme kararı ile kapatılmıştır. Temyiz Mahkemesi kapatma kararını bozmuştur. Bunu gazetede okumuş ve zamanında memnunluk duymuşuzdur. Bununla beraber Federasyonun tekrar faaliyete geçtiğine dair elimizde resmi bir yazı yoktur. Biz arkadaşlarımızı yanımızda ve mesaileri başında görmek isteriz. Ancak Federasyon kapatılmıştır. Tekrar faaliyete geçmediği için bu hususta gerekli kararı heyetiniz verebilir.

Burhanettin Asutay — Sakarya Federasyonu kapatılmış değildir. Faaliyetten menedilmiştir. Kapatılmak başka faaliyetten menedilme başkadır. Kaldı ki faaliyetten menetme kararını Temyiz Mahkemesi bozmuştur. O halde Federasyon temsilcileri asli üye olarak aramızda, meclisimizde bulunmalıdır. Teklifin oya konulması lâzımdır.

Ziya Hepbir — Asutay'ın da belirttiği gibi Sakarya Bölgesi işçi Sendikaları Federasyonu temsilcilerinin asli üye olarak müzakerelere iştirak edip etmemelerini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.... Etmeyenler... İştirakleri kabul edilmiştir.

Divana verilmiş takrirler var. Anıt kabre çelenk konulması, Reiscumhur hazretleri toplu halde ziyareti ve Başvekil hazretlerine Kıbrıs politikamız yüzünden bağlılık telgrafı çekilmesi isteniyor: Teklifleri reynize sunuyorum... Kabul edilmiştir.

Ahmet Aras — Komisyonlara müşahitler girmesin Tuzüğümüz bu şekle müsait değildir. Ancak Sendikaların birleştirilmesi meselesinde mesai sarfında fayda vardır.

Zeki Gedik — Komisyonlar seçilmiştir. Bugün faaliyetlerine yarın saat ona kadar devam ederek raporlarını aynı saatte getirecekler. Biz bu arada çelenk koyalım, ve Reiscumhur hazretlerini ziyarette bulunalım.

Ziya Hepbir — İsmail Aras arkadaşımızın bir takriri var. Bunda Kıbrıstaki Türk kardeşlerimize bir süngü hediye edilmesi ve üzerine "Mehmetçik,, ibaresinin yazılmasını teklif ediyor Kabul edenler..... İttifakla kabul olunmuştur. Arkadaşlar, vakit dolmuştur. Komisyonların çalışmalarına fırsat verelim. Mesai saatleri tesbit edilsin.

Hasan Türkay — Komisyonlar yarın saat 10'a kadar vazifelerini tamamlamış olsunlar.

Ahmet Sarıyer — Saaat 10-12 ve 14-18- olarak çalışmalarımız tesbit edilsin.

Ziya Hepbir — Umumî heyetin temayülü yarın saat 9 da toplanılması şeklindedir. Yarın saat 9 da toplanmak üzere mesaiye ara veriverum.

İ K İ N C İ G Ü N

1 5 N i s a n 1 9 5 8 S a l ı

(Başkanlık Divanında, Başkan Vekillerinden Süreyya Birol)

Süreyya Birol — Toplantıyı açıyorum. Dünkü karar gereğince Komisyon raporları okunacaktı. Onun için İcra ve İdare Heyeti raporları üzerinde konuşma açalım.

“Kabul sesleri,,

Muzaffer Bağcıbaşı — İcra ve İdare Heyeti birer rapor hazırladılar. Bu raporları on gün evvel bize göndermeleri lazımdı. Göndermediler Ve bizlere tetkik imkânı vermediler. Ayrıca 1936 da çıkan İş Kanununu bugün kullanmaktan uzak bulunduğu, sendikalar kanununun değiştirilmesinin bir zaruret haline geldiğini, iş verenlerin sendikalara baskı yaptığını ve hatta işten çıkarma yoluna gittiğini, işçilere %5 nisbetinde bir zam vererek ikramiyelerin üçe çıkarılmasını teklif etmekteyim.

Kâmil İskir — Konfederasyon, Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonuna katılma kararını Çalışma Vekâletine bildirmiş, netice alınmamış ayrıca Çalışma Vekili konuşmasında grev ve lokavttan bahsetmedi. İcra ve İdare Heyetleri raporları birbirine zıt olarak kaleme alınmış. Müraaatların neticesi takip edilsin. Asgari ücretlerin her iş kolunda tatbiki lüzumludur. İşçinin geçimi bu hususa bağlıdır. Raporlarda bu husus mevzubahis edilmedi.

Hasan Türkay — Bizim Komisyonumuz raporunu hazırlamıştır.

Süreyya Birol — Buyurun okuyunuz.

Hasan Türkay — Raporu okuyorum (Sahife: 35/1, 35/2, 35/3, 35/4, 35/5, 35/6).

Mevzuat Komisyonu Raporu

Yüksek tasviplerinizle mevzuat komisyonuna seçtiğiniz biz arkadaşların İş Kanunu, Sigortalar Kanunu ve Sendikalar Kanununda tadilini ve ihyasını istediğimiz hususları aşağıya sıralamış bulunuyoruz. Saygılarımızla.

Komisyon azaları

Behzat Mazıcı Hasan Türkay Kemal Türkler
Mustafa Çiçek Haydar Mutfak

İŞ KANUNU

İşçi arkadaşlarımızı çok yakından ilgilendiren ve zaman zaman mağduriyetlere sebep olan 13 üncü maddenin aşağıdaki şekilde tadilini istemekteyiz:

a) Kıdem tazminatı hesaplanırken bir seneden üç seneye kadar olan günler için seneye 15 gün; üç seneden fazla olan günler içinde beher senesine bir aylık üzerinden hesaplanmasını,

b) Ölen bir işçinin kıdem tazminatının varislerine aynı ölçüler içinde hesaplanmasını,

c) Kendi arzusu ile iş yerinden ayrılmak isteyen işçilerimize de bu esaslar üzerinden kıdem tazminatının verilmesini.

16 ncı madde: 16 ncı maddenin boşluklarından istifade etmek suretile birçok işçi arkadaşlarımızın ve temsilci arkadaşlarımızın sudan bahanelerle işverenler tarafından işlerine nihayet verildiğine sık sık şahit olmaktayız. Bu itibarla mezkûr maddenin işçilerimizi mutazarrır etmiyecek şekilde tadil edilmesini,

Grev : Sendikalarımızın gelişmesi, inkişaf edebilmesi

ve üyelerine daha faydalı olabilmeleri, aynı zamanda memleketimizin iktisadî sahada kalkınabilmesi için bugünkü bün-yemize uygun bir şekilde bu hakkın da kanunlaşmasının zamanı geldiğine inanmaktayız.

İşçi Mümessilliği Müessesesi : İşçi mümessilliği müessesenin ilgasını sendikalarımızın istenen seviyeye ulaşabilmesi için zarurî görmekteyiz.

İş Mahkemelerinde sendikalara, üyeleri adına temsil hakkı tanınmalıdır.

İşçi Sigortaları Kanunu

a) Umumî hastalık sigortasının bütün iş kollarına teşmil edilmesini,

b) İhtiyarlık sigortasında yaş haddinin kadın işçilere 50, erkek işçilere 55 seneye indirilmesini,

c) İşsizlik sigortasının ihyasına,

d) İşçi Sigortaları Kanununun 40 ıncı maddesinin ilgası ile emekliye ayrılan bir işçinin çalıştığı güne kadar kıdem tazminatının hesaplanmasını,

e) Kaza, Hastalık, Analık, Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm sigortalarında son yapılan tadilatla (Hastalığın kazanın veya doğumun olduğu aydan bir evvelki aya tekeddüm eden) şeklindeki ifadenin gene eski şekli ile (son ay) tabirinin kabulü.

İşçi Yapı Kooperatifleri

İşçi yapı kooperatiflerinin gayeye uygun ve işçilerine daha faydalı olabilmeleri için lüzumsuz müesseselerin ve formalitelerin kaldırılması, kooperatiflerin doğrudan doğruya, işçi sigortaları ile muhatap olmalarının teminine.

Sendikalar Kanunu

5018 sayılı işçi ve işveren Sendikalar kanunun da tadilini istediğimiz hususların, Türk-İş İcra Hey'eti Türk-İş Başkanı ve Yönetim Kurulu raporlarında belirtilmiş bulunmaktadır. Bizler Komisyon olarak bu hususları aynen tatbikini arzu ederken, bilhassa Sendikalarımızın inkişaf etmesinde büyük faydalar mülâhaza ettiğimiz Sendikalar tarafından çıkarılan iş ihtilafların da temin edilen menfaatlerin sadece Sendika Üyelerine mühasır olmasını temenni etmekteyiz.

Ziya Hepbir Kemâl Türkler

6086 sayılı turizm teşvik kanununun II inci maddesine göre turistik belgeyi haiz, müesseseler, mevcut persenelinin % 15 ni Ecnebi persenel olarak çalıştırabilir:

Kanunun bu maddesinden istifade ederek, iş alan persenelden, Türk perseneli istifade imkânını bulamamaktadır? Çünkü, Ecnebi personel öğretmenlik vazifelerini göz önüne alarak hareket etmektedirler. Buda kanun ruhuna aykırıdır.

Kanunun bu maddesinin şu şekilde tadilini lüzumlu görmekteyiz :

Turistik belgeyi haiz iş yerleri, mevcut personellinin % 5 i kadar yabancı mütehassıs personel müessesesinin öğretim üyesi olarak ancak bir sene müddetle ve müessesenin fiili servislerine iştirak etmemek üzere çalışabilir. Mezkur maddenin yukarıdaki şekilde tashihini TÜRK İşçisinin yetişmesi ve TÜRK Turizm'inin ilerlemesi ve yükselmesi bakımından faydalı bulmaktayız.

6032 Sayılı kanunun tadili hakkında :

6032 sayılı % deler kanununun 1 nci maddesinde sayılan iş yerlerinde % de usul mecbur kılınması, bu sahada

çalışan işçilerin sosyal durumlarını teminat altına almış bulunacaktır.

% Delerin tevzi sistemini değiştirmek daha emniyetli bir sisteme ırca etmek lüzumlu bariz bir şekilde hissedilmektedir.

Bazı iş verenler, tahsil ettikleri % delerin yekûnun kanunun bahşettiği selâhiyete ragmen, işçi veya işçi mümessillerin mürakabe haklarını çiğnemektedirler. Bu durum muvacehesinde, % deler yüzünden işçinin şahsı menfaatları, sigorta primleri, ye devlet maliyesinin vergi istihsal gücü zedelenmektedir.

6032 sayılı kanunun, tevzi sistemi hususunda işçi ve işçi mümessillerine bahşettiği selâhiyetlerin fiiliyatta bazı işverenler tarafında suistimal edilir durumdan kurtarılmasının temini, vergi bakımından, sigorta bakımından, işçinin şahsı menfaatları bakımından ve iş verenin mesleki ahlakının yükseltilmesi bakımından tarafımızca faydalı mülhaza edilmektedir.

İş verenlere % delerin toplanan miktarı işçilere bildirmemeleri halinde hafif hapis cezasına çarptırılmalıdır.

Ziya Hepbir Kemâl Türkler

O T E L C İ L İ K O K U L U

Memleketin Turistik bölgelerini yerli ve yabancı turistler tarafından gezilmesi, beğenilmesi ve turistlerin moral ve sağlık yönlerinden faydalanması hepimizin istekleri arasındadır. Ancak, otel olmadan ve otelde yüksek otelcilik okulundan mezun eleman çalışmadan bu davayı tam olarak halledemeyiz. Bu bakımdan yatılı otelcilik okulu ihdasını zaruri görmekteyiz.

Bu arada şunu da belirtmek lâzımdır, evvelâ biz işçilere amele derler ve bunu tezyif, tahkir anlamanda kullanırlar İş kanunu bunu önledi. Ve şerefli Türk İşçisi iftihar etmeye, Devlet ve Hükümet adamları da işçiyi takdir ve tahsine başladılar. Ancak, umumi olarak işçilerimizi amelelikten kurtardık. Amma, Otel, Lokanta ve benzeri halk hizmetindeki müesseselerde çalışanlardan bahsederken gason hizmetçi demegi önleyemedik. Bizden başka hiçbir yerde servis yapanlara garson denmez ve mevzuatta garsondan bahsederken hizmetçi'yi eklemeyiz hizmetçi başkadır. Bugün garson dediğimiz sıfatı taşıyanların bilgisi ve yaptığı iş „hizmetçiden” çok farklıdır. Meselâ Paris otelcilik okulundan mezun olup bizde kullanılan sıfatla garson veya şefgarsonluk, yapanlar ahlak psikoleji, fizik, kimya, turistik Coğrafya, ticaret ve ilâncılık gibi derslerde başarı göstermişlerdir. Bu bilgi ile teçhiz edilmiş insanlardan bahsederken, „garson ve hizmetçi” demek caizmidir?

Anlayışımızla bilhassa sosyol anlayış ve davranışımızda reform yapmak, hizmet nevelerine göre sıfat kullanırken hizmetleri yapanları hor hakir görmek zihniyetinden kurtulmak mevkiindeyiz.

Şunu da belirtmek yerinde olur: Bir kısım işleri yapanların işçi olup olmadıkları müphem kalmıştır. Türk musiksine hizmet edenler bunlar arasındadır. Sahnelerimizde ruhumuzun gıdasını veren saz ve söz sanatkârları iş kanunundan faydalanmak istemektedir. Bu yapılmalıdır ki sigortalardan mahrum kalınmasın ve iş akitleri yapabilmek imkânını elde etsinler. Bu noktaya dikkatinizi çeker. İş Kanununun teşmilini temine çalışmayı Türk-İş İcra Hey'etinden rica ederiz.

Halkımıza Turizm bilgisi vermek lüzumuna da işaret etmek isteriz. İlgili kurum ve daireler Amerika da olduğu gibi yılın müsait aylarında yurdun muhtelif yerlerinde Sine-

madan faydalanarak halk topluluklarına turizm bilgisi ver-
melidir. Konferanslarla yapılacak bu gibi hizmeti halk eği-
timi yönünden Milletçe kalkınmamızda mühim rol oyniya-
caktır.

Saygılarımızla

Komisyon Başkanı

Üye

Üye

Üye

Raportör

Ziya Hepbir

Mevzuat Komisyonu'na Verilen ve Kabul Edilen Takrir ve Temenniler

Muhterem Arkadaşlarım

Konfederasyon Başkanımızın açış nutkunun 24 üncü maddesinde yer alan 6379 sayılı Deniz - İş Kanunu hakkında acizane fikirlerimi arzedeceğim. Deniz - İş Kanununun 16 ncı maddesi 2 - 3 numaralı bentlerinde yazılı olan sebeplere müsteniden mukaveleri feshinde aynı işyerinde ve aynı gemide süresi üç seneden az olan Gemi adamlarına 30 gün üç seneden fazla olanlara 60 gün tanınan tazminatın 3008 sayılı kanuna tabi işçiler gibi Deniz - İş Kanununda da gerekli tadilatın yapılması suretiyle bu işçilerinde aynı haktan istifadelerinin sağlanması ve bilhas- sa ücretli hafta tatili hakkından istifadeleri hususunun tecilini arzederim.

İstanbul

Deniz vasıtalarını koruma

İşçileri sendikası

Başkanlığı

Sayı : 957/94

Denizcilik Bankası T.A.O. Liman İşletmes Müdürlüğü Koruma Servisinde Çalışan Bekçi ve İtfaiyelerin Dilekleri

1 — Denizcilik Bankası camiası altında havuzlar ve atölye Fabrikalarında çalışmakta olan emsalimiz misilli itfaiye Bekçilerinin saat hesabı ile almış oldukları ücretlerin asgarî olarak 350 ilâ 450 lira arasında almaktadırlar. Bizler ise aynı Bankada ve Liman işletmesi Müdürlüğü koruma servisi işçileri olarak itfaiye ve Bekçilerin ise aylık tutarı 175 ile 250 ve 300 lira almaktayız. Aynı meslektaşlarımız yalnız Havuzlar ve atölyelerin muhafazası için beklemekte-dirler. Bizler ise Türkiyenin muazzam Limanı olan İstanbulu milyarlarca, ithalât ve ihracat, Anbarlarının ve gerekse rıhtımdaki Vapurların yangın ve bekçiliğini bu vazifelerin ağır mesuliyetini üzerimize almaktayız. Buna binaen elimize almış olduğumuz meblâğın acaba şimdiki geçim şartlarına karşı ne dereceye kadar tahammül edilebilir. Şöyleki 3 ve 4 Nufuslu olan ve azından 60 lira kira veren biz Aile Reisleri bu hesabın içinden nasıl çıkacağımızı bilemeyoruz.

Sayın Millet Vekillerimizin bu hesaplar üzerinde bütçemizin tanzimini rica nderiz.

2 — 3008 sayılı İş Kanununun 47 inci maddesine göre aralıklı işlerde çalıştırılmaktayız. Halbuki aynı birañj içerisinde ağır ve tehlikeli olmakla beraber bekçilerin çalışma saatleri haftada 48 saat içerisinde tanzim edildiği halde fazla çalıştıkları varittir. Biz itfaiye teşkilâtı ise bunlara binaen güne 12 saat çalıştırılmaktayız. Bununla beraber fazla mesai karşılığı bir hak tanınmamaktadır. Diğer taraftan İş Kanununun 58 inci maddesine istinaden çıkarılan. 3/7896 nolu ağır ve tehlikeli işler tüzüğüne bağlı

cetvelde tadat edilen işlerin fazla mesai yapmadıkları takdirde haftalık mesaipleri 48 saat olduğu (Çalışma bölge Müdürlüğünden almış olduğumuz malûmata binaen) halde 72 saat çalıştırılmaktayız. Bu Hukukumuzun aranması yüksek vicdanınıza arz ederiz.

3 — Devlet Limanları İşletmesinde iken (senelik mezuniyet) alanların aylığı işlediğı gibi Denizcilik Bankasında senelik izin aldığı takdirde aylığı kesilmektedir. Bizlerinde diğeri Devlet İşletmeleri gibi haklarımızın tanınmasını. Ve çocuk ve aile zamları Emekli ve Sigortalı diğeri teşkilâtlar gibi haklarımızın tanınması hususunda âlâkalarınızı beklemekteyiz.

Yukarıda yazılı üç maddeli dileklerimiz ve bu mağduriyetlerimiz yerine getirilmesini hassasiyetle üzerinde darulmasını arz eyleriz.

Saygılarımızla
Başkan
Halit Genç Güven

Tahir Öztürk — Bu şekil toplantılarda ne kadar bağırsak kütlelerin bir kısmı tehdit altında olursa kâfi derecede istifade edemiyoruz. Çünkü sigortanın şart koştığı prim ödeme müddetini dolduramıyoruz. İşverenlerimiz sigorta primlerini tam olarak yatırmayabiliyorlar. Bu yüzden de bir başka işveren yanında çalışırken kesilen primler işe yaramıyor Eğer tek işçi çalıştıran iş yerleri kanuna tabi olursa bu mahzur kalkar. Raporda gelir vergisinden hiç bahsedilmiyor. Sonra aklımın almadığı bir husus var. Günde yüz lira kazanan vergi vermiyor da beş lira kazanan inşaat işçilerinden vergi alınıyor. Bu doğru değildir. Bir inşaat işçisi beş lira kazandı primini ve vergisini ödediğı halde hastalanınca çocuğı çocuğı perişan oluyor. Senede kaç gün çalışa-

cakları belli olamayan inşaat işçilerine muayyen bir vergi tarhediliyor. Halbuki senede dört ay çalışabiliyoruz. Bu götürü vergi bize ağır geliyor. Herşeye aklımız ermez. Fakat iş kolumuzda çalışanların sıkıntısını kendimiz de çektiğimiz için bunları iyi biliyor, dilimizin döndüğü kadar si-ze duyurmaya çalışıyoruz. Kusurumuz oldu ise bağışlayın. (Alkışlar)

Mehmet Özeke — Konfederasyon başkanı zaman zaman sendikaları ziyaret ediyor. Eskişehir'e gidiyor. Sivas'taki biz işçi kardeşlerini de unutmamalarını temenni ederim.

Hüseyin Uslubaş — Mevzuat Komisyonunun grev kanununu birinci madde olarak kaleme aldığını üzümlere görüyorum. İşçi - İşveren münasebetlerinin teessüsü bakımından greve ihtiyaç olduğunu, grevin sendika temsilcileri, işçiler adına istediğini belirtmek isterim. Mebuslarımızdan rica ediyorum. Büyük Millet Meclisinde Grev Kanununu görüşsünler. Ve kanunun çıkarılmasına müzahir olsunlar.

Ekseri işverenler işçileri istismar ediyorlar. Sendika Başkanları kovuluyorlar. Tedbir yoktur. On dört sendika başkanı işten kovuldu. Çalışma Vekâleti ve diğer alâkalı zevat bir tedbir almalıdır. İşte biz bu gibi işverenlerle mücadele etmek için Grev istiyoruz.

Fakat Mevzuat Komisyonu raporunda grevin yalnız sendika temsilcilerine tanınması istendi. Bu doğru değildir. Biz sendikaları birleştirelim ki grev hakkını elde edelim. Bu gidişle beş sene sonra biz bu topluluğu da bulamayacağız. Grev kanununun çıkarılması elbirliğimize bağlıdır. (Alkışlar)

Süreyya Birol — İş Kanunumuzun tek işçi çalıştıran yerlere de teşmilini istiyoruz.

Hasan Türkay — Kendisine « Fukara Tahir » dediğimiz

kıymetli arkadaşımızın buyurduğu gibi biz de Komisyon olarak İş Kanununun tek işçi çalıştıran yerlere de teşmilini istiyoruz. Tahir Öztürk raporda gelir vergisine hiç temas etmediğimizi bildirdi. Bu eksiği kabul ediyoruz. Raporumuzu geri alacak ve bu kısmı ilâve edeceğiz. Bilhassa götürü vergi sistemi üzerindeki tenkitlerini de nazara alacağız.

Grev hakkının raporumuzun birinci kısmında yer etmediği bildirildi. Grev hakkının tanınmasını istediğimizi raporda da yazmış bulunmaktayız. Biz de biz işçilere grev hakkının tanınması zamanı geldiği kanaatindeyiz. Ancak grevi raporun ilk maddesine koymamış bulunmamız teamül icabıdır. Hiçbir sendika kongresinde grev kanunu birinci madde olarak rapora alınmaz.

Sâkip Bulutlu — Mersin Devlet Denizyollarında hem iş kanunu hem de Deniz İş kanunu tatbik edilir. Bu işe kıdem tazminatı yüzünden işçilerimizin aleyhine olmaktadır. Kanunlarda bir çok eksik taraflar vardır. Meselâ kıyafet talimatnamesini tatbik etmiyen işçilere ne ceza verilecektir? sarîh değildir.

Davalarımız iş mahkemelerinde aylarca sürüncemede kalmaktadır. 6901 sayılı kanun 150 gün prim ödenmesini amirdir. Fakat tatbikat işçinin aleyhine oluyor.

Necdet Savur — İşten çıkarılmış bir sendika başkanı olarak size ilâç ve kimya sanayiindeki işverenlerin bir anlaşmasından haber vereceğim. Bir kısım işverenler bir laboratuvar veya ilâç fabrikasından ayrılırken bonservisi de olsa başka ilâç fabrikasına alınmıyor. Çünkü bütün işverenler böyle bir anlaşma yapmışlardır. Bunun önlenmesi lâzımdır.

Kadri Şencalar — Biz yeni sendikacıyız. Türk musikisi sanatkarları hafta tatili yapmadığı gibi ayrıca pazar matine-lerinde de bedava çalıştırılmaktayız. Aramızda düşük ücret-

ler alanlar var. Sigorta haklarımızdan işverenlerimiz sebebile faydalanamıyoruz. Günde elli lira alanlarımız var. Biz garip saz sanatkarları hepinizi hürmetle selâmlarız.

Rıza Kuas — Kavuçuk sanayii sezon derdi rapora alınmamış. Dünyanın hiç bir yerinde Mort sezon yoktur. Sezon devamızı ele almak lâzım. Lastik ve Kavuçuk Sanayii her geçen yıl memleketimizde gelişmekte ve ihtiyaçlarından bir kısmı ithalata lüzum kalmadan karşılanabilmektedir. Bu ekonomik gelişme hepimizin göğsünü kabartmaktadır. Fakat Lastik ve Kavuçuk Sanayiinde çalışan biz işçileri çok yakından ilgileddiren mühim bir şikâyet meazuumuz halâ önlenebilmiş değildir. Bu şikâyet mevzuu « sezon » dur. Bilindiği gibi lastik ve kavuçuk işverenleri işyeri yönetmeliklerine tek taraflı olarak bazı hükümler koymaktadır. Bu arada yılda iki defa bir-iki aylık sezon yapma yani işyerini kapatma ve işçilerine yol verme hükmüne yer verilmektedir. Böylece işçiler yılda bir kaç ay boş kalmakta başka bir iş bulma mecburiyeti ile karşılaşmaktadır. Bu durum iş kollarımızda kalifiye işçi yetişmesini önlemektedir. Hatta daimi işçi istiyen bu iş kolu mevsimlik iş haline gelmektedir. « Sezon » dediğimiz işçiyi çıkarma ve istihsalı durdurma neden ileri gelmektedir? Bu mevzua kısaca göz atacak olursak, tesbit ederiz ki, işverenler fazla işçi ile istihsal yapmakla stoklarını tamamladıktan sonra işçilerine yol vermekte ve kendi tabirleri ile « sezon » yapmaktadırlar. Halbuki işverenler ham madde ve kapasite imkânlarına göre daimi işçi çalıştırırsa ihtiyaçlar zamanlarında karşılanır. İşçiler daimileşir, ve iş hayatında da zaman zaman baş gösteren geçici işsizlik önlenmiş olur. Bizler sezon yapmaya son verilmesini istiyoruz.

Saffet Eriş — İnşaat işçileri mağdurdur. İşçi Sigortaları Kurumundan faydalanamıyoruz. Sigorta priminin yılda en az 120 gün ödenmesi ile her türlü sigorta haklarından

faydalanma mümkün olmalı. Zira inşaat işçileri sürekli değildir. Bu bakımdan inşaat işçilerinden prim kesilmemeli, yahut da asgari prim ödeme müddetleri 120 güne indirilmelidir.

İhsan Önaslan — İş elbiselerini zamanında vermiyorlar. Komisyon raporunun daha şumullu olmasını temenni ederim. Bilinmesi lazımdır ki, iş elbisesi vermiyen işverenler, seksen kuruşluk takunya vermeyen fabrika müdürleri mevcutken mevzuat Komisyonu nasıl olur da bu gibi işverenlere ait cezai müeyyidelerin arttırılmasını istemez. Arkadaşlar, delege sandalyelerinde bir çok boş yerler görüyorum. Bizi buraya gönderenlerin haklarını bu tip lâubaliklerle değil ısrarlı çalışmalarımızla elde edebiliriz. Bu noktaya dikkatinizi çekerim,

Halit Gençgüven — 3008 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre aralı işler meyanında çalıştırılmaktayız. Bu husus bizi mağdur ediyor. Deve kuşu gibiyiz müstahdem ve işçi olarak oyalanıyoruz.

Latif Şah — Raporlardan memnunuz. Çalışma Vekiline ve Türk-İş İcra Heyetine teşekkür ederiz. Tarım işçilerinin durumu iyi değildir. Tarım iş Kanunu çıkarılmasını teklif ediyoruz. İş Mahkemeleri ve asgari ücret Komisyonları ağır çalışıyor. Asgari ücretlere itirazları tetkik Kuruluna iki işçi temsilcisinin katılması lazımdır. Sıcakta günde 16-18 saat güneş altında çalışan Tarım işçilerinin ta Mısırlı İbrahim Paşa zamanında tanınan hakları bugün ziyaa uğramamalıdır. Eli sopalı çiftlik kahyalarının hadleri bildirilmelidir.

Hasan Özgüneş — Raporda işsizlik mevzuu ele alınmamış. Adanada sel felâketine uğrayan işçilerin durumunu acı ile seyrettik. Yer yer beliren bu işsizlik üzücüdür. Adana'da hayat pahalıdır. İşçi ücretleri düşüktür. [Durumun ele alınmasını rica ediyoruz. İş Kanununun 47 nci maddesi işçileri

mağdur etmektedir. Aralı işlerde çalışan işçiler haksızlığa uğruyor. İşçilerden kesilen ceza paraları bazı işverenler tarafından Vekâlete intikal ettirilmiyor. Asgarî ücret Komisyonlarının daha verimli çalışmasını temenni ederim.

Bekçiler üzerinde biraz daha durmak isterim. Bekçiler çoluk çocuklarına hasret kalmaktadırlar. Bir bekçi 12 saat çalışmak suretile fiilen aile bütçesinin tahribi ile karşılaşılıyor. Alış veriş yapacağı saatlerde dükkânların kapalı bulunması pahalı mübayaa yapmasına sebep oluyor. Hastalık Sigortası üzerinde de durmak isterim. Tadil tasarıları sigorta memurları tarafından hasis bir tacir zihniyeti ile hazırlanıp üst kademelere veriliyor. Sonra da ihtiyacı karşılamayacak şekilde kanunlaşıyor. Faraza son tadili ele alalım:

Prim hesabının bulunduğu ay değil, bir ay evvel de değil, daha evvelki aydan başlayarak geriye doğru ödenmiş bir yıllık prim hesabı yüzünden işçiler mağdur olmaktadır. Sigortalı işçinin mezar taşına artık şöyle yazılacaktır. «İşçi Sigortaları Kurumundan doğum ve hastalık yardımı alamadan ölen işçi çocuğunun ruhuna fatiha...»

Emekli işçilere de temas etmek yerinde olur. Emekliye sevk edilen işçiye ayda 66 lira verilmektedir. Bu neye yarar? Fiatlar günden güne artıyor. 66 lira alan iş yapamıyacak durumda olan işçiler, perişan oluyor. Çalışma Meclisi süratle toplanmalıdır.

İhsan Önaslan — Toplantıya gelmiyenler var. İsimleri tesbit edilsin. Sendikalarına birer yazı gönderilerek durum bildirilsin. Ve temsilcilerini pretosto ettiğimizi de kaydedelim.

Kemâl Türkler — Pretesto değil. Sendikalarına diyelim ki Temsilciniz Salı celsesinde hazır bulunmamıştır. Haber vermiş olalım.

Süreyya Birol — Teklifi reyinize sunuyorum..... Kabul edilmiştir.

Cemil Gider — Yoklamaya başlıyorum. (Yoklama yapıldı)

Celâl Beyaz — Takririmi okuyunuz. Söz istiyorum.

Süreyya Birol — Okutacağım. Sırası var.

Celâl Beyaz — Kasten okumuyorsunuz.

Süreyya Birol — Ne kastımız olur? Sırası gelince okutacağız.

Celâl Beyaz — Okutunuz.

Burhanettin Asutay — Yönetim Kurulu hakkındaki tenkitlerinizi büyük dikkatle dinlemiş bulunmaktayız. Grev hakkının tanınması için arzu edilen gayretler tarafımızdan yapılmıştır. Daima bu hakkın tanınması için çalıştık. İş yerlerinde İşletme Komisyonlarının kurulmasını istediğimiz için iç yönetmelikler üzerinde ısrarla durmadık. İstedğimiz bu Komiteler iç yönetmeliklerin islahına çalışılacaktır. Bu suretle arkadaşlarımızın tenkit ettiği noksanlık bahis mevzu değildir. Herşeyin başı grevdir. Çeşitli ağırların dindirilmesi için bu ağıryı çekip atacak kelpetene ihtiyaç vardır. Bu kerpeten de grevdir.

Sosyal hayatın sakinleri ilgililerden o evde oturmaları ve bedelin tesbiti için grev ve lokavt hakkının tanınmasını istemekteyiz. Bunun için de grev kanununa ihtiyaç vardır.

Hasan Türkay — Hasan Özgüneş arkadaşımız dalga dalga bir umumî işsizlikten bahsetmiştir. Mevzii bir işsizliğin memleket çapında mütalaa etmek doğru değildir. Tavzih etsin.

Bahir Ersoy — Hasan Özgüneş arkadaşımız memleketi saran dalga dalga yayılan bir işsizlik olduğundan bahsetmemiştir. Tavzihi rica ederim.

Süreyya Birol — Celâl Beyaz ve Sabri Tıǵlı'nın takririni arz ediyorum. Takrirlerinde meclisteki işçi mebus arkadaşların grev hakkının tanınmasına müzahir olmasını istiyorlar.

Celâl Beyaz — Lütfen aynen okuyunuz.

Süreyya Birol — Peki efendim aynen okuyalım. (Takrir okundu)

Türk-İş Temsilciler Meclisi Divan Başkanlığına

Hür Demokrat memleketlerde olduğu gibi memleketimizde de Kollektif iş akitlerinin yapılabilmesi için grev yapma serbestisine sahip olmamızın lüzumuna kaniiz.

Bu bakımdan Büyük Millet Meclisinde bütün yurt işçisini temsil eden altı işçi milletvekili arkadaşımızdan temsilciler Meclisi olarak Grev Kanunu tasarısını hazırlıyarak Kanun haline gelmesi için müstereken çalışmalarının burada kararlaştırılarak kendilerine duyurulmasını teklif ederiz.

Sabri Tıǵlı

Celâl Beyaz

Süreyya Birol — Kabul mu arkadaşlar.

Kabul.... Kabul.... Sesleri.

Süreyya Birol (Devamla) — Aynen kabul edilmiştir. Efendim. Sıra mali raporun okunmasına geldi. Kim okuyacaksa teğrif buyursun.

Rıza Kuas — Mali Komisyonun raporunu sunuyoruz.

**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TEMSİLCİLER MECLİSİ DİVAN BAŞKANLIĞINA**

Temsilciler Meclisimizin 14 Nisan 1958 tarihli toplantısında vazedilen kararlar Mali Komisyona seçilen bizler, aşağıdaki hususların nazarı itibare alınmasını temenni etmekteyiz.

1 - Konfederasyonumuzun yaşaması ve Türk işçilerine en verimli bir şekilde hizmet edebilmesi için aidat müessesinin hiç bir aksaklığa meydan verilmeden gereğinin yapılması ve üzerinde hassasiyetle durulmasını şart ve zaruri bulmaktayız.

2 - Aidat müessesenin aksamadan yürütülmesi işi aidat ödeyen teşekkül ile aidatı tahsil eden teşkilatın Mali sahada işbirliği yapmaları bilhassa Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun Mali durumu ve gelir kaynakları zayıf olan Sendika, Birlik ve Federasyonlara mali imkanlar sağlayacak şekilde faideli tavsiyelerde bulunmak suretiyle zayıf durumlarının islahı yolunda devamlı müzaheretlerini esirgemeyeceklerinden emin bulunmaktayız. Çünkü Mali sahada acze düşen bir Sendikanın Konfederasyona aidat ödeyemeyeceği kanaatindeyiz. Bu durumun konfederasyon tarafından dikkatle nazari itibare alınması şayanı temennidir.

3 - 20. Haziran 1957 tarihinde yapılan son Genel kurul toplantısında alınan kararla Ana Nizamnamenin aidatlarla alakalı maddesinin değişmesinden sonra ve aidatların direkman konfederasyona intikalinde maddi bakımdan büyük rakamlar elde edilmiş olduğunu müşahade ettik.

4 - Konfederasyonumuzun İcra Heyetinin Mali sahada son zamanlarda büyük başarılar sağladıkları memnuniyetle görmekteyiz. Türk - İş Gecesinde sağlanan gelir itibar vericidir. Komisyon olarak bu becerikli ve muvaffakiyetle hareketlerinin çok müsbet olan neticesinden dolayı, Türk - İş İcra Hey'etini bir defa daha tefrik eder, kolay olmamakla beraber maddi ve manevi sahada büyük faydalar sağlayan mes'ut gecelerin devamında diğer emmelyi şehirlerimizde de fayda görmekteyiz. Türk - İş'in bu sene tertip ettiği ve Ankarada İcra ettiği Balonun adana haline getirilmesini ve her sene Ankarada tekrarlanmasını arzu etmekteyiz.

5 - İdare Kurulu raporunda da işaret edildiği gibi geçen seneden müdevver eşya piyangosu hesaplarının bir kısmının Türk - İş'e gönderilmediğini raporumuzda halisane düşüncelerimizle zikretmemize müsaadelerinizi rica ederiz. Bu ve buna benzer hesabın Konfederasyona intikalinde hassas davranılmasını zaruretinde fayda mülhaza etmekteyiz.

6 - Konfederasyonumuza bağlı bulunmayan Sendikaların da iltihakını temin etmek suretiyle aidat müessesesinin gelişmesini mümkün olabilir. Ve bugün 50 ye yakın Sendikaların Türk - İş'e bağlı olmadığı anlaşılmaktadır.

7 - Bugüne kadar işveren tarafından işçilerden Kesilen ve Çalışma Vekâleti hesabına Ziraat Bankasına yatırılan ceza paralarının badema Çekilebilecek şekilde Türk - İş hesabına yatırılmasının temini. Türk - İş'in malî durumunda müsbet bir gelişmenin imkan dahiline gireceği kanaatindeyiz. Bu kanaati belirtirken Türk - İş'in, malî durumu bozuk ve yardıma muhtaç olan Sendikalara malî müzaharete bulunmasının lüzumuna kaniiz.

8 - İşçi Sigortaları Kurumu tarafından İşçi Yapı Kooperatifleri için ayrılmış bulunan ihtiyarlık Sigortası fonundan Türk - İş'e de uzun vadeli bir bir kredinin açılması suretile Türk - İş'in irad getiren bir binaya sahip olmasının temini hususunda teşebbüse geçilmesini faydalı görmekteyiz.

9 - Türk - İş'in Umumî menfaatlere hadım Cemiyetler arasına alınması hususunda teşebbüse geçilerek bu teşebbüsün gerçekleşmesinde geniş faydalar mülhaza etmekteyiz. Bu gerçeğin neticesinde Türk - İş'in yardım pullara bastırması ve bunlardan gelir sağlaması mümkün olabilecektir.

10 - İş'in Rozet yaptırması ile bunun büyük üye teşekküllere bir ücret mukabilı vermesini faydalı görmekteyiz.

Bu teşebbüs Türk - İş'e ufak bir gelir sağlamakla beraber Konfederasyona bağlılığın bir temsili olacaktır.

11 - Mümkün olduğu takdirde, ücretli senelik izin hakkının istihsalını müteakip, bu hakkı elde eden işçilerin ilk alacakları senelik ücretli izinlerden bir yevmiyelerini, Türk - İş'e teberru olarak vermelerini faydalı görmekteyiz. Bu toplanacak paranın yukarda arzettiğimiz Türk - İş'in mütesavvar binanın yapılmasına fon olarak ayrılmasında teklifimiz arasındadır. Muhterem temsilciler meclisinin bu konuda hasasiyet göstereceğine inanmaktayız.

Temenni mahiyetinde olan tekliflerimizi, Sayın Meclisi-mize takdim ederiz.

Saygılarımızla.

HESAP KOMİSYONU

Başkan	Raportör	Âza
Emin Aklören	Rıza Kuas	Ahmet Sarıyar
İmza	İmza	İmza
Âza	Âza	
Mustafa Beton	Mücahit Teoman	
İmza	İmza	
Kongre Kâtibi	Kongre Başkanı	
Tahsin Fındıklıgil	Ziya Hepbir	
İmza	İmza	
	Bitti	

Süreyya Birol — Rapor hakkında konuşmak isteyenler isimlerini yazdırsın. Kimse söz almak istemiyor mu? Ohalde raporu aynen oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler.... Kabul edilmiştir. Şimdi sıra İdare ve İcra Heyetleri raporlarını tetkik Komisyonu'na gelmiştir. Rapor hazır mı efendim?

Bir delege — Hazırdır efendim.

Mehmet Emin Özyürek — Raporu okuyorum.

T Ü R K — İ Ş

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU MÜMESSİLLER HEY'ETİ RİYASET DİVANI B A Ş K A N L I Ğ I N A

İdare ve İcra Hey'eti Raporları Tetkik Komisyon Raporu
14 - 4 - 1958

19 Haziranda başlayıp 21 Haziran 957 ye kadar mesai-sine devam eden Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 3 üncü umumî Hey'et toplantısında dile getirilen, Türk-İş'in istikbali ile ilgili ve umumî işçi istekleri husunda kongrenin ittihaz etmiş olduğu kararları yürütmek ve bu hususta gerekli çalışma ahengini sağlamak bakımından İdare ve İcra Hey'etlerine verilen yetkiye müsteniden her iki Hey'et tarafından tanzim kılınan raporların tetkikinde,

1 — İdare Hey'eti raporunun tetkikinden anlaşılacağı veçhile 3 üncü Umumî Hey'etin akabinde toplanan, İdare Hey'eti büyük kongrede tesbit edilen temennileri bir nizam içerisinde tasnif ederek bu hususların Umumî Hey'etin direktifleri ışığın altında takip edilecek çalışma sistemini tesbit etmiş olması, bunun neticesi olarak 17-12-957 tarihinde ikici defa İdare Hey'etinde İcra Hey'etince hazırlanmış bulunan raporun 9 uncu maddesinde samimiyet ve büyük bir anlayış içerisinde hislerimize tércüman olan ifade, Umumî memnuniyetimizi mucip olmakla beraber,

A — İdare Hey'etinin İcra Hey'etine vermiş olduğu direktifleri muvacehesinde hallini talep etmiş olduğu hususların lâyıki veçhile takip ve intacı için gereken faaliyetin gösterilmediği müşahade olunmuştur. Temennimiz bilhassa işçi kitlelerini yakından alâkadar eden İş Hukuku ve Sen-

dikalar kanunu ile ilgili mevzuların alâkalı makamlara yazılı talepte bulunularak takip ve intacı için gayret sarfedilmesinden ibarettir.

B — İdare Hey'eti raporunun 3 inci maddesini iktiva eden (Ölen işçilerin kıdem tazminatının varislerine verilmesi) iş akdinin işçinin ölümü dolayısıyla infisahı halinde 13 üncü maddeye göre hesap edilerek kıdem hakkının ölen işçinin varislerine verilmesini sağlayacak bir hükmün İş Kanununa vazedilmesi ve bu arada varislerinde kimler olabileceğinin madde metninde saraheten tasrihi,

C — Kıdem tesbitinde esas olan üç senelik müddetin bir seneye indirilmesi ve her sene hesap edilecek kıdım hakkının işçi hesabına ve işçi adına Milli Bankalardan birine faizli olarak yatırılmasının işverenlerce temini hususunda iş kanununa bir hükmün ilâvesini,

D - İhbar müddetlerinin kıdem hakkında esas olacak günler arasında hesaba katılacağına kanunda tevzih ve tasrih edilmesi,

E — İş Kanununun 13 üncü maddesindeki ihbar müddetleri vazih değildir. Kanunun metnine verilecek vuzuh sırasında hafta arasında tesadüf eden ihbarların evvela hafta başına kadar yürütüldükten sonra 13 üncü maddede bahsi geçen müddetlerin hafta başından itibaren başlaması ve haftanın 7 gün üzerinden sayılması ve hesaplanmasının temini,

F — İş Kanununun 13 üncü maddesinin 6 inci fıkrasını değiştiren 5868 sayılı kanunda münhasıran İhtiyarlık Sigortasından aylık veya toptan ödeme almak gayesiyle iş akdini fesh eden işçinin bahsi geçen müddetteki tazminata hak kazanacağı tasrih edilmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla 3575 sayılı hususi bir kanunla kurulu (As. Fb. lar Tekaüt ve muavenet sandığına) Tekaüt hizmetlerine bağlı işçilerinde 13 üncü maddede yazılı ihtiyarlık Sigor-

tası müessesesine hasren tahsisen sevk edilmiş bulunan bu hükümden, As. İş Yerlerinde çalışan işçilerinde istifadesinin temini ve 1950 senesi tarihinin kaldırılması.

G — Her hangi bir iş yerinde çalışan bir işçinin azami 5 ilâ, 8 sene çalışıp kendi arzusuyla iş aktini feshettiği takdirde sigortaya ödenmiş olduğu primlerin iadesini,

H — İşçi Sigortalarının 6901 sayılı kanunla 150 güne indirilen Hastalık ve Analık Sigortalarının ödenekleri aksine 190 güne çıkarılmıştır. Hastalığın ve Doğumun vukuu bulunduğu günden geri dönerek 150 gün çalışmış olduğu nazara itibare alınarak durumun bu şekilde tavihini,

İ — İş Kanununun bir kişiye teşmili bu günkü durum karşısında artık bir mecburiyet haline gelmiştir. (İyi niyetli işverenlemizi vereceğimiz misallerimizden tenzil ederiz.) Şöyleki : Bazı işverenler, son teşmil kararnamesiyle 4 kişiye kadar, işçiler kanun kapsamına alınmaları karşısında, iş yerinde çalışan işçilerin 4 kişiden aşağıda bulundurulmalarını ve bu suretle de kanun tatbikini durdurduklarını görmüş bulunmaktayız. Bu mahsurların kaldırılması kaçak işçi çalıştırılmasının önüne geçilmesi ve işçi vatandaşın istikbale emin olabilmesi bakımından bir kişiye kadar iş kanununun teşmili şarttır.

Sendikaların kuracağı Teşekküllere seçilen ve buralarda ücretle çalışan, dolayısı ile işyerlerinden ayrılmak mecburiyetinde bulunan işçilerin iş ve sigorta mevzuatından istifade ettirilerek haklarının mahfuz tutulmalarının temini.

Yukarda 9 kısımdan belirtilen her iki rapor hakkındaki temenni ve görüşlerimizi muhterem divana arz ederiz.

Nuri Pekosen İbrahim Serdaroğlu Sadık malatyalı
m. emin özyüfek celâl bülbul (kongre başkanı) kongre kâtiib
(Raportör) Ziya Hepbir kemâl türkler

Bütün bu temenni ve görüşlerimizle beraber, İdare ve İcra Hey'etinin çalışmaları memnuniyet vericidir.

İmza

Süreyya Birol — Söz almak isteyenler kâtip arkadaşlara isimlerini yazdırsınlar.

Mustafa Durmaz — 384 sayılı Koordinasyon kararı halen mevcuttur. İşçilere fazla mesai yaptırılması halen devam etmektedir. Garp Linyitlerinde bu fazla mesai mevcuttur. Her gün bir saat fazla mesaiye artık son verilmelidir. Çünkü bugün 1943 teki fevkalâde hal mevcut değildir. Bugün sekiz saat mesai kâfidir. Grev Kanunu deyince Hükümet korkuyor. Polise silâh verilmiştir. Polis silâh var diye aklına esen adamı öldürüyor mu?

Süreyya Birol — Hükümet korkuyor dediniz tavzih ediniz.

Mustafa Durmaz — Memleketin yüksek menfaatleri göz önünde tutulacaktır demek istiyorum. Tavzih ederim. Mühim bir noktaya daha dokunacağım.

Asgari ücret bizde üç buçuk lira idi. Halbuki Komisyon üç liraya karar verdi. Bu nasıl olur? İş Kanunu hükümlerine aykırı hareket edenler için elli lira para cezası ödeniyor. Bu kâfi değildir. Çalışma Meclisi toplanıp bu meseleleri halletmesi lâzımdır.

Kemâl Türkler — İş Kanunumuzun 13 üncü maddesindeki Kıdem Tazminatına ait bir teklifimiz vardı. Mevzuat Komisyonu paralar bankaya yatırılsın, en az bir senelik kıdemi olan işçiye tazminat verilsin diyor. Her iki raporun birleştirilmesini ve mevzuun aydınlatılmasını teklif ediyorum.

Hüseyin Uslubaş — Kâtipler bütün konuşulanları tam olarak zapdetmiyor. Ses alma cihazı temin edilsin. Konuşmalar bununla tesbit edilsin. Hesap Komisyon raporunda

İhtiyarlık Sigortasında ele alınan bir hususu rica edeceğim. 1945-1950 seneleri arasında 1000 yevmiyelik bir belge istenmiştir. İşçiler bu belgeleri alamadılar. 30 senedir aynı iş yerinde çalışan işçi arkadaşların kaçak çalıştırmaları ve kayıtlarının yaptırılmaması yüzünden bu arkadaşlar emekliye sevkedildikleri zaman mevcut 60 lirayı dahi alamıyorlar.

Tütün istihşali 115 milyona çıktı. Hariç memleketlere işlenmeden gidiyor. Tütün işverenlerinin ekseriyeti hüsnüniyet sahibi değildir. El emeğini değerlendirmeden harice işlenmemiş tütün sevk ediyorlar bu yüzden senede 4 ay çalışıyoruz. Ve tütün kalitesi düşüyor. Tütün işlenmeden harice sevkedilmeye devam edildikçe iş kolumuzda çalışan 10 bin kişi 2500 kişiye inecektir.

Sanatımız ölmektedir. Ve tütün kalitesi düştüğünden dış pazarlarda müşterilerimizi kaybedeceğiz. İşte biz grev isterken bir çok makul sebeblere dayanmaktayız. El emeği değerlendirilmeden tütün ihracı devam ederse beş sene sonra yaprak tütünü işliyecek işçi bulunmuyacaktır.

Hasan Özgüneş — Başkanlık Divanı, İcra Heyeti ve İdare Heyeti bize istikamet versin. Grev isterken mevzuatta tadilat istenmez. Hükümetin tutumu nedir? Liberal mi, Müdahaleci mi? Her şeyden evvel Hükümetin tutumunu tesbit etmek lazımdır. Hükümet müdahaleci ise Meclise grev tasarısını getirmez. Şayet Liberal bir devlet sistemi mevcutsa sosyal problemleri halleden mevzularla birlikte işçilere grev hakkını verirdi. Mesele doktrin meselesidir. Hükümetin tutumu meselesidir. Hükümet müdahaleci sistemi müdafada ısrar ediyorsa grev hakkını vermeyecek demektir. Hükümet Liberal sistemde ise bu kadar kanunu kaldırması, yerine grev hakkını ve kollektif iş akitlerini tanıyan hükümleri koyması lazımdır.

Türk-İş İdare Kurulu ilk olarak bu meseleyi tetkik et-

sin, karara ve neticeye bağlasın, gelecek temsilciler meclisine bildirsin. Bizde ona göre konuşalım.

Bahir Ersoy — Çok muhterem arkadaşlarım, Komisyon raporu üzerinde konuşmak durumunu biz yarattık. Vüzhlandırılmayan meseleler üzerinde durmak için buraya çıktık. Dün sabahtan beri devam eden fasılayı tetkik ederseniz, İcra Heyetinin, İdare Heyetinin aldığı kararları bir türlü kağıda dökmemekte olduğunu görürsünüz. Hüsniyetin müzakerelerde de hakim olması tavsiye edilmektedir. Buna biz de taraftarız. Samimiyet ve hüsniyet'den müracaatleri yapılması kastediliyorsa mesele yok. Yazı ile de hüsniyetlerini belirtebilirler. O halde neden yazılı müracaat yapılmamıştır. Ve İcra Heyeti, İdare Heyeti raporunda şöyle bir cümleye yer verdimiştir. Metni okuyorum. «Yukarıda maddeler halinde gösterilen temenniler üzerinde yazılı herhangi bir çalışmaya tesadüf edilmemiş ise de ilgililerden alınan malûmata göre şifahen meselelerin ilgililere duyurulduğu, yıllık izin, sendikalar kanunu, grev ve diğer kanunlarla ilgili taleplerin Çalışma Vekâlatinde ele alınarak çalışmalara başlandığı öğrenilmiştir.

Mali kudretini yerine getiren İcra Heyetine teşekkür ederiz. Malî imkânların dışında bu maksadı teşkil eden çalışmalar balo çalışmalarıdır. Bu arada şuna işaret etmek isteriz ki, hareketi küçümsemek gibi bir halimiz yok. Bu arada İcra Heyetinin yazılı olarak talepleri yapması mümkündü. Ve beşer takatının içinde idi. Üstünde değildi.

Yine bu arada Başkanın açık konuşmasında bir hususu görmek isterdik. Gazeteciler Sendikasınının açılması hususunda ilgililere şu yazıyı yazdık ve muvaffak olduk densesydi iyi idi. Fakat teşebbüs olmadan bu açılıştan zevk duyduğuna şahit oluyoruz Türk-İş'in teşekkülü tarihinden bu yana Hür Dünya İşçileri Konfederasyonuna iltihak kararı alındığı malumunuzdur. İstanbul Kongresinde de bu

mesele ele alınarak iki fikir çarpışmıştır : Kıbrıs meselesi gündemden çıkarılmadığı müddetçe iltihak etmiyelim. İkinci fikir ; «Gidelim, İştirak edelim.» Tezimizi müdafaa edelim. Kararı değiştirelim. Taassupla hareket edilirse çeker çıkarız, sırtımızda yumurta küfesi yok ya, dedik. İkinci tez kabul edildi.

Ankara'da yapılan kongrede mesele yine ele alındı. Kıbrıs meseleside daha şumullü bir milli politika olarak ele alındı. Bundan bir müddet evvel, zamanın Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan'la ben ve Başkan Nuri Beşer beraberce yaptığımız konuşmada Vekilin «Müracaatınız yok» demesi üzerine yazılı müracaat yapılması rica edilmiştir. Seylân'da toplanan «Üniversite Gençliği» toplantısında Yunan Delegatesi Kıbrıs'ı teklif ediyor. Türk degradesi mani oluyor. (Milâno'da) Kıbrıs mevzuu gündemden atılıyor. 52 milletin temsil edildiği bu toplantıya katılarak vatanî vazifemizi yapalım, diyorum. Bu hale göre yine yazılı müracaat yapılmazsa, bu milletinimizin arzusudur, kimseye garezimiz yok, rencide ettiğimiz kimse varsa özür dileriz. Bu hal karşısında İdare Heyeti kararları şifahî müracaatların dışında yazılı olarak yapılmazsa tüzüğün on birinci maddesine göre gelecek Temsilciler Meclisinde İcra Heyetine ademi itimat teklif edilebilir. (Şimdi et. sesleri)

Ben etmiyorum. Edebilirler, dedim.

Süreyya Birol — Bir gün önce alınan karar gereğince saat 12 ye geldiğinden, oturumu yarın saat 9 da toplamak üzere tatil ediyorum.

(Riyaset Divanında Ziya Hepbir)

Ziya Hepbir — Çoğunluk vardır oturumu açıyorum. Sıra Teşkilât Komisyonu raporundadır. Rapor hazır mı efendim.

Melih Dölen — Hazırdır, Başkan. Okuyorum.

Temsilciler Meclisi Başkanlık Divanına Teşkilât Komisyonu Raporudur

Temsilciler Meclisinin yüksek itimadına mashar olarak seçilen Komisyonumuz 14.4.958 tarihinde saat 15 te toplanarak, Başkanlığa (Niyazi Sürendalı) Raportör. ve Komisyon sözcülüğüne de (Melih Dalen'i) seçerek mesaisine başlamış ve Sendikaların parçalanma ve teşkilâtlanma sebeplerini incelemiştir.

Komisyonumuz teşkilatları zarardide eden hususları aşağıda madde madde sıralamıştır.

- 1 — Sendikaların parçalanması,
 - 2 — Sendikaların muayyen iş kollarında ve şehirlerde kurulamayıp sebeplerini,
 - 3 — Bir kısım Sendikaların gelişmeyişlerini,
 - 4 — Mevcut teşeküllerin yeni Sendikalarla birlikte kalkınması mevzularını birer birer müzakere etmiş ve aşağıdaki kararlara varmıştır:
- 1 — Seddikaların parçalanması :

Memleketimizin muhtelif şehirlerinde ve muhtelif iş kollarında yapılan tetkikler üzüntü ile göstermiştir ki, aynı iş kolunda birden fazla Sendikalar kurulmuştur.

Muhtelif Sendikaların doğuş sebeplerini inceden inceleme ve bilinen misalleri göz önünde tutarak şu noktalar da ittifaka varılmıştır :

a) İş kolu anlamı kâfi vuzuhu ile bazı işçi arkadaşlar tarafından anlaşılamadığı için, aynı iş kolunda bir Sendika mevcut iken yeni bir Sendika kurulmuştur.

b) Sendikada bir kısım idarecilerin çalışmaları, Sendikacılık anlayışları, hadiseler karşısındaki davranışları yönlerinden Genel Kurullarda tenkid edildikleri zaman kendilerini yeter derecede savunmamış, bu sebeple, yeni seçimleri kaybetmiştir. Bu neticeye razı olmayan idareciler ikinci bir Sendika kurmak yoluna girmişler ve şu iki yoldan hareket etmişlerdir.

1 — Çalıştığı Fabrikada kendilerine hakim olduğu işçileri tesir altında ikinci Sendikaya yazdırmıştır.

2 — Genel Kuruldaki mağlubiyetinin hâkiki sebebini kamüfle ederek buna particilik süsü vermiş, hadiseleri yakından takip etmeyen işçilere particilik gayreti ile nüfuza çalışmış ve onları Sendikasına yazdırmıştır.

c) Yönetim Kuruluna seçildiği halde arzu ettiği mevkie getirilmeyenler her teşekkülde mevcut bazı şahısların saffetlerini istismar ederek hizipçilik yapmaya başlamış ve neticede bir daha ki, Kongrede Yönetim Kuruluna dahi seçilmeyeceğini hissedince, Sendikadan istifa ederek yeni bir Sendika kurmuştur.

d) Sendika Ana Tüzüğüne aykırı hareket ettikleri için Haysiyet Divanına Sendikaya olan borçlarını ödeme-

dikleri için İcraya verilenler ikinci bir Sendika kurmak yolunu tutmaktan çekinmemişlerdir.

e) Sendikacılık sıfat ve unvanlarını şahıslarının ve yakınlarının maddi menfaatları için, silah olarak kullananlar kısa zamanda kütleler tarafından tanınıp tenkid edilince, büyük camiadan ayrılmayı kârlı bulanlar değişmeyen maksat ve gayeleri için ikinci bir sendika kurmuşlardır.

f) Sendikanın toplulukla iş ihtilafı çıkarma; kıdem ihbar tazminatları için üyeleri adına dava açtırma ve benzeri işçi hakları için gayretler sarfeden Sendikalar bir kısım işverenlerin hoşuna gitmemiştir. Bu işverenleri:

1 — Ya bu büyük Sendikayı yıpratmak ve devirmek

2 — Yahut bu büyük Sendikayı kendi iş yerlerinde iş göremez hale getirmek için, bazı işçilere maddi yardımda bulunmuş olanlara ikinci bir Sendika kurdurmuş-tur ki, bunlara sarı Sendikalar denmektedir.

g) Yönetim Kurulunda veya Genel Kurulda gerçekten inanmadıkları fikirleri savunanlar çoğunluk tarafından tasvip görmemiş veya haklı bulunmamışlardır. Bu samimi Sendikacılar inandıkları fikrin ısrarla müdafaasını yapacak veya bir an için kendilerinin hata ettiklerini kabul edecek yerde Ana Sendikadan ayrılmak ve ikinci bir Sendika kurmak yoluna gitmişlerdir. Zamanla bazı karıştırmacı ve kışkırtıcı guruplar bu samimi sendikacıları sarmış ve onları ayrılış sebeplerinden uzaklaştırmış veya birleşme imkânları zuhur ettiği halde onları bu imkândan mahrum bırakmakta muvaffak olmuştur.

h) Hepsi aynı iş yerinde genel anlamı ile işçi olarak çalıştıkları halde işin yürütümü icabı kendilerine usta veya şef denilenler işçi arkadaşlarının İdare heyetlerine seçilip kendilerinin seçilmemeleri üzerine bir aşağılık

duygusunun zebunu olmuş sendikadan istifa etmiş işçi sendikası yerine usta sendikası kurmuşlardır.

İ) Sendikalar Vasıtasıyla mensup oldukları siyasî partilerde nüfuz tesisine ve şahsiyet olmaya gayret eden bir kısım kimseler sendikalar içinde ikilik yaratmış ve kendilerine yakın bir çok işçiyi sureti haktan görünerek aldatmış onları ikinci bir sendika kurmaya ikna etmişlerdir. Zaman ikinci sendikayı kuranların vicdanında hakikat güneşinin doğmasına, imkân vermiş fakat, arkadaşlarımız tekrar ana sendikaya dönmeyi izzeti nefis meselesi yapmışlar ve ana sendikaya dömekten geri kalmışlardır.

Kanaatımızca bir şehirde aynı iş kolunda mnhtelif sendikalar kurulmasını önlemek için bazı tedbirler alınmasına lüzum ve ihtiyaç vardır. Bunları şöyle sıralamak mümkündür.

1 — Bütün Türkiye iş kolları teferruatı ile incelenmeli ve birer birer tesbit edilmelidir.

2 — Bu yapıldıktan sonra Türk-İş'in çizeceği prensip-dairesinde bu sendikaların bir merkezde toplanıp şubeler sistemi ile işçilere faydalı olması sağlanmalıdır.

3 — Toplulukla iş ihtilaflarında, asgarî ücret Komisyonlarında; Sigorta Genel Kurulunda, İş Bulma Danışma Kurulunda, Çalışma Meclisinde, sendikaları hariçte temsil fırsatlarında bir şehirdeki aynı iş koluna mensup sendikalardan üyesi en çok sendikadan temsilci davet edilmeli ve temsil hakkı bunlara tanınmalıdır.

4 — Kollektif iş akitleri üyesi çok olan sendika ile yapılmalıdır.

5 — Grev hakkını şimdilik yalnız o şehirde aynı iş kolunda kurulu sendikaların üyesi en çok olanı kullanabilmelidir.

6 — İşverenler kollektif iş akitleri yapılıncaya kadar yalnız iş yerindeki işçilerin çoğunun mensubu bulunduğu Sendikanın göstereceği muvafakatnamelere dayanarak üye aidatını işyeri muhasebesinde kesmeyi kabul etmelidir.

II — SENDİKALARIN MUAYYEN İŞ KOLLARINDA VE ŞEHİRLERDE KURULAMAYIŞ SEBEPLERİ

a) üzüntü ile müşahade ve tesbit edilmiştir ki İş Kanununun bazı aksak tarafları sendika temsilcilerinin veya sendika idarecilerinin kâfi derecede himayesini sağlayamamıştır. Bu yüzden ki, bazı şehirlerimizde ve bazı İş Kollarında sendika kurmaya kalkanlar Umumiyetle hususi iş verenlerden ağır baskı görmüşlerdir. Bu yüzden de sendika kurmak mümkün olamamıştır. Memnuniyetle müşahade edilmiştir ki, Türkiye tipinde sendika kuran arkadaşlarımız bu uzak köşelere sendika meselesini götürmüş ve oralarda sendika şubeleri açmışlardır.

b) Bir kısım sendikalar kısa zamanda iş verenlerin tepkisi yüzünden doğmadan ölmüş ve yeni bir sendika kurma cesareti bölgedeki işçilerde kalmamıştır.

c) Bir kısım iş yerlerinde işçiler İş Kanununun aksaklığından istifade edilerek üç aylık mukavelelerle çalıştırılmakta, bir kısım işçiler de yılı doldurmadan işten çıkarılmaktadır. Bu hal iş yerlerinde sendika kurulmasına fırsat ve zaman bırakmamaktadır.

Komisyonumuz o kanaattedir ki muhtelif iş kollarından seçilecek yetişmiş elemanlar sendika kurulmamış illerde veya sendika kuramamış iş kollarında çalışan arkadaşlarımız arasında haftalarca temaslarda bulunarak, çalışma hayatının düzenlenmesinde çok mühim rolü olan sendikaların kurulmasını mümkün kılmalıdır.

III — BİR KISIM SENDİKALARIN GELİŞEMEYİŞLERİ :

a) Bazı şehirlerimizde karuluşları eski olduğu halde gelişmeyen sendikalarımız vardır. Bunların sebeplerini inceleyen komisyonumuz şu noktaları tesbit etmiştir.

1 — Sendika idarecileri o teşekkülü kalkındıracak yeterlikte değildir,

2 — Sendikanın üyesi olmak durumunda bulunanlar okuma yazma kabiliyetinden yeter derecede müstefit olmamışlardır.

3 — İşverenlerin baskısı bir kısım sendikacı işçilerin:

aa) Kıdem tazminatlarını vererek işten çıkarılmalarına

bb) Elllerinden ibrapame alınarak iş akitlerinin feshine,

cc) Sendika idarecilerinden bir veya birkaçının teknisyen sınıfına aktarılarak işçilik vasıflarının kaybedilmesine sebep olmuştur.

Bu sebeple işçilerin sendikaya akını önlenmiş ve sendikalar gelişmemiştir.

Komisyon Görüşü şudur :

İş Kanununda yapılacak tadiller, tahkim tüzüğünde yapılacak değişiklikler, Sendika kurma ve sendikaya üye yazılma hak ve Hürriyetlerini geniş ölçüde takviye etmelidir.

Bu arada işçi mümessillikleri kaldırılınca sendika temsilcilerine yeni yetkiler tanınacağından az gelişmiş sendikalar bugünkü durumlarından kurtarılabilir.

4 — Mevcut teşekküllerin yeni sendikalarla birlikte kalkınması :

Bu mevzuu geniş ölçüde inceleyen Komisyonumuz müşahit ve teknisyenlerden de faydalanmak imkânını bulmuş ve şu sonuca varmıştır.

a) Bütün teşekküller üye yazmak kampanyası açmalı

b) İş ve işçi bulma Kurumu işçi sayısı çok olan iş yerlerinden başlamak üretiyle C tipi seminerleri yurt ölçüsünde devam ettirmeli ve sendikalı olmanın önemini belirtmelidir.

c) Sanayi Odaları Birliği ile işbirliği yapılarak bu teşekkülün bütün işverenlere aşağıdaki prensipleri bildiren bir genelge gönderilmesi sağlanmalıdır.

1 — İşçi Sendikaları bir milli teşekküldür. Bu teşekküllere veya işçi sendikalarına üye olanlara maddi veya manevi baskı yapmak kanunlara aykırıdır.

2 — İşçiler manen huzur içinde bulunmadıkları takdirde verimlilik gerçekleştirilemez. Bu bakımdan işçilere sendikalı olmaları bakımından baskı yapmak memleketin muhtaç olduğu istihsalı azaltmak olodaktır. Bu milli bir suçtur.

3 — Her Sanayi Odası meslek komitelerinin lüzum görülen toplantılarında o mıntıkanın en yüksek işçi teşekkülü vasıtasıyla sendika temsilcileri istemeli ve onlarla istişari toplantılar yapmalıdır.

d) Bütün sendikaların kendi iş kolundaki işçi ve işverenleri ile birlikte tanışma çayları, kuruluş yıldönümleri, eğlence geceleri tertip etmesi ve gelir sağlanması temin edilmelidir.

e) Mahalli Sendikalar birlikleri her hafta muhtelif komiteler halinde üye sendikaları ziyaret etmeli onların idarecileri ile tanışmalı, müşküllerini yenmelidir.

f) Sendikalar birlikleri idarecileri, çalışma vekili, Sanayi Vekili, Sigorta genel müdürü, ve yönetim kurulu üyeleri, iş bulma kurumu genel müdürü ve şube müdür-

leri iş yerlerinde tetkikler yapma ve paydos saatlerinde işçilerle görüşme fırsatını temin etmelidirler.

g) Sendikalar Birlikleri, o bölgenin Mebusları ile iş yerlerinde tetkikler yapmalı o iş yerlerindeki işçilerinin çoğunluğunun üye bulundukları sendikanın idarecilerini ve temsilcilerini yanlarında bulundurmaya ve onlara alâka göstermeye itina etmelidir.

İş bu rapor eksikliklerinin tamamlanmasının müşahade ve tavsiyelerinin değerlendirilmesi için temsilciler yüksek meclisine sunulur.

En son olarak saygılarımızla birlikte arzitmeliyiz ki bu raporun müzakeresi sırasında Temsilciler Meclisine şeref veren müşahit arkadaşlarımızın da fikirlerinden faydalanmaktan kaçınılmamalıdır.

Hürmetlerimizle

Komisyon Başkanı	Raportör	Üye
Mehmet Niyazi Sürendal	Melih Dolen	Bahir Ersoy

Üye	Üye	Kongre Kâtibi
Ahmet Aras	Rıza Tetik	Tahsin Fındıklıgil

Kongre Başkanı
Ziya Hepbir

Ziya Hepbir — Konuşmak isteyenler var mı? isimlerini yazalım. Buyurun Kemâl Bey.

Kemâl Türkler — Teşkilat Komisyonunun hazırladığı raporu çok güzel buldum. Hayran oldum. Tebriklerimi arzederim. Raporda kaydedilen hususlar geçmişi ve istikbali içine alan, en güzel prensipleri tesbit eden, yapılması icap edeni gösteren bir vesikadır. Bu raporu aynen bütün sendikalara gönderelim. Ona göre hareket etmelerini istiyelim.

Bu rapor Yunus Emre'nin şiirlerindeki gibi kolay yazılır zannedilip de herkesin yazamadığı tarzda açık bir dille kaleme alınmıştır. Buna sehli mümteni derler. Rapor bu sehli mümtenie güzel bir misaldir. Rapor Türkiye tipi sendikaları da lâyık olduğu ehemmiyetle ele almıştır. İkinci sendikaların doğuş sebeplerini çok vukufli olarak izah etmiştir. İkinci sendikaların çoğu kapris, hırs ve dar görüşlülük neticesinde doğmuştur. Birçok kurulmalar bazı işverenlerin birinci sendikalardan ayarttıkları insanlarla temin edilmiştir. Bu hususî iş yerlerinde yapılan ağır baskılar sendika kurulmasına mani olmuştur. Ayrıca ekseriya ikinci sendikaların kuruluşunda acemilik hakim olmaktadır. Meselâ Türk-İş Balıkesir'e giderek Dümeks madeninde adamlar toplayacak, malûmatı olmayan insanların iştiraki ile nasıl sendika kuracak ve ne gibi faydalar sağlayacaktır? İşte bu hususlar karşısında aklımıza şu çare geliyor: Türkiye'de belli başlı iş kolu 16 kadardır. Geniş temaslar yapmalı, Federasyonlarla temas etmeli ve tek Türkiye tipi sendikalar kurmalı, kuvvetli olan bu tip sendikalar ikinci sendikaların faaliyetlerini önleyebilir. Kuvvotli olan bu sendikalar anlaşma sağlayarak kollektif akitlerle meseleleri halledecek ve ikinci sendikalara itibar edilmeyecektir. Mevcut Federasyonlarımız ne olacaktır? Bugün sinesinde 30 sendikayı barındıran bir Federasyon bir memur dahi çalıştıramamaktadır. Bu hususta tarihi nazarı itibara alalım. Meselâ İngiltere ve Fransa'da Almanya'nın Federatif kalmasını arzu etmişlerdir. Çünkü Federatif teşekküller kuvvetli olmaz.

Federasyonların aktif olmaya imkânı yoktur. Federasyonların yapmakta olduğu işlerin tam sıhhatli olduğu iddia edilemez. Ama Türkiye tipi sendika her meseleye müdahale etmek imkânını bulabilir, bugün sendikalar birlikleri Türk-İş'in şubeleri hrlinde olmalıdırlar. Konfederasyonun ayrıca mahallî büroları bulunmalıdır. Bu sistem daha müs-

bet işler. Dün tatbik ettiğimiz sistemi hayal görenler bugün Türkiye tipi sendikacılığın muvaffak bir sistem olduğunu kabul etmişlerdir.

Hüseyin Uslubaş — Teşkilât komisyonunun raporu kısmen beni memnun etti. Garp memleketlerinde grev hakkı tanındığı gibi bize de olmalı. Raporda olduğu gibi küçük sendikalar bertaraf edilmeli.

Kâmil İşkar — Başkanlık Divanı heyeti umumiyeyi söz tahdidi ile baskı altına almamalı. Teşkilatlanma çok mühim bir husustur. Teşkilatlanmak için faideli olmak lazımdır. Faideli olmak için de Sendikalar Kanununun 1 ve 8 inci maddelerini tadil etmek lazımdır. Bugün tam layıkı ile teşkilatlanmamış isek bu işçilere faideli olmadığımızdan ileri gelmektedir. Sendikalar kanunu değişmeli ve Grev kanunu çıkarılmalı, Sendika idarecilerine kollektif iş akdi yapma hakkı tanınmalı, Türkiye tipi sendikelere taraftar değilim. Bu tip sendikalar şubelerine maddi ve manevî muhtariyet vermediklerinden bu şubeler faaliyet gösteremez. Profesyonel sendikacılığa büyük ihtiyaç vardır. Aidat müessesesi iyi işlemedikçe bu husus da mümkün olmayacaktır. Sendika üye aidatını işverenler kesmemelidir. Bu doğru değildir.

Rıza Kuas — Teşkilatlanma komisyonu raporuna bir hususu ilave edeceğim.

Teşkilatlanmamız için işyerine Sendika idarecileri serbestçe girmeli ayrıca ekseriyeti teşkil eden sendikaya azınlıkta kalan sendikalar iltihak etmeli diyorlar. Ben bu hususa taraftar değilim. İkinci sendikaların da üyeleri fazla olabilir. Bu itibarla Ana sendikaların iltihakına taraftar değilim.

Ziya Hepbir — Bir tahrir var, konuşmalar tahdit edilsin deniyor.

Mustafa Şahin — Vaktimiz dardır. Beş dakika konuşulsun.

Celâl Beyaz — Konuşmalar tahdid edilmesin.

Ziya Hepbir — Teklifleri reyinize sunuyorum. Konuşmaları tahdid edelim diyenler... On kişi konuşulsun diyor. Hiçbir tahdide tabi tutulmasın diyenler... Ekseriyetle kabul edilmiştir.

Ziya Hepbir (Devamla) — Esas meselemize gelelim. İkinci sendikaların birleştirilmesi meselesi asıl istediğimiz değil mi? O halde neden bu hususta kararlara varmıyoruz. İşe kibrit işçilerinden başlayalım. Buyurun Celâl Varol.

Celâl Varol — Teşkilatlanma raporunu dinledim. İkinci sendikayı kurmam dolayısıyla izahatta bulunacağım. Bu izahatı etraflı yaparsam bana hak vereceğinizi zannediyorum. Birinci sendika kurulurken ben de içinde idim. Türk işçisi olarak teşkilâtı parçalamamayı arzu ederiz. Tek sendika iken bir senede dört defa Kongre yaparak gayelerine ulaştılar. İş yerinde muhalefete dayanamıyanlar olağan üstü Kongre yaptılar. Ben buraya birleşme gayesiyle geldim. İkinci Sendikaları birleştirelim. Biz birleşmek için mesai sarfettik. Ancak raporda 2. nci Sendikaların Maddî menfaatler ve şahsî menfaatler için kurulduğu söyleniyor, bu doğru değildir. Birinci Sendika olan Kibrit ve ağaç Sanayii işçileri Sendikasının hesapları meydandadır. Kimlerin şahsî menfaatler peşine düştüğü belli oluyor.

Bahir Ersoy — Biz raporumuzda Maddiyat ve şahsî menfaat fikrini ikinci Sendikalara yüklemediğimizi tevzih etmek isteriz.

Nurettin Koparal — Benden evvel konuşan arkadaş bizim Sendikamızı rencide etmiştir. İkinci Sendikalar maddiyattan doğmuştur. Arkadaş her yere seçildi fakat gitmedi. Federasyonumuzun temsilcileri buradadır, birleşmek için Komisyon kurduk muvaffak olamadık.

Mehmet Çelemoğlu — Birleşmeye taraftarız, biz ayrılmadan evvel bir Komisyon teşkil ederek yapılan formaliteye riayet edelim ve imza koyarak birleşelim.

Bahir Ersoy — Kıbrıt İşçilerinin muhterem temsilcilerinin kucaklaşarak birleşmelerini teklif ediyoruz Komisyon adına.

Ziya Hepbir — Celâl Bey gel kardeşim. Çelemoğlu ile kucaklaşın.

Mehmet Çelemoğlu — Çok heyecanlıyım, teklıyorum. Bir Komisyon teşkil etsin, formalite tamamlansın.

Celâl Varol — Bende aynı fikirdeyim.

İhsan Önaslan — Artık müstakil Sendikalar Birliğinin üyesi olmayacağını söylerse arkadaşım, memnun olacağım.

Celâl Varol — Birleşirsek, müstakil Birlik üyeliğimiz tabiatıyla kalkar.

Ziya Hepbir — Haydi kardeşim, kucaklaşın da işimizi bitirelim.

Celâl Varol ile Mehmet Çelemoğlu öpüşerek kucaklaşırlar.

Ziya Hepbir — İzmir Birliği ile Ege Federasyonunun birleştirilmesi için bir tahrir var. Temsiciler buradami efendim?

Bir delege — Buradadır ikisi de.

Rahmi Eşsizhan — Biz birleşmeye ahdipeyman ettik. Bizi tereddüte düşüren Sendikalar Kanununun 1 ve 8 inci maddeleridir. Teşkilatlarımız birleştiği takdirde yeni üçüncü bir teşkilat doğacaktır. Sitatüler İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilmektedir. Bu hususta Türk-İş Başkanı bize teminat versin.

Orhan Sorguç — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı neticeyi garanti etsinler biz birleşmeye hazırız.

Kemâl Türkler — Neden 3 cünü kuruyorlar ? Birisi diğerine iltihak etsin.

Nuri Beşer — Birleşme ihmal edilmedi, biz neticeyi müzakere ettik ve yeni kurulacak teşkilatında ismini tesbit ederek birleşmeyi arzu eden her iki teşkilatı tatmin eden Ege İşçi Sendikaları Birliği ismi altında birleşerek hareket edilmesini tavsiye ettik. Türkiyede kurulmuş olan Sendikalar Kanunun teminatı altındadır. Her iki teşkilat vakit kaybetmeden Kongrelerini yaparlar' arzu ettikleri garanti meydana gelir.

Ziya Hepbir — İki temsilcinin burada kacaklaşmalarını teklif ediyorlar.

(Rahmi Erizanla Orhan Sorguç mikrofon önünde öpüş-tüler ve alkışlandılar).

Nadir Barkın — Üç gündür bu toplantıyı büyük bir alaka ile takip ediyorum. Bu güzel havayı teneffüs ettim. Bende bu bahar havası içinde bu mikrofonta geldim. Biz birleşme kararı aldık ve burada birleşeceğiz. Ve bu vazife benim için vicdan borcudur. Bu suretle Şişe Cam İşçileri de bir sendika etrafında toplanmış olurlar.

Hasan Türkay — Birleşmemiz zaruridir ve teşkilatımızın en büyük arzusudur. Birleşerek İşçilere daha faydalı olacağımıza kani bulunmaktayım. (Şiddetli alkışlar arasında Nadir Barkın ve Hasan Türkay öpüş-tüler)

Emin Aklıeren — Çok tatlı saatler yaşıyoruz, şu saatlerde bize bu imkânı veren Türk - İş İcra Hey'etine, İdare Hey'etine ve Divana teşekkür ederim. Türk İşçisi olarak en

bahtiyar günlerimizi yaşamaktayız. Biz birleşmek taraftarıyız. Yine huzurunuzda beyan edeyim ki, Beykoza avdetimizde bu birleşmeyi halledip ilân edeceğiz.

Asım Karaoğlu — Emin bey arkadaşımızla birlikte geldik, ve kati olarak anlaştık. Birleşeceğiz. (Emin Akliheren ve Asım Karaoğlu alkışlar arasında öpüştüler).

Ziya Hepbir — Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna iltihak mevzuunda bizleri aydınlatması rica ediliyor. Ömer Karahasan Beyi mikrofona davet ediyorum.

Ömer Karahasan — Divan tarafından emri vaki karşısında bırakıldım. Böyle bir hususa hemen karar vermek mümkün değil. Arkadaşlarımla konuşmak için bir saat mület rica ediyorum.

Fahrettin Başkan — Teşkilatlanma Komisyonu ile ve İcra kurulumuzla temas ettim. Biz birleşmeye taraftarız, biz demiryolcular şiddetle arzu ediyoruz. Bazen biz onlardan doğduk bazen de onlar bizden doğdu. Türk - İş İcra Kurulu hakem olsun birleşelim.

Rıza Tetik — Türk - İş Mümessiller Hey'etinin tarihi bir karar verdiğine şahidim. Alınan kararlar uyutulmasını rica ederim. Biz ne iki Sendikayız nede iki birliğiz. Teşkilât şekli şubelerden teşekkül eden Merkez Sendika ve müstakil Sendikalardan kurulan bir Federasyondur. Yani bir kısmı Merkezi Ankarada bulunan bir Genel Sendika ve diğer kısımda 17 Müstakil Sendikadan Müteşekkil bir federasyondur. Diğer teşkilâtın şubelerini müstakil birer Sendika haline getirelim. Bu Sendikalarda ikişer delege ile Federasyonun olağanüstü yapacağı Kongresine iştirak etsin ve birleşmemiz tahakkuk etsin.

Bahir Ersoy — Fahrettin Başkan şubelerini feshederek

müstakil Sendika haline getirmeyi kabul etti. Biz raporumuzda işin detayına giremezdik.

Ziya Hepbir — İki Demiryolu arkadaşımız da birleşme yolunda kucaklaştın.

(Fahrettin Başkanla Rıza Tetik kucaklaşıp öpüştüler).

Fahrettin Başkan — Bu mesud neticeden dolayı heyetinize teşekkür ederiz.

Celâl Bülbül — Mesud neticelerden benim de gözlerim doldu. İki Sendikanın birleşmesini kabul ediyoruz. Bizim Türkiye Askeri İşyerleri Federasyonumuzla Türk - İş'in birleşmesini de arzu ediyoruz.

Fahrettin Bellican — Arkadaşlarımız en güzel örnekleri verdiler. Biz de Türk - İş'e iltihak edeceğiz. Haziran ayında Ankarada yapacağımız kongrede tasvib alacağımızı sanıyoruz.

Ahmet Sarıyer — Muhterem arkadaşlarım, şu anda birleşenler için çok heyecan duydum. 1955 senesinde işyerimizde teşekkül eden ikinci bir Sendikaya birleştirmek için elden gelen yakınlığı gösterdik ve yine birleşmek arzusundayız.

Aynı heyecanı ben de yaşamak isterdim. Biz birliğin, beraberliğin davaya büyük yardımı olacağına inananlarız. İdare Heyetimiz top yekûn çekilelim. Siz buyrun tesanüdümüz devam etsin. Onlar, siz bize iltihak edin dediler. Razi olduk. Gelecek kongrede bizi seçtirmezlerse ne yaparız dediler. Böyle bir teklif olmaz. Siz ihtiras sahibisiniz dedi. Nuri Beşer, (Ağladı) birleşmek suretiyle davaya hizmet için icabederse elinden öpeceğim. Ben de üzülerek İstanbula döneceğim. Çünkü İspirto Fabrikasında kurulu iki Sendikadan gelen kimse yok. Vaadda bulunamıyorlar. Biz her fedakarlığa hazırız. Birleşmeyi arzu ediyoruz.

Ziya Hepbir — Bursadaki iki sendika birleşti. İsterse-
niz size izahat versinler.

Recep Tecik — Bursa Mensucat Sanayii İşçileri Sendi-
kası 1950 nin 27 Temmuzunda kuruldu 8000 azamız vardır.
3 sene evvel bizden ayrılanlar 2. Sendikayı kurdular. Bugün
her iki sendika birleşmiş durumdadır. Bunu ifadeden bahti-
yarlık duyuyorum. Bursa da Tütün iş kolunda iki Sendika
vardır. Onların da gelerek birleşmelerini canı gönülden is-
terim.

Ziya Hepbir — Tütüncü arkadaşlar buradamı efendim?

Bir delege — Hayır.

Ziya Hepbir — Cibali kutu fabrikasındaki Sendikacılar
buyursun.

Süreyya Birol — Kutu fabrikasında 2. Sendika kuruldu
her türlü tavizi verdik. Birleşmek üzereyiz. Bir ay sonra iki
Sendika diye bir şey kalmıyacaktır. Artık aramızda nifak
ziddiyet kalmamıştır. Dargınlık da yoktur.

Süheyla Çamer — Aynı işyerindeki 2. Sendikanın tem-
silcisi olarak ben de birleşmeye taraftarım.

(El sıkışarak Süreyya Birolla birlikte yerlerine otur-
dular)

Ziya Hepbir — Lâstik Kauçuk Sendikalarının birleşme-
si kaldı.

Rıza Kuas — Gök, gürlemesi berekete delâlet eder.
Demindenberi şiddetli gök gürlemeleri devam ediyor.
Demek ki bereket var. Hayır var. TÜRK - İŞ İcra Heye-
tinin birleşme hususunda vereceği kararlara harfiyen riayet
edeceğim. Söz veriyorum

Ziya Hepbir — Bursa Mensucat Sanayii İşçileri Sendi-

kasının Teksif'e Üye olması için söz verilmesi hususunda bir taktir var. Buyurun Recep Tecik bey

Recep Tecik — Bir iki aya kadar Sendikamızın Genel Kurulu toplanacaktır. Teksif'e ve TÜRK - İş'e katılma mevzuunda karara varacağız.

Ziya Hepbir - Bir taktir var İstanbul Oleyis Sendikasında İzzet Çilingir bir karar aldırımı, Konfederasyonla ilgili şekilde, Bunun izahı isteniyor.

Mustafa Çiçek — Oleyis Federasyonu ve Oleyis Sendikası İdarecilerinin anlayışını bilemiyoruz. Bir ay evvel İstanbul Oleyisinin Yönetim Kurulu üyeleri maalesef bu kararı almıştır. Ben onlarla işbirliği yapmadım. Alınan kararda Yönetim Kurulu, başkanlık divanına istediği teşekküle katılma veya ayrılma yetkisi vermiştir. Teessüf edilecek bir hususu varsa bu onlara aiddir.

Burhanettin Asutay — Ayrılma ve katılma yolundaki alınan imzaların istismarının hukukî bir kıymeti yoktur.

Ziya Hepbir — İzahatı dinlediniz. İsterseniz İstanbul Oleyisine ve Oleyis Federasyonuna İcra Hey'eti birer yazı göndererek durumu tavzih etsin.

(Kabul Sesleri)

Ziya Hepbir — Kabul edilmiştir.

Ömer Karahasan — Bendeniz de ilk olarak bu toplantıya iştirak ettim.

İcra Hey'etine teşekkür ederim. Bugün itiraf etmem lâzımki, Sendikanın Türk - İş'e katılması hususundaki taleple emri vaki karşısında kaldım. İltihak mevzuunda bir hazırlığım yoktur. Zonguldak maden işçileri sendikası olarak birleşmenin önemini müdrikiz bugün Türk - İş'e dahil ol-

mayı düşünürüz bu güne kadar iltihakımızın geçikme sebebi Türk - İş'te son altı ay evveline kadar tam bir istikrar görmedik. ayrıca bizim husisiyetimizi takdir edersiniz biz iltihak için şu prensipe vardık.

Evvela kendi mali ve idarî kudretimizi takviye etmeyi düşündük, zayıf bir kuvvetle Türk - İş'e iltihak ettigimiz zaman bu cemiyeti de mutazarrır ederdik. biz çeçtigimiz sıkıntıların Türk - İş'e sirayet etmesine taraftar olmadık. çok şükür bu gün mali ve idarî sıkıntı kalmadı. 30 bin üyemiz var. Prensip itibarile 'Türk - İş'e girmeyi yani iş kolumuzda bir Federasyon kurarak iltihakı kararlaştırdık ben bir sendika reisi olarak söz veriyorum. Haziran kongresinde Federasyonu kuracağız. hem Sendikanın Federasyona iltihakını bilvesile Türk - İş'e iltihaka karar alacağız. Gayrı mücehhez iştiraktan dolayı ayrılığa sebep vermiyelim. iltihaka gönüllüyüm ve arkadaşlarımı ikna edeceğim.

Bahir Ersoy - Ömer Karahasan arkadaşımın bu konuşması bizi memnun etti fakât, Haziran ayında yapacakları kongrede Türk - İş'e katılma kararı almalarını rica ederiz

Ömer Karahasan - İşin uzamasından arkadaşlarım endişe ediyorlar. Ben Türkiye Maden İşçileri Federasyonu olarak Türk - İş'e girmeyi düşünüyorum. bu gün bu meselede şahsen "evet" veya hayır; deme selâhiyetim yok. Fakat bu hususta herkesi iknaya çalışacağım.

Mustafa Şahin - Türk - İş'in ilk İzmir Kongresinde, bir delege arkadaşımızın bir erkek çocuğu dünyaya gelmişti. Ve hepinizin malumu olduğu veçhile bu çocuğa Türk - İş adı konmuş. Tahsili ve Hayatı ile Türkiyede mevcut işçi Sendikalarının alâkadar olması hususu karar altına alınmıştı. Bu gün iş bu çocuk tedavisi güç bir hastalığa duçar olmuş maddi bakımdan kifayetsiz durumda olan babası Türk - İş'i tedavi ettiremediğinden her sendikanın bir defa ya mahsus

olmak üzere 100 lira Türk - İş'in tedavisi yolunda te-
berruda bulunmalarını teklif ediyorum.

Ziya Hepbir - Bu hususta verilen bir takrir var. Onu
da okuyalım.

Türk - İş Temsilciler Meclisi Riyaset Divanına

Muhterem Temsilciler Meclisinin Kıymetli azaları;

Raporlar tetkik Komisyonu olarak yüksek huzurunuz
getirmiş olduğumuz Komisyon raporuna İdare Heyeti rapor-
unda mühim bir hususu görmediğimden ötürü özür diler,
mevzubahis konunun rapora bir maade halinde ithaline
müsaadelerinizi şahsen arzederim.

Konu: İdare Heyeti raporunun (f) fıkrası)

Babasının adı: Rahim Mumeular

Vazifesi : İşçi

Çocuğun adı: Türk - İş

Doğum tarihi: 10 / Eylül / 1953

Hastalığı: Çocuk felci

Halen müdafil hakim : Türkiyede ilk defa çocuk felci
hakkında Tıp Fakültesine bir tez sunan operatör Doktor Cahit
Gönçer.

**Şartlar: Bugünkü tıbbi imkanlara göre en az beş yıllık
bir tedavi rejimi lazımdır. Şöyleki;**

Tanınmış artistlerden jhony Ways Muller ve yine Ester
Williams in çocuk felcinden sonra sistemli bir tedavi ile
yüzme şampiyonları olabilmışlerdir.

Çocuk felci kabili tedavidir, Fakat ciddi ve aralıksız
bir tedaviye muhtaçtır. Tedavi ise paraya dayanır. Eğer biz

en az üç yıl için Her sendika olarak Konfederasyona yüzer lira bağışta bulunursak Türk - İş'in tedavisine hesredilmek üzere bir Bankaya yatırılacak bu para hepimizin öz evladı olon ve daha çok manevi değeri bulunan bu çocuğumuzun Türk İşçi davasının en kıymetli maskotu haline getirebiliriz

Temsilciler Meclisi Başkanlık Divanının bu tehlifini behemahal reye konmasını veya bu husus hakkında müzakere açılmasını arz ederim

Celal Bülbül

Ziya Hepbir Türk - İş icra. Heyetinin Türk - İş Mumcular ile alakadar olmasını' tedavisi için de her sendikanın bir defaya mahsus olmak üzere yüzer lira vermesini kabul edenler işaret buyursun..... Teklif aynen kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Nuri Beşer - Muhterem arkadaşlar Türk - İş Mumcuların sıhhatı ile İcra Heyeti olarak meşgul olmaktayız. Yapılması icap eden fedâkarlığın karara bağlanmasını raporumuzda istemişizdir. İdare Ve İcra Heyetinin kararı her sendikanın bir defaya mahsus olmak üzere Türk - İş Mumcular'a yüzer liral verilmesidir. İlk başlangıç olarak beş bin lirayı derhal Türk - İş Mumcular hesabına yatıracğız. Her yıl bu durumu devav ettireceğiz

Melih Dölen - Ben teşkilat olarak derhal yüz lira yatırıyorum. (Alkışlar).

Hasan Özgüneş - Makbuz verilsin derhal yüz lirayı tebherru ediyorum.

Ziya Hepbir - Öğleden sonra 14.00 te toplanmak üzere oturuma son veriyorum.

Ü Ç Ü N C Ü G Ü N İ k i n c i O t u r u m

(Başkanlık Diyanında Süreyya Birol)

Süreyya Birol - Oturumu açıyorum. Temennilere uyularak bütün komisyon raporları teşkilâta gönderilecektir.

Nurettin Koparal - Elimize bir yazılı kâğıt verilsin. Öyle dönelim birleşmeyi sağlayalım.

Nuri Beşer - Teşkilâta bütün kararları gönderoceğiz.

Mehmet Alpay - Türk - İş Mumcular için şahsen yüz lira veriyorum. Şimdi Ankaralı olarak dertlerimize temas edeceğim. Bu hususta da İcra Heyetine vazife vermenizi rica edeceğiz.

Ankara işçi sendikaları birliği kapanmıştır. Açılması için karara varılsın veya ikinci bir birlik kurulsun.

Bahir Ersoy - Yeni bir birlik kurulması doğru olmaz

Ahmet Aras - Kapatılan birlikler hakkında açılma kararı vardır. Açılmasını bekliyelim

Süreyya Birol - Konuşanlar dinlemiş bulunuyorsunuz. Türk - İş İcra Heyeti Ankara Sendikaları ile temasa geçsin mevcut sendikalar birliğinin durumunu görüşsün kabul ediliyor mu arkadaşlar?.. Kabul edilmiştir.

Nuri Beşer - Elki Ankara Birliğinin yeniden faaliyete geçmesi mümkün olacaktır. Sakarya Bölgesi işçi sendikaları federasyonunun açılmasına teşkilât olarak hep beraber gideğiz. Bir gün açılması için çalışacağız.

Fahrettin Başkan - Yapıcı hizmetinden dolayı İcra Heyetini takdir ederim. 1951'de Türk - İş'e üye olmak kararı aldık kabul edilmedi. artık ikilik sona erdirilsin.

Celâl Beyaz - Ben şahsen ikinci sendikaların % 90 nın birleşeceğine kani değilim. Birlik senelerce gayret sarfetmiş onları birleştirememiştir, kanaatime göre şişe cam işçileri Sendikaları birleşecektir. Diğerleri değil.

Bizi ayıran sebep başkadır. Sendikalar Kanunu bu haliyle ve biz on sene evvelki kuruluş sisteminde kaldıkca bu ayrılık devam edecektir. Tutum baştan bozuktur. Bazı politikacılar bize yanlış telkinatta bulunduğu için yanlış yolda kaldık.

Türkiye çapında sendikalar kurulursa ikilikler kalkacaktır. « İnşallah birleşeceğiz » diye söz verenler, birleşirlerse ben mahcup olurum.

Bahir Ersoy — Teşkilât komisyonu adına hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlarım. Raporumuzda Türkiye tipi sendikaların durumu ve başarılarına temas edilmiştir. Biz raporumuzda sendika İdarecilerine yalnız İdarecilere göre hakkı istemedik. Grevin çoğunluk sendikasına kabulünü müdafaa ettik. Raporumuz hakkındaki lâayık olmadığımız iltifata teşekkür ederek huzurunuzdan ayrılıyorum.

Süreyya Birol — Teşkilâtla komisyonu raporunu oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Aynen ittifakla kabul edilmiştir.

Nuri Beşer — İşçi ikramiyelerini tevzii şekli ile alakalı kararnamenin bir suretini müsaadenizle okuyorum.

Kararname şu :

KARARNAME SURETİ

1 — Umumî, mülhak ve hususî bütçeli dairelerde mütedavil sermayeli müesseseler, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olan şirket ve kurumlarla belediyeler ve bunlara bağılı teşekküller 3460 ve 3659 sayılı kanunların şumölüne giren iktisadî devlet teşekkülleri ve diğcr bilcümle

kurum, banka ortaklık ve müesseselerinde müstahdem olan işçilere 6772 sayılı kanunun 1 inci maddesi gereğince 1958 yılında yapılacak ilave tediye tarihinin 18 / 4 / 1958 olarak tesbiti.

2 — Umumi, mülhak ve hususi bütçeli dairelerle mütedavil sermayeli müesseseler, belediyeler ve bunlara bağlı teşekküller dışında kalan bircümle teşekkül, kurum, banka, ortaklık ve müesseselerde müstahdem olan işçilere yapılacak ilave tediye % 50 sinin 18/4/1958 tarihinde ve bakiyesinin de bağlı bulundukları vekâletçe uygun görülecek tarihte tediyesi hususunda ilgili vekâletlere selâhiyet verilmesi

Maliye Vekâletinin 3/4/1958 tarihli ve 114420-5/3453 sayılı yazısı üzerine, 6772 sayılı kanunun 4 üncü maddesine göre, İcra Vekilleri Heyetince 4/4/1958 tarihinde kararlaştırılmıştır. ;

Reisicumhur
Celâl Bayar

Başvekil A. Menderes	Devlet Vekili S. Ağaoğlu	Devlet Vekili E. Kalafat
Devlet Vekili M. Kurbanoglu	Adliye Vekili E. Budakoğlu	Milli Müdafaa Vekili E. Menderes
Dahiliye Vekili Dr. N. Gedik	Hariciye Vekili S. Ağaoğlu	Maliye Vekili H. Polatkan
Maarif Vekili C. Yardımcı	Nafia Vekili T. İleri	Ticaret Vekili A. Aker
S. ve İç. M. Vekili Dr. L. Kırdar	Güm. ve İn. Vekili H. Hüsman	Ziraat Vekili N. Ökmen
Münakalat Vekili F. Uçaner	Çalışma Vekili H. Erkmen	Sanayi Vek. V. A. Aker
Basın Yayın ve Turizm Vek. V. S. Yırcalı		İmar Vekili M. Berk

Nuri Beşer — (Devamla) Şimdi tenkit ve temennilere vereceğim cevaplara geçiyorum :

Temsilciler meclisini çok şeyler öğrenmek niyetiyle açtık. Çok şeyler öğrenmek suretiyle toplantımıza son veriyoruz. Hiç bir arkadaşın bize garazı yoktur, bizim de onlara garazımız yoktur. Tenkit ve temennilerde bulunan bütün arkadaşlara teşekkür ederim. İnşallah normal genel kurulumuzu yaptığınız zaman raporumuzu daha önce veririz, arkadaşlarımız tetkik imkânı bulur ve daha iyi hazırlanırlar. Tabii bu arada 11 inci madde hatıra gelmezse biz raporumuzda ve konuşmamızda saydığımız ve sıraladığımız maddelerin tahakkuk etmesine çalışacağız. İnşallah tahakkuk eder. Bunların yapılabilmesinde sizin bize yardımınız lazımdır.

Siz bize yardımcı biz size hizmetçi olacağız.

Bir arkadaş, yönetim kurulu raporu ile icra hey'eti raporu arasında zıddiyet var, diyor. Ben böyle bir zıddiyet görmedim. Raporla burda.

20 haziran 1957 kongresinden bu yana çalışmalarımız malî mevzular, Türk-İş balosu ve temsilciler meclisinin toplantıya davet edilmesi için olmuştur. İnşallah her sene burada toplanmamız mümkün olur.

Arkadaşlarımız o kadar çok grevden bahsetti ki adeta grevi çıkmaz hale getirdi.

Biz ateşli konuşmalarla neticenin elde edileceğine kani değiliz. Mantıklı taleplerimizi ısrarla takip suretiyle ve mutedil bir lisanla her şeyi elde edeceğimize kaniim. Ben grevin nasıl sabah kahvaltısını yapan bir insan öğle yemeğine ihtiyaç hissediyorsa Türk işçisinin de öğle yemeği gibi greve ihtiyacı olduğuna ve bunun hakkı bulunduğuna kaniim. Her yerde her vesile ile bunu bağırırmaktayım. Cesaretimizi kırmadan bu hakkı isteyecek ve istemekte devam edeceğiz.

Grev hakkının ne zaman tahakkuk edeceğine dair bir tarih söylemem.

Ne zaman tahakkuk edecektir ?

En büyük arzum, bizim devrimizde grev hakkının Türk İşçisine verilmesidir.

Ben ne Hasan Özgüneş, ne Bahir Ersoy gibi insafsızca konuşmayacağım. Adanada 1300 arkadaşımızın bir sel felâketi yüzünden işsiz kalmıştı. İşçi sigortaları kurumu ve Çalışma Vekaleti kanaliyle 42,000, Ziraat Vekaletinden her işçiye 250 şer lira olmak üzere 72000 liralık yardım sağladı. Bugünkü şartlar içinde fazla yardım yapamazdık, Hasan Özgüneş arkadaşımız faaliyetini tatil eden Fabrikanın yedek parça temin etmesi için çalıştı. Bizden bu hususta yardım istedi.

Biz, yedek parça müessesesi değiliz. Biz Konfederasyonuz.

Hasan Özgüneş — Doktrinden hahsetti. Ben anlamıyorum bu işi. Doktrinleri beceremiyorum.

Ben, 40 yaşına doğru yol aldım. Bu memlekette gelmiş geçmiş, vazife başında bulunmuş bütün hükümetler Hasan Özgüneşin anladığı mânada memlekete hizmet etmezler. Benim bildiğim bütün hükümetler memlekete hizmet etmişlerdir.

Hükümet Liberal mi, değil mi ? Hasan Özgüneş lüzum görürse kendisi hükümetten öğrensin, bize bildirsin.

Tenkitlerin sevgili kahramanı ve benim manevî evladı bulunduğum «Teksif» in değerli başkanı Bahir Ersoya da cevap vereyim.

Ben raporlar arasında açık bir tenakuz görmedim. Var-

sa idare heyeti arkadaşlarım derdi ki (Biz iki gurup halindedeyiz) böyle bir şey yok.

Bir kusurumuz olmuşsa bazı yazışmaları zamanında yerine getirememişizdir. Fakat şifahen hepsini takip etmiş ve duyurmuşuz.

20 hazirandan 17 aralığa kadar olan zaman herkesce malûm. Seçimler vardır. Herkes seçimle meşguldu. Biz Konfederasyon olarak bir şeyler yapamazdık. Türk-İş Genel Sekreteri ayrılmıştı. Meclis tatil devresinde bulunuyordu. Bu bakımdan fazla bir şey yapılmazdı.

Bahir arkadaşımız dedi ki :

(Gazeteciler Sendikasının açılması için Hükûmat nezdinde teşebbüste bulunmalı idi)

Arkadaşlar, Hükûmet kapatmadı ki Gazeteciler Sendikasını, biz Hükûmete (açın) diye rica edelim.

Hür Konfederasyon mevzuuna gelince, biz Konfederasyon Üye olmayalım demiyoruz. Çalışma Vekili ile yönetim kurulu olarak görüştüğümüz vakit Vekil bize dedi ki :

Ben de Hür Konfederasyona Üye olmanızı arzu ediyorum. Yeter ki sizin oradan ayrılmanızı icap ettirecek hususlar ortadan kalkmış olsun.

5 Temmuz 1957 de yapılan Hür Konfederasyon toplantısında Kıbrıs ve Cezair meseleleri gündem de idi. Fransızlar Cezair meselesinin gündemden çıkarılmasına çalışmış fakat muvaffak olamamışlardır.

Biz madem ki yazıyı şart koşuyorlar, Hür Konfederasyona katılma kararımızı yazı ile Çalışma Vekâletine bildireceğiz.

Bahir Ersoy gibi olgun bir zatın Anatüzüğün 11 inci maddesini okumasına bir türlü mâna veremedim.

Biz ademi itimattan korkmuyoruz. İtimada lâıyk isek bunu sizden istemek hakkımız olmalıdır.

Bu toplantıda birbirimizi tanıdık. Vazifemizi yaptığımız için gurur duyuyoruz. Biz Sendika liderlerinin birbirlerini sevmelerine vasıta olduğumuz için sevinç duyuyoruz. Siz de bu sevince hakkımız olduğunu burada tesbit edin.

Bahir Ersoya ufak bir tarizde bulunacağım. Türk - İş başkanı olarak Bahir Ersoydan Federasyonun genel kurulu nu toplamasını istiyorum. Ersoy Federasyonunun genel kurulunu yapsın, sonra tüzük münakaşalarını beraberce burada yapalım. Kendisi daha evvelki çalışmalarına avdet etsin.

Bize hizmet kapılarını açtınız. Biz de hizmetimize devam edeceğiz.

Süreyya Birol — İcra heyeti raporunu oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler, kabul etmiyenler, kabul edilmiştir.

Bir tahrir var arkadaşlar. Kıbrıs için bir tahrir. Hükümetin Kıbrıs mevzuundaki tutumunun tasvip edildiğinin belirtilmesi isteniyor.

Bir delege — Ayakta alkışlar arasında kabul edelim.

(Kabul sesleri ve şiddetli alkışlar)

Süreyya Birol — Dilekler faslına geçiyoruz. Söz isteyen varmı efendim? Söz isteyen olmadığına göre yerimi sayın başkana veriyorum.

Nuri Beşer — Muhterem arkadaşlar. Üç günlük kıymetli mesaimiz sona ermiştir. Hepinize başarılar dilerim.

Türk - İŖe Üye TeŖekkülleri

FEDERASYON, BİRLİK ve BUNLARA BAĞLI
TEŖEKKÜLLERİN LİSTESİDİR

I — Türkiye Müskirat, Tütün ve Yardımcı İŖçi Sendi-
kalari Federasyonu İstanbul

1 — Bira Fabrikası İŖçileri Sendikası	Ankara
2 — Tütün ve Sigara Sanayii işçileri sendikası	Bitlis
3 — Tütün işçileri sendikası	Bursa
4 — İnhisarlar içki Fabrikası işçileri sendikası	Diyarbakır
5 — Yaprak Tütün işçileri sendikası	Edirne
6 — Tekel içki fabrikası işçileri	Gaziantep
7 — Bira fabrikası işçileri sendikası	İstanbul
8 — Kibrit ve Ağaç Sanayii işçileri sendikası	»
9 — Kutu fabrikası işçileri sendikası	»
10 — Tekel Tütün Bakım ve işleme evi işçileri sendikası	»
11 — Tütün ve Sigara işçileri sendikası	»
12 — Matbaa ve Kutu işçileri sendikası	»
13 — Nakliyat işçileri sendikası	»
14 — Likör ve Kanyak fabrikası işçileri sendikası	»
15 — Ağaç sanayii işçileri sendikası	»
16 — İnhisarlar Yaprak Tütün ve İş evi işçileri sendikası	»

17 — İçki sanayii işçileri sendikası	»
18 — Tekel sigara sanayii işçileri sendikası	İzmir
19 — İnhisarlar Yaprak Tütün işçileri sendikası	»
20 — İspirtolu içkiler sanayii içkileri sendikası	»
21 — Tuzla işçileri sendikası	»
22 — Tütün ve Sigara sanayii işçileri sendikası	Malatya
23 — Yaprak Tütün Bakım ve İşleme evi işçileri sendikası	»
24 — Tekel yaprak tütün bakım ve işleme evi işçileri sen.	Adapazarı
25 — İnhisarlar Şarap Fabrikası işçileri sendikası	Tekirdağ

II — Türkiye Otel, Lokanta ve Eğlence Yer. İşçileri Sen. Federasyonu

İstanbul

1 — Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası	Ankara
2 — „ „ „ „ „ „	Bursa
3 — „ „ „ „ „ „	Eskişehir
4 — „ „ „ „ „ „	Mersin
5 — „ „ „ „ „ „	İstanbul
6 — „ „ „ „ „ „	Malatya
7 — „ „ „ „ „ „	İzmir

III — Deniz-İş Türkiye Deniz İş. Sen. Fen.

İstanbul

1 — Gemi sanayii işçileri sendikası	İstanbul
2 — Liman ve Dokları Gemi sanayii işçileri sendikası	„
3 — Liman Tahmil ve Tahliye işçileri sendikası	„
4 — Deniz vasıtalarını koruma işçileri sendikası	„

IV — Türkiye Demiryolları İş. Sen. Fed.

1 — Demiryolları işçileri sendikası	Afyon
2 — D.D. Yolları işçileri sendikası	Nazilli
3 — D.D. Yolları işçileri sendikası	Çankırı
4 — D.D. Yolları liman işçileri sendikası	İskenderun
5 — Tahmil Tahliye Liman ve Demiryol işçileri sen.	Mersin
6 — D.D.Y. I. İşletme işçileri sendikası	İstanbul
7 — D.D.Y. İşçileri sendikası	Eskişehir
8 — Sirkeci Demiryolları işçileri sendikası	İstanbul
9 — D.D.Y. Sanayii işçileri sendikası	İzmir
10 — Demiryol işçileri sendikası	Malatya
11 — D.D.Y. Sanayii işçileri sendikası	Şenyurt
12 — D.D.Y. Sanayii işçileri sendikası	Adapazarı

V — Türkiye Tekstil ve Örne Sanayii İş. Sendikaları Federasyonu

İstanbul

1 — Adana Milli Mensucat Fabrikası sanat iş. sen.	Adana
2 — Mensucat sanayii işçileri sendikası	Bursa
3 — Pamuklu Mensucat sanayii işçileri sendikası	Denizli
4 — Mensucat işçileri sendikası	Diyarbakır
5 — Mensucat sanayii işçileri sendikası	Ereğli
6 — Mensucat sanayii işçileri sendikası	Gaziantep
7 — Viskos sanayii işçileri sendikası	Gemlik
8 — Yünlü ve Halı Dokuma sanayii işçileri sendikası	Hereke
9 — Yün-Pamuklu Fab. ve Halı Dokuma San. İş. Sen.	İsparta

10 — Tekstil ve Örmecilik sanayii işçileri sendikası	İstanbul
11 — Tekstil sanayii işçileri sendikası	Kayseri
12 — Mensucat Fabrikası işçileri sendikası	Malatya
13 — Mensucat Sanayii işçileri sendikası	Nazilli
14 — İçel Mensucat sanayii işçileri sendikası	Tarsus
15 — Kendir sanayii işçileri sendikası	Taşköprü

B İ R L İ K L E R

VI — İşçi Sendikaları Birliği

İstanbul

1 — Karayolları işçileri sendikası	İstanbul
2 — Madencilik, Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makine San. İş.	..
3 — Çikolata ve Şekerli sanayii işçileri sendikası	..
4 — Çimento Endüstrisi işçileri sendikası	..
5 — Basın Teknisyenleri sendikası	..
6 — Deri ve Kundura sanayii işçileri sendikası	..
7 — Hafif Batı Musikisi Mensupları sendikası	..
8 — Türkiye Petrol işçileri sendikası	..
9 — Elektrik, Gaz ve Motorlu Taşıt işçileri sendikası	..
10 — Ekmek Simit un ve unlu maddeler işçileri sendikası	..
11 — Lastik ve kauçuk sanayii işçileri sendikası	..
12 — Yunus Çimento fabrikası işçileri sendikası	..
13 — Yaprak Tütün el işçileri sendikası	..
14 — Haller Meyva ve Sebze taşıma işçileri sendikası	..
15 — Bağırsak işçileri sendikası	..

16 — Şişe Cam sanayii işçileri sendikası	„
17 — Sinema Makinistleri sendikası	„
18 — Su işçileri sendikası	„
19 — Debağ ve Deri işçileri sendikası	„
20 — P.T.T. İşçileri sendikası	„
21 — M.M.V. İşçileri sendikası	„
22 — M.M.V. Dnz. İşçileri sendikası	„
23 — Kontrplâk ve Ağaç sanayii işçileri sendikası	„
24 — Ayakkabı işçileri sendikası	„
25 — Sıtma Savaş ve Hastahane işçileri sendikası	„
26 — Sıtma Savaş ve Hastahane İşçileri Sendikası	„
27 — Y. K. M. Um. Belediye İnş. ve İnş. Malzemesi İşçileri Send.	„
28 — Film Sanayii İşçileri Sendikası	„
29 — Deniz Fabrikası İşçileri Sendikası	„
30 — İlâç ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası	„
VII — İşçi Sendikaları Birliği	DIYARBAKIR
1 — Karayolları İşçileri Sendikası	DIYARBAKIR
2 — Mensucat İşçileri Sendikası	„
VIII — İşçi Sendikaları Birliği	İZMİR
1 — Ege M.M.V. İşçileri Sendikası	„
2 — Mensucat Sanayi İşçileri Sendikası	„
3 — Karayolları Sanayii İşçileri Sendikası	„
IX Ege Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonu	İZMİR
1 — Eiman İnşaat İşçileri üendikası	„
2 — Tütün İşçileri Sendikası	„
3 — Yağ Sanayii İşçileri Sendikası	„

4 — Eshot İşçileri Sendikası	„
5 — Matbuat Teknisyenleri Sendikası	„
6 — Sürücüler Sendikası	„
7 — Şarap ve İspirtolu İşçiler Sendikası	„
8 — Ege Bölgesi Ekmek, Simit Un ve Unlu Maddeler İşçileri S.	„
9 — Ayakkabı Sanayii İşçileri Sendikası	„
10 — Belediye Temizlik İşçileri Sendikası	„
11 — Salihli Baraj ve Makina Teknisyenleri Sendikası	„
12 — Ödemiş Tütün İşçileri Sendikası	Ödemiş
13 — Akdeniz Bölgesi Yapı İşleri Sendikası	İZMİR
14 — Taş İşçileri Sendikası	„

TÜRK - İŞ'in Üyesi BULUNAN MÜSTAKİL SENDİKALAR

1 — Mihaniki ve Kimya İşçileri Sendikası	ANKARA
2 — Elektrik, Havagazı ve Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası	„
3 — Ekmek, Simit, Un ve Unlu Maddeler İşçileri Sendikası	„
4 — Sümerbank İşçileri Sendikası	„
5 — Sivas Bölge İnşaat İşçileri Sendikası	Sivas
6 — Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	Ayanak
7 —	
8 —	
9 —	
10 —	
11 —	

16 — Un ve Unlu Maddeler İşçileri Sendikası	Balıkesir
17 — Sultançayır Hür Maden İşçileri Sendikası	Susurluk
18 — Şeker Sanayii İşçileri Sendikası	, ,
19 — İnşaat İşç Sendikası	Balıkesir
20 — Hür Maden İşçileri Sendikası	Susurluk
21 — Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	Düzce
22 — Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası	Burdur
23 — Elektrik, Motor her nevi Taşıt ve Tamir İşçileri Sendikası	Bursa
24 — Deri Sanayii İşçileri Sendikası	, ,
25 — Gıda Maddeleri Sanayii İşçileri Sendikası	, ,
26 — Yaprak Tütün İşçileri Sendikası	, ,
27 — İnşaat ve Toprak İşçileri Sendikası	, ,
28 — Fırın, Un ve Unlu Maddeler İmalî İşçileri Sendikası	, ,
29 — Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	İnegöl
30 — Bakır Madeni İşçileri Sendikası	Murgul
31 — Raman - Batman Akaryakıt İşçileri Sendika	Diyarbakır
32 — Bakır Madeni İşçileri Sendikası	Ergani
33 — Motorlu Taşıt ve Garaj İşçileri Sendikası	Elâzığ
34 — Türkiye Demiryolları İşletmesi İşçileri Sendikası	Erzincan
35 — Hava Sanayii İşçileri Sendikası	Eskişehir
36 — Toprak Sanayii İşçileri Sendikası	, ,
37 — Ekmek Simit, Un ve Unlu Maddeler İşçileri Sendikası	, ,
38 — Matbuat Teknisyenleri Sendikası	, ,
39 — Yapı İşçileri Sendikası	, ,
40 — Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası	, ,

- 12 —
13 —
14 —
15 —
16 —
17 —
18 —
19 —
20 —

TÜRK-İŞ'e AZA OLMAYAN SENDİKALAR

1 — İnşaat İşçileri Sendikası	Ankara
3 — Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası	, ,
4 — Karayolları İşçileri Sendikası	, ,
5 — Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası	, ,
6 — Kırcaatlı Kahvehane ve Benzeri İşyerleri İşçileri Sendikası	, ,
7 — Savunma İşçileri Genel Sendikası	, ,
8 — Milli Müdafaa İşçileri Genel Sendikası	, ,
9 — Barut ve Patlayıcı Maddeler İşçileri Sendikası	, ,
10 — Makina ve Kimya İşçileri Sendikası	Elmadâğ
11 — Yapı İşçileri Sendikası	Polatlı
12 — İnşaat İşçileri Sendikası	Kırıkkale
13 — Basın Teknisyenleri Sendikası	Ankara
14 — Askeri İş Yerleri Sendikası	Afyon
15 — Milli Müdafaa İşçileri Sendikası	Balıkesir

16 — Un ve Unlu Maddeler İşçileri Sendikası	Balıkesir
17 — Sultançayır Hür Maden İşçileri Sendikası	Susurluk
18 — Şeker Sanayii İşçileri Sendikası	„
19 — İnşaat İşç Sendikası	Balıkesir
20 — Hür Maden İşçileri Sendikası	Susurluk
21 — Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	Düzce
22 — Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası	Burdur
23 — Elektrik, Motor her nevi Taşıt ve Tamir İşçileri Sendikası	Bursa
24 — Deri Sanayii İşçileri Sendikası	„
25 — Gıda Maddeleri Sanayii İşçileri Sendikası	„
26 — Yaprak Tütün İşçileri Sendikası	„
27 — İnşaat ve Toprak İşçileri Sendikası	„
28 — Fırın, Un ve Unlu Maddeler İmalî İşçileri Sendikası	„
29 — Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası	İnegöl
30 — Bakır Madeni İşçileri Sendikası	Murgul
31 — Raman - Batman Akaryakıt İşçileri Sendika	Diyarbakır
32 — Bakır Madeni İşçileri Sendikası	Ergani
33 — Motorlu Taşıt ve Garaj İşçileri Sendikası	Elâzığ
34 — Türkiye Demiryolları İşletmesi İşçileri Sendikası	Erzincan
35 — Hava Sanayii İşçileri Sendikası	Eskişehir
36 — Toprak Sanayii İşçileri Sendikası	„
37 — Ekmek Simit, Un ve Unlu Maddeler İşçileri Sendikası	„
38 — Matbuat Teknisyenleri Sendikası	„
39 — Yapı İşçileri Sendikası	„
40 — Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası	„

41 — Mensucat Sanayii-İşçileri Sendikası	Gaziantep
42 — Elektrik, Su, Motor ve Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası	, ,
43 — Hatay Tarım İşçileri Sendikası	Antakya
44 — İçel Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası	Tarsus
45 — Türkiye Gemi Adamları Sendikası	İstanbul
46 — Şişe Cam Sanayii Teknik İşçileri Sendikası	..
47 — Denizciler Sendikası	..
48 — Teknik Mensucat İşçileri Sendikası	..
49 — Lâstik İşçileri Sendikası	..
50 — Haydarpaşa Devlet Demir Yolları Bölge Atölyesi İşçileri S.	, ,
51 — Teknik Enerji Su Sanayii İşçileri Sendikası	..
52 — D.D.B.Y. Atölyesi Sanayii Revizörlük Şube ve Kısım Taşıt İ, S	, ,
53 — İçki ve Meşrubat Sanayi İşçileri Sendikası	, ,
54 — Puantörler Sendikası	, ,
60 — Alsancak İskelesi Tahmil Tahliye İşçileri Sendikası	, ,
61 — Denizcilik Bankası Anbarları İşçileri Sendikası	..
62 — Fırın İşçileri Sendikası	..
64 — Makina ve Teknik İşçileri Sendikası	..
65 — Körfez İşçileri Sendikası	..
66 — Kükürt Havzası Maden İşçileri Sendikası	Keçiözümlü
67 — Askeri İş Yerleri İşçileri Sendikası	Kayseri
68 — İşçi Kredi Bankası T.A.Ş.	, ,
69 — Şeker Sanayii İşçileri Sendikası	Alpullu
Tekel Tütün İşçileri Sendikası	İzmit
Makina Teknik İşçileri Sendikası	, ,

(Türk-İş, e Aza olmayan teşekküllere devam

70 — Sellüloz İşçileri Sendikası	Izmit
71 — Otel Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası	Turgutlu
72 — İnhisarlar Çay Sanayii İşçileri Sendikası	Rize
73 — Tütün İşçileri Sendikası	Hendek
74 — Ziraî Donatım İşçileri sendikası	Adapazarı
75 — Ağır Bakım Tamir Fabrikası İşçileri sendikası	, ,
76 — Şeker Sanayii İşçileri sendikası	, ,
77 — Otel, Lokanta ve Eğlence yerleri İşçileri Sendikası	, ,
78 — Askerî İş Yerleri İşçileri sendikası	, ,
79 — Karayolları İşçileri sendikası	Samsun
80 — D. D. Yolları İşçileri sendikası	, ,
81 — Hür Tütün İşçileri sendikası	, ,
82 — Hür Tahmil Tahliye İşçileri sendikası	, ,
83 — Tütün ve sigara sanayii işçileri sendikası	, ,
84 — Tahmil Tahliye İşçileri sendikası	, ,
85 — Tekel Tütün İşçileri sendikası	, ,
86 — İnhisar İşçileri sendikası	, ,
87 — Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri sendikası	, ,
88 — Liman ve Taş ocakları işçileri sendikası	, ,
89 — Unlu maddeler İşçileri sendikası	, ,
90 — İnşaat İşçileri sendikası	, ,
91 — Devlet su İşçileri sendikası	, ,
92 — Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri sendikası	Adana
93 — Tütün İşçileri sendikası	Bafra

94 — Maden sanayii İşçileri sendikası	Çelteek
95 — Çukurova Tarım İşçileri sendikası	Adana
96 — Çukurova Çırçır İşçileri sendikası	, ,
97 — seyhan D. D. Yolları işçileri sendikası	, ,
98 — Un ve Unlu maddeler işçileri sendikası	, ,
99 — Mensucat ve Çırçır İşçileri sendikası	, ,
100— Basın Teknisyenleri sendikası	, ,
101— Milli mensucat Fabrikası Zenaat İşçileri sendikası	, ,
102— Nebati Yağlar sanayii İşçileri sendikası	, ,
103 — Çırçır Fabrikası İşçileri sendikası	, ,
104— İnşaat İşçileri sendikası	, ,
105 — Teknik ve Ağaç sanayii İşçileri sendikası	, ,
106— Teknik ve Ağaç sanayii İşçileri sendikası	Ayancık
107— Demir İşçileri sendikası	Divrik
108 — D. D. Yolları sanayii İşçileri sendikası	şivas
109 — Demir - Çelik Cevher ve Teknik işçileri Kalkınma sendikası	Divrik
111— Dikim evi işçileri sendikası	şivas
112— Tekel Tütün işçileri sendikası	Trabzon
113— Tütün İşçileri sendikası	Akçaabat
114 — T. C. D. D. Yolları sanayii İşçileri sendikası	Karkamış
115— Karayolları İşçileri sendikası	Urfa
116— Mensucat işçileri sendikası	Uşak
117— Şeker sanayii İşçileri sendikası	, ,
118— Demir - Çelik İşletmesi Ağır sanayi İşçileri sendikası	Karabük
119— Ateş tuğlası İşçileri sendikası	Filyos

- 120— Enerji İşçileri sendikası
121— Maden İşçileri sendikası
122— Maden Başçavuşları sendikası
123— Maden Kâtipleri sendikası
124—
125—
126—

Çatalağzı
Zonguldak

• •

• •

21.8